

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya,
R. C. Marg, Chembur, Mumbai 400071

Data Validation and Verification

SSR Criterion 2: Teaching-learning and Evaluation

Average number of students attached to each school for internship during the last completed academic year

1. Copy of the schedule of work of internees in each school
2. Plan of teacher engagement in school internship

2.4 Competency and Skill Development

2.4.9 Work schedule of internees in internship school

Principal

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra

Mahavidyalaya

R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Chembur Education Society's
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400 071.
E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Internship lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School vidyaniketan college of science & commerce Date : 12-10-2023
2. Address of the School Saibaba nagar, Jain temple, ghatkopar (E)
3. Name of the Group Leader : Poonam Jaiswal & Diksha kamble Mobile No. 8169810919

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor / Room	Timing AM
~~1~~	30	veda salkar	B.K	01	XI/c	3	2nd	8:25-07
2	02	Misha Bhas	O.C.M	01	XI/c	3	ground	8:40-6
~~3~~	11	Minal Jadhav	O.C.M	02	XI/c	4	Ground	9:10-7
4	15	Diksha kamble	S.P	02	XI/a	4	2nd	9:25-7
5	15	Poonam Jaiswal	O.C.M	02	XI	5	2nd	9:45-8
6	30	veda salkar	O.C.M	02	XI	5	.	10:05-6

Date : 12/10/2023

Signature of the Faculty

Collage Seal

Chembur Education Society's CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400 071.
E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Internship lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School Tilaknagar NPS Secondary school Date : 10/10/2023
 2. Address of the School Tilaknagar Mumbai 400089
 3. Name of the Group Leader : Atarika B. Kadam Mobile No. 8767820399

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor / Room	Timing AM
1	37	Sachal Shinde	Maths	1	9 th C		Ground floor	10:10 - 10:40
2	42	Poornam Tuvedi	Hindi	1	10 th A		Ground floor	10:40 - 11:10
3	24	Mussareat	Economic	1	9 th A		Ground floor	11:10 - 11:40
4	03	Swati Chavan	English	1	9 th A		Ground floor	11:40 - 12:10 PM

Date :

Signature of the Faculty

Collage Sea'

Chembur Education Society's
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400 071.
E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Internship lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School Tilaknagar MPS Secondary School Date : 10/10/2023
2. Address of the School Tilaknagar Mumbai 400089
3. Name of the Group Leader : Shumaila Shaikh Mobile No. 7506559039

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor / Room	Timing AM
1	46	Kalpna Yadav	Economic	1	9 th A		Ground Floor	10:10 - 10:40
2	29	Ahiana Rehmani	Science	1	9 th B		Ground Floor	10:40 - 11:10
3	23	Shweta Mowya	Maths	1	9 th B		Ground Floor	11:10 - 11:40
4	14	Harika Kadam	Science	1	9 th C		Ground Floor	11:40 - 12:10
5								

Date :

Signature of the Faculty

Collage Seal

Chembur Education Society's
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400071.
E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Internship lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School Yuna Jr. College of Commerce & Science Date : 25/07/23
2. Address of the School _____
3. Name of the Group Leader : Ruth Gomes & Ritu Lohan Mobile No. 9004285193

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor/ Room	Timings AM
1.	47	Sweety Yadav	BK.	4	XII-B		Ground	11:10 am - 11:50 am
2.	19	Ritu Lohan	OCM	5	XII		Ground	01:30 pm - 02:00 pm
3.	16	Pooja Karkekar	OCM	4	XII		Ground	02:00 pm - 02:30 pm

Date :

Signature of the Faithfully

Collage Se

Chembur Education Society's

CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400 071.

E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Internship lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School Vidyanketan Junior College Date: 18/7/2023
2. Address of the School Ghatkoper (E)
3. Name of the Group Leader: Riya and Manasi Mobile No. 8104608606

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor / Room	Timing AM
1.	20	Mrunali Mane	S.P.	3	XII-F		2	12:40 pm
2.	45	Zenil Vora	S.P.	3	XII-E		2	11:50 am
3.	4.	Preiscilla	S.P.	2	XII-D		2	11:15 am

Date: 18/7/23

Signature of the Faculty

Collage Seal

Chembur Education Society's
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400 071.
E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Intership lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School Tilak Nagar Mumbai Public School Date: 24/07/23
2. Address of the School Tilak Nagar Mumbai rd. Chembur - 400089
3. Name of the Group Leader: Sweta / Snehal Mobile No. 8108321344

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor / Room	Timing AM
1	29	Afsana Rahmani	Science		6 th B		1 st floor	10:30-11:00
2	46	Kalpna Yadav	Geography		9 th C		Grd-floor	11:00-11:30
3	03	Swati Chavan	English		9 th C		Grd-floor	11:30-12:00
4	37	Snehal Shinde	Maths		9 th B		Grd-floor	12:00-12:30

Date :

Signature of the Faculty

Collage Seal

Chembur Education Society's
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANSHASTRA MAHAVIDYALAYA

R.C. Marg, Chembur Naka, Mumbai - 400 071.
E-mail : principal@cssm.in Website : www.cssm.in

English Medium B.Ed. Internship lesson (FYBED / SYBED) Time Table

1. Name of the School L.K. Waghji Public High School Date: 12/07/2023
2. Address of the School 304, Bhimani Street, Matunga Central Railway Workshop Matunga (E)
3. Name of the Group Leader: Hiral Pingate And Vikas Singh Mobile No. 7045960820
8657494178

Sr. No.	Roll No.	Pupil - Teacher's Name	Subject	L. No.	Std. & Div.	Period	Floor / Room	Timing AM
1	25	Hiral Pingate	Hindi	1	7 th	5 th	1 st	10.15 - 10.50 am
2	05	Apeksha Daphale	Maths	1	6 th	6 th	2 nd	10.50 - 11.25 am
3	28	Sanjana Rawat	History	1	6 th	7 th	2 nd	11.25 - 12.00 pm
4	26	Shruti Rane	History	1	8 th	8 th	1 st	12.00 - 12.30 pm

Date: 12/07/2023

Signature of the Faculty

Collage Seal

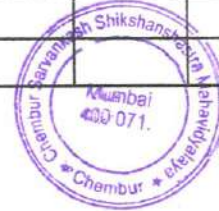
चेंबूर एज्युकेशन सोसायटी चे
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
चेंबूर नाका, मुंबई - ४०० ०७१.
बी. एड. आंतरसेवा कार्यक्रम वेळापत्रक

शाळेचे नाव : नावर गुरुजी विद्यालय दादर सकाळ / दुपार
शाळेचा पत्ता दादर (पश्चिम) - ४०००२८. दिनांक : २४/११/२०२२
गटप्रमुखाचे नाव वसुधा अमोल पाटील मोबाईल नं. ९०९६१५२५५५ वार : गुरुवार

अनु क्र.	पट क्र	विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव	विषय	इयत्ता व तुकडी	तासिका	मजला व खोली	वेळ	पाठ क्रमांक	शेरा
१	०९	दिलदार फडवळे ✓	विज्ञान	VII	३	२	८:२५ ते ९:००	१	✓
२	३९	मोहिनी सुतार	विज्ञान	VIII	४	२	९:०० ते ९:३५	१	✓
३	३२	वसुधा पाटील	मराठी	IX	५	२	९:३५ ते १०:१०	२	✓
४	४०	हषाली शुळ	संस्कृत	X	६	२	१०:३० ते ११:००	२	
५									
६									
७									
८									
९									
१०									

गटप्रमुख

निरीक्षक प्राध्यापक

महाविद्यालय शिक्का

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटी चे
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
चेंबूर नाका, मुंबई - ४०० ०७१.
बी. एड. आंतरसेवा कार्यक्रम वेळापत्रक

शाळेचे नाव : आ.प्र.ई.ए.स.ए.सी.बाबर गुरुजी विद्यालय सकाळ / दुपार
शाळेचा पत्ता दादर (पश्चिम) - ४०००२८ दिनांक : ०५/१२/२०२२
गटप्रमुखाचे नाव कु. वसुधा अमोल पाटील मोबाईल नं. ९०९६१५२५५५ वार : सोमवार

अनु क्र.	पट क्र	विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव	विषय	इयत्ता व तुकडी	तासिका	मजला व खोली	वेळ	पाठ क्रमांक	शेरा
१	२३ ✓	कु. रुचिता कुरकुरे ✓	विज्ञान	C	०३	०२	८:२५ ते ९:००	३	३
२	०९ ✓	कु. दिलदार फडवळे ✓	विज्ञान	B	०४	०२	९:०० ते ९:३५	३	३
३	३९ ✓	कु. मोहिनी सुतार	विज्ञान	B	०५	०२	९:३५ ते १०:१०	३	३
४	४०	कु. हषाली शुळ	संस्कृत	C	०६	०२	१०:३० ते ११:००	५	५
५									
६									
७									
८									
९									
१०									

गटप्रमुख

निरीक्षक प्राध्यापक

महाविद्यालय शिक्का

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटी चे

मराठी माध्यम

चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

चेंबूर, मुंबई - ४०० ०७१.

बी.एड. आंतरसेवा कार्यक्रम वेळापत्रक

मंगळवार

शाळेचे नाव : आमची शाळा

सकाळ / दुपार

शाळेचा पत्ता : टिळकनगर, चेंबूर

दिनांक : 12/12/23

गटप्रमुखाचे नाव : रेखा रमाकांत अर्वेकर

मो. नं. 8404982414

वार : मंगळवार

अनु. क्र.	पट क्र.	विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव	विषय	इयत्ता व तुकडी	तासिका	मजला व खोली	वेळ	पाठ क्रमांक	शेरा
१	०२	अनिकेत मोरे ✓ (6)	गाणित	नववी		7:05	7:05	६	
२	२०	रेखा अर्वेकर ✓ (6)	मराठी	आठवी				६	
३	२८	बनेहल तांबे ✓ (5)	इंग्ली	नववी				५	
४	२५	गिरिजा महाला ✓ (7)	गाणित	आठवी				७	
५	०८	प्रियांका धिवरे ✓ (5)	मराठी	नववी				५	
६	०२	अनिकेत मोरे ✓ (7)	गाणित	आठवी				७	
७	२०	रेखा अर्वेकर (7)	मराठी	नववी				७	
८	२८	बनेहल तांबे (6)	इंग्ली	आठवी				६	
९	२५	गिरिजा महाला (E)	गाणित	नववी				८	
१०	०८	प्रियांका धिवरे (E)	मराठी	आठवी				६	

गटप्रमुख

निरीक्षक प्राध्यापक

महाविद्यालय शिक्का

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटी चे

चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

चेंबूर नाका, मुंबई - ४०० ०७१.

बी. एड. आंतरसेवा कार्यक्रम वेळापत्रक

ST

शाळेचे नाव : A.F.A.C English school

सकाळ / दुपार

शाळेचा पत्ता : Shubhash nagar chembur, Mumbai-400 071

दिनांक : 16/12/2022

गटप्रमुखाचे नाव : Vishvajit Shingade

मोबाईल नं. 7558236439

वार : Friday

अनु. क्र.	पट क्र.	विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव	विषय	इयत्ता व तुकडी	तासिका	मजला व खोली	वेळ	पाठ क्रमांक	शेरा
१	14	Piyush Ingole	Maths	VIII C	02	29/1st	7:35	08	
२	17	Reshma Jadhav	Economic	IX D	06	12/1st	9:55	09	
३	20	Sakshi Khandekar	Science	IX C	07	11/1st	10:25	09	
४	37	Vishvajit Shingade	Science	IX C	08	11/1st	19:05	08	
५									
६									
७									
८									
९									
१०									

गटप्रमुख

निरीक्षक प्राध्यापक

महाविद्यालय शिक्का

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटी चे
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
चेंबूर नाका, मुंबई - ४०० ०७१.
बी. एड. आंतरसेवा कार्यक्रम वेळापत्रक

शाळेचे नाव : चेंबूर हायस्कूल सकाळ / दुपार
शाळेचा पत्ता आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, मुंबई - ४०००७१ दिनांक : २३/१२/२०२२
गटप्रमुखाचे नाव सोनीय केकर मोबाईल नं. ९८९५८७५५ वार : शुक्रवार

अनु क्र.	पट क्र	विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव	विषय	इयत्ता व तुकडी	तासिका	मजला व खोली	वेळ	पाठ क्रमांक	शेरा
१	०१	हरिदस कांबरे	गणित	९३	४	२	८.५०	९	९
२	४४	सुवर्णा नरठा	मराठी	६९	५	१ RD FLOOR	९.२०	१०	१०
३	४३	ज्योती वळवी	मराठी	६९	६	१	१०.२०	१०	१०
४	०१	हरिदस कांबरे	गणित	९३	७	१	१०.५०	१०	१०
५									
६									
७									
८									
९									
१०									

Soniy
गटप्रमुख

[Signature]
निरीक्षक प्राध्यापक

महाविद्यालय शिक्का

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटी चे
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
चेंबूर नाका, मुंबई - ४०० ०७१.
बी. एड. आंतरसेवा कार्यक्रम वेळापत्रक

शाळेचे नाव : D.S. Highschool सकाळ / दुपार
शाळेचा पत्ता Sion दिनांक : ०५/०१/२३
गटप्रमुखाचे नाव Pawar: S. gedam मोबाईल नं. ९१३७०४८०६६ वार : Thursday

अनु क्र.	पट क्र	विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव	विषय	इयत्ता व तुकडी	तासिका	मजला व खोली	वेळ	पाठ क्रमांक	शेरा
१	३४	Mayur J. Pawar	History	८ IB	६ th	२	१०:१०	७	७
२	२१	Ankita V. Kulye	Sanskrit	८ IB	७ th	२	१०:४०	१०	१०
३	३५	Jayeshree A. Phulpagar	Marathi	८ ID	८ th	२	११:१५	Co-teach १	१०-१५
४	१०	Pawar: S. gedam	Maths	८ IDC	७ th	२	१०:४०	९	९
५									
६									
७									
८									
९									
१०									

Pawar
गटप्रमुख

[Signature]
निरीक्षक प्राध्यापक

महाविद्यालय शिक्का

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Pawan Santosh Gredam

Roll No. 10

Name of the School : D.S. high School (Sion)

Internship Programme from : 21/11/2022 To 04/02/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	21/11/22	Monday	7:00 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 21/11/22	
2	22/11/22	Tuesday	6:55 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 22/11/22	
3	23/11/22	Wednesday	7:00 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 23/11/22	
4	24/11/22	Thursday	7:00 AM	12:30	* SNQ	
5	26/11/22	Saturday	6:50 AM	10:00	* MDA	
6	28/11/22	Monday	6:50 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 28/11/22	
7	29/11/22	Tuesday	6:50 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 29/11/22	
8	30/11/22	Wednesday	6:50 AM	10:30	<i>[Signature]</i> 30/11/22	
9	1/12/22	Thursday	6:50 AM	9:30	<i>[Signature]</i> KRJ	
10	2/12/22	Friday	6:50 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 2/12/22	
11	5/12/22	Monday	6:50 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 5/12/22	
12	7/12/22	Wednesday	6:50 AM	12:30	<i>[Signature]</i>	
13	8/12/22	Thursday	7:20 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 8/12/22	
14	9/12/22	Friday	6:40 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 9/12/22	
15	12/12/22	Monday	7:00 AM	12:30	MDA	
16	13/12/22	Tuesday	8:40 AM	6:30	KRT	
17	14/12/22	wednesday	9:00 AM	1:00	<i>[Signature]</i>	
18	15/12/22	Thursday	10:30 AM	12:00	SNQ	
19	16/12/22	Friday	6:55 AM	12:30	<i>[Signature]</i> 16/12/22	
20	19/12/22	Monday	7:40 AM	12:30	<i>[Signature]</i>	

Signature
Incharge, Internship
[Signature]

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.
[Signature]
Head Master of School Signature
MC HEAD MASTER
D. S. HIGH SCHOOL,
SION (W), MUMBAI - 400022.

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Pawan. S. Gredam

Roll No. 10

Name of the School : D.S. High. School - sion

Internship Programme from : 21/11/2022 To 04/02/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	20/12/22	Tuesday	6:50AM	12:30	~~Signature~~ 20/12/22	
2	21/12/22	Wednesday	7:20 AM	12:30	~~Signature~~	
3	22/12/22	Thursday	7:00 AM	12:30	MDA	
4	4/1/23	wednesday	6:50AM	12:30	ERT	
5	5/1/23	Thursday	6:55AM	12:30	~~Signature~~ 5/1/23	
6	6/1/23	Friday	7:00 AM	12:30	JMG	
AB	7	9/01/23	Monday	CTET	EXAM	APA
AB	8	10/01/23	-	-	-	-
9	11/01/23	wednesday	7:00 AM	12:30	~~Signature~~ 11/01/23	
10	12/01/23	Thursday	8:45	12:30	*	
11	13/01/23	Friday	6:50	12:30	~~Signature~~ 13/01/23	
12	16/01/23	Monday	7:20	12:20	~~Signature~~ 16/01/23	
13	17/01/23	Tuesday	6:50	12:30	~~Signature~~ 17/01/23	
14	18/01/23	wednesday	9:00	12:30	~~Signature~~ 18/01/23	
15	19/01/23	Thursday	6:50	12:30	~~Signature~~ 19/01/23	
16	20/01/23	Friday	7:15	12:30	~~Signature~~ 20/01/23	
17	23/01/23	Monday	6:50	10:30	WVD	
18	24/01/23	Tuesday	9:00	12:30	~~Signature~~ JRS	
19	25/01/23	wednesday	6:50	12:30	R.C. MDA	
20	27/01/23	Friday	7:30	12:30	~~Signature~~ 27/01/23	

Signature
Incharge, Internship

Head Master of School Signature
VC HEAD MASTER
 D. S. HIGH SCHOOL,
 SION (W), MUMBAI - 400022.

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Pawan. S. Gredam

Roll No. 10

Name of the School : D.S. High School - Sion

Internship Programme from : 21/11/2022 To 04/02/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	30/01/23	Monday	8:00	12:30	<i>[Signature]</i> 30/1/23	
2	31/01/23	Tuesday	7:00	12:30	<i>[Signature]</i> 31/01/23	
3	1/02/23	Wednesday	8:50	12:30	<i>[Signature]</i> 1/2/23	
4	02/02/23	thursday	7:30	12:30	*	
5	03/02/23	Friday	6:50	10:30	<i>[Signature]</i> 3/2/23	
6	04/02/23	saturday	7:10	12:30	<i>[Signature]</i> 4.2.23	
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19					<i>[Signature]</i> Principal	
20					Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.	

Signature
Incharge, Internship

[Signature]
30/1/23
Head Master of School Signature
VC HEAD MASTER
D. S. HIGH SCHOOL,
SION (W), MUMBAI - 400022,

Internship Record (2017-19)
4th Semester

Roll No. : .....10.....

Name of Student : Pawan Santosh Gredam

INDIVIDUAL LESSONS - 8

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	11. Statistics (Arithmetic mean)	8th D	23/11/22	<i>[Signature]</i>
2	12. linear eq ⁿ in one variable (12.1)	8th C	28/11/22	<i>[Signature]</i>
3	12. linear eq ⁿ in one variable (12.2) (word problem)	8th C	29/11/22	<i>[Signature]</i>
4	5. linear eq ⁿ in two variable (5.1)	9th C	05/12/22	<i>[Signature]</i>
5	5. linear eq ⁿ in two variable (5.2) (word problem)	9th C	07/12/22	<i>[Signature]</i>
6	10. Division of polynomial (10.1)	8th B	08/12/2022	<i>[Signature]</i>
7	10. Division of polynomial (10.2)	8th B	16/12/2022	<i>[Signature]</i>
8	15. Area of parallelogram (15.1)	8th D	19/12/2022	<i>[Signature]</i>
9	14. Compound Interest (14.1)	8th C	05/01/2023	<i>[Signature]</i>
10	14. compound Interest (14.2)	8th C	12/01/2023	<i>[Signature]</i>

Co - Teaching Lessons - 3

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	13. Types of triangle (13.1)	8th C	19/01/23	<i>[Signature]</i>
2	16. Surface area and volume	8th C	20/01/23	<i>[Signature]</i>
3	6. circle (6.1)	9th C	27/01/23	<i>[Signature]</i>
4				

Theme based lessons - 2

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	3. Good Health & Well-Being.	8th C	16/01/23	<i>[Signature]</i>
2	TB-2/SDG-3/ Subdivided bar diagram	8th C	17/01/23	<i>[Signature]</i>
3				
4				

Lessons on Nai Talim - 2

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1				<i>[Signature]</i>
2				<i>[Signature]</i>
3				<i>[Signature]</i>
4				<i>[Signature]</i>

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,

Daily Schedule - Internship

Date : 21 / 11 / 2022

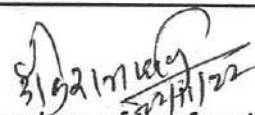
Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15	-	Prayer, National Anthem.
2	7:15-7:55	-	Lecture allotment with khare madam.
3	7:55-8:25	8 th D	Proxy lecture - 11. Maths - statistics. (~~11.1~~ ^{revision})
4	8:25-8:55	-	Internship book completion.
5	8:55-9:25	8 th B	Proxy lecture - 11. statistics - Maths (revision)
6	9:25-9:55	-	} lesson plan preparation.
7	10:20-10:50	-	
8	10:50-11:20	8 th C	Proxy lecture - 13. Physical and chemical change (reading)
9	11:20-11:50	-	lesson plan preparation.
10	11:50-12:20	8 th B	Proxy lecture - Science textbook reading 13 - physical and chemical change.

 21/11/22
 Signature of the faculty

Date : 22 / 11 / 2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15	-	Prayer and National Anthem.
2	7:15-7:55	-	lecture allotment with khare madam.
3	7:55-8:25	8 th D	11. Maths - statistics revision (11.1)
4	8:25-8:55	-	Maths self practice.
5	8:55-9:25	8 th D	11. statistics - Maths revision.
6	9:25-9:55	-	Maths self practice.
7	10:20-10:50	9 th C	5. Linear eq ⁿ in two variables - revision.
8	10:50-11:20	-	Internship journal completion.
9	11:20-11:50	-	} lesson plan preparation.
10	11:50-12:20	-	

Principal
 Chembur Sarvankesh Shikshanshasthra
 Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

 22/11/22
 Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 23 / 11 / 22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15	-	Prayer and National Anthem.
2	7:15-7:55	-	} Math - practice teaching lesson preparation.
3	7:55-8:25	-	
4	8:25-8:55	8 th D	Practise teaching lesson - Maths - 11. statistics.
5	8:55-9:25	-	} Lesson plan preparation.
6	9:25-9:55	9 th B	
7	10:20-10:50	9 th B	Proxy lecture - science T.B reading 12. study of sound.
8	10:50-11:20	9 th B	Proxy lecture - science T.B reading 11. Reflection of light.
9	11:20-11:50	-	} Internship journal completion.
10	11:50-12:20	-	

[Signature]

Signature of the faculty

Date : 24 / 11 / 22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15	-	Prayer and National Anthem.
2	7:15-7:55	-	} Internship journal completion.
3	7:55-8:25	-	
4	8:25-8:55	-	} Lesson plan preparation.
5	8:55-9:25	-	
6	9:25-9:55	-	Discussion with shinde sir and khare madam on maths.
7	10:20-10:50	-	} Maths - lesson plan preparation.
8	10:50-11:20	-	
9	11:20-11:50	-	
10	11:50-12:20	-	Principal Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071

SNG *

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 26 / 11 / 22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15	-	Prayer and National Anthem.
2	7:15-7:55	8 th B	10. Division of polynomial (10.1) Revision.
3	7:55-8:25	-	Lesson plan preparation.
4	8:25-8:55	9 th E	11. Reflection of light - Science textbook reading.
5	8:55-9:25	-	Internship journal completion.
6	9:25-9:55	-	Internship journal completion.
7			
8			
9			
10			

MDA *

Signature of the faculty

Date : 28 / 11 / 2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15	-	Prayer and National Anthem.
2	7:15-7:55	8E	} practice teaching lesson preparation.
3	7:55-8:25	8E	
4	8:25-8:55	-	Internship journal completion.
5	8:55-9:25	-	} lesson plan writing work and Internship journal completion.
6	9:25-9:55	-	
7	10:20-10:50	8 th C	Practice teaching lesson - Math - 12 (12.1) (linear eq ⁿ in one variable)
8	10:50-11:20	-	Internship journal completion.
9	11:20-11:50	9C	} mathe revision 5. Quadrilaterals.
10	11:50-12:20	9C	

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Anita Radka Patil

Roll No. 30

Name of the School : D. S. High School (Sion)

Internship Programme from : 21/11/2022 To 04/02/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	21/11/22	Monday	6:55	12:30	<i>Anita</i> 21/11/22	<div style="font-size: 2em;">}</div> <div style="font-size: 2em;">Aphanno</div>
2	22/11/22	Tuesday	7:05	12:30	<i>Anita</i> 22/11/22	
3	23/11/22	Wednesday	6:45	12:30	<i>Anita</i> 23/11/22	
4	24/11/22	Thursday	6:45	12:30	<i>ST Anita</i>	
5	26/11/22	Saturday	7:00	10:00	* शाही मह	
6	28/11/22	Monday	6:50	12:30	<i>Anita</i> 28/11/22	
7	29/11/22	Tuesday	Ab	Ab	-	
8	30/11/22	Wednesday	7:00	10:30	<i>Anita</i> 30/11/22	
9	1/12/22	Thursday	6:45	12:30	<i>Anita</i>	
10	2/12/22	Friday	7:30	12:30	<i>Anita</i> 2/12/22	
11	5/12/22	Monday	7:10	12:30	<i>ST Anita</i> 5/12/22	
12	7/12/22	Wednesday	6:45	12:30	<i>Anita</i>	
13	8/12/22	Thursday	6:45	12:30	<i>Anita</i> 8/12/22	
14	9/12/22	Friday	6:50	12:30	<i>Anita</i> 9/12/22	
15	12/12/22	Monday	6:55	12:30	* शाही मह	
16	13/12/22	Tuesday	8:00	6:30	* शाही मह	
17	14/12/22	Wednesday	9:30	3:00	<i>Anita</i>	
18	15/12/22	Thursday	10:30	1:00	<i>Anita</i> 15/12/22	
19	16/12/22	Friday	7:10	12:30	<i>Anita</i> 16/12/22	
20	19/12/22	Monday	7:00	12:30	<i>Anita</i>	

Signature
Incharge, Internship

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.
Head Master of School Signature
HC HEAD MASTER
D. S. HIGH SCHOOL,
SION (W), MUMBAI - 400022.

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Anita Radka Parthi

Roll No. 30

Name of the School : D.S. High School (Sion)

Internship Programme from : 21/11/22 To 04/02/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	20/12/22	Tuesday	7:10	12:30	<i>[Signature]</i> 20/12/22	<i>[Large Signature]</i>
2	21/12/22	Wednesday	7:15	12:30	<i>[Signature]</i>	
3	22/12/22	Thursday	7:00	2:30	HST	
4	23/12/22	Friday	AB	AB	-	
5	3/01/23	Tuesday	6:50	12:30	<i>[Signature]</i> 3/01/23	
6	4/01/23	Wednesday	8:50	12:30	KRJ . ST	
7	5/01/23	Thursday	7:05	1:00	<i>[Signature]</i> 5/1/23	
8	6/01/23	Friday	7:15	1:00	SNG . ST	
9	9/01/23	Monday	7:10	1:00	<i>[Signature]</i> 9/1/23	
10	10/01/23	Tuesday	7:15	1:00	*	
11	11/01/23	Wednesday	AB	AB	-	
12	12/01/23	Thursday	7:15	12:30	JRJ . S.T	
13	13/01/23	Friday	6:50	12:30	<i>[Signature]</i> 13/01/23	
14	16/01/23	Monday	6:50	12:30	<i>[Signature]</i> 16-1-23	
15	17/01/23	Tuesday	6:55	12:30	S.H.T	
16	18/01/23	Wednesday	7:15	1:00	<i>[Signature]</i> 18/1/23	
17	19/01/23	Thursday	7:15	12:30	<i>[Signature]</i> 19/1/23	
18	20/01/23	Friday	7:30	12:30	*	
19	23/01/23	Monday	7:00	10:30	JVD Principal	
20	24/01/23	Tuesday	7:00	12:30	JVD Principal Surbur Sarvankas Mahavish	

Signature
Incharge, Internship

[Signature]
20/1/23

VC HEAD MASTER
D. S. HIGH SCHOOL,
SION (W), MUMBAI - 400022

Head Master of School Signature
VC HEAD MASTER
D. S. HIGH SCHOOL,
SION (W), MUMBAI - 400022.

Teacher: Anita Radka Paradhi
 Programme from: D.S. High School (Sion) to 04/1/22 To 04/02/2023
 Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Roll No. _____
 (Duration : 3 Weeks)

Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
22	Tuesday	7:10	12:30		
	Wednesday	7:15	12:30		
	Thursday	7:00	12:30		
	Friday	AB	2:30		
	Tuesday	6:50	AB		
	Wednesday	6:50	12:30		
	Thursday	7:05	12:30		
	Friday	7:15	1:00		
	Saturday	7:10	1:00		
	Sunday	7:15	1:00		
	Monday	7:00	10:30		
	Tuesday	7:00	12:30		
	Wednesday	7:15	12:30		
	Thursday	7:00	12:30		
	Friday	7:00	10:30		
	Saturday	7:00	12:30		

Principal
 Chembur Sarvankash Shikshanshastha
 Mahavidyalaya
 P.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Head Master of School
 D.S. High School
 SION (W), MUMBAI - 400022

Head Master of School Signature
 VC HEAD MASTER
 D. S. HIGH SCHOOL,
 SION (W), MUMBAI - 400022.

Internship Record (2017-19)
4th Semester

No. : ...30.....

Name of Student : Anita Radka Pawdhi

Duration : 3 Weeks)

INDIVIDUAL LESSONS - 8

No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	पाठ्यावस्था चर्चा	8 वी अ	23/11/22	
2	आठवणी (कविता)	8 वी क	26/11/22	
3	समास - ① अव्ययीभाव समास	8 वी अ	28/11/22	
4	सिबंधलेखन (आत्मकथन/मक)	8 वी इ	7/12/22	
5	वनवासी (कविता)	9 वी क	8/12/22	
6	ऑलिंपिक वनुळांचा गोफ	9 वी क	16/12/22	
7	समास - ② तत्पुरुष समास	8 वी क	19/12/22	
8	उपयोजित लेखन - जाहिरातलेखन	9 वी अ	19/12/22	
9	चोच आणि चारा	8 वी अ	20/12/22	
10	जलदिंडी (सर्जनशील)	8 वी क	21/12/22	

Co - Teaching Lessons - 3

No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	आपुले जगणे .... आपुली ओळख!	9/E	9/1/23	
2	अन्नजाल (कविता)	8/E	17/1/23	
3	लिओनार्दो - दा - विंसी	8/C	19/1/23	
4				

Theme based lessons - 2

No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	जलपूषण संवाद - शुद्ध पाणी आणि	8/D	13/1/23	
2	आरोग्यदायक स्वच्छता - Theme based - 2			
3	लिंगभाव समानता	8/D	18/1/23	
4				

Lessons on Nai Talim - 2

No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1				
2				
3				
4				

Principal
Chembur Sarvankesh Shikshanshastha
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Tool Signature

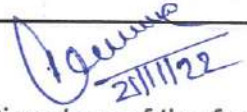

Daily Schedule - Internship

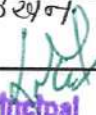
Date: 21.../.../22

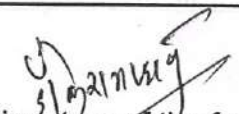
Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10 to 7:15	All	वाङ्मोर्त, प्रार्थना
2	7:15 to 7:55	8 ड	विद्यार्थ्यांकडून आसहकार चळवळ या पाठ्याे वाचन घेतले.
3	7:55 to 8:25		पाठ टाचण लेखन केले.
4	8:25 to 8:55		पाठ टाचण लेखन केले.
5	8:55 to 9:25		सागर्दशक शिदििकाकडून पाठ टाचण लेखाची तपासुर्ण घेतले.
6	9:25 to 9:55		आंतरवासिता देनंदिनी लेखन केले.
7	10:20 to 10:50		पाठ टाचण लेखन केले.
8	10:50 to 11:20	9 ड	विद्यार्थी स्वयंअध्ययन
9	11:20 to 11:50	8 ड	विद्यार्थी स्वयंअध्ययन
10	11:50 to 12:20		पाठ टाचण लेखन.

 Signature of the faculty

Date: 22 / 11 / 22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10 to 7:15		वाङ्मोर्त, प्रार्थना
2	7:15 to 7:55		आंतरवासिता देनंदिनी लेखन केले.
3	7:55 to 8:25		स्वयंअध्ययन - सराव पाठ
4	8:25 to 8:55	8 ड	पाठ्यपुस्तकातील म्हणी पूर्ण करुन घेतल्या.
5	8:55 to 9:25		सराव पाठ तयारी
6	9:25 to 9:55	8 क	सहाध्याची शिदििकेचे पाठ निरीक्षण केले.
7	10:20 to 10:50	8 ड	सहाध्याची शिदििकेचे पाठ निरीक्षण केले.
8	10:50 to 11:20		विमर्षी नोद वही विषयी निरीशक शिहाकांने सागर्दशन केले.
9	11:20 to 11:50		पाठ टाचण लेखन केले.
10	11:50 to 12:20		पाठ टाचण लेखन केले.

Principal
 Chembur Sarvankash Shikshanshastra
 Mahavidyalaya
 Chembur, Mumbai - 400 071

 Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 23.../...11.../22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15		राष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7.15-7.55		आंतरवासिना देनंदिनी लेखन केले.
3	7.55-8.25	9 इ	वाचन घेतले.
4	8.25-8.55	9 उ	शुद्धलेखन घेतले.
5	8.55-9.25		सराव पाठ्याची तयारी
6	9.25-9.55	8 अ	सराव पाठ कृ-1 घेतला.
7	10.20-10.50		निरीक्षक शिक्षकांनी मार्गदर्शन केले.
8	10.50-11.20	9 इ	समुपदेशन वर्गाला उपस्थिती दर्शविली.
9	11.20-11.50		पाठ टायण लेखन केले.
10	11.50-12.20		कच्चा पाठ टायण लेखन केले.

Signature of the faculty member

Date : 24 / 11 / 22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15		राष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7.15-7.55		आंतरवासिना देनंदिनी लेखन.
3	7.55-8.25		पाठ टायण लेखन केले.
4	8.25-8.55		पाठ टायण लेखन केले.
5	8.55-9.25		लोखंडे मॅडम आणि सावंत मॅडम यांच्याशी अभ्यासक्रमाविषयी चर्चा
6	9.25-9.55		आंतरवासिना देनंदिनी लेखन
7	10.20-10.50		कच्चा पाठ टायण लेखन केले.
8	10.50-11.20		- 11 -
9	11.20-11.50		- 11 -
10	11.50-12.20		- 11 -

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
K. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty member

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Gautam B. Ingole Roll No. 18
 Name of the School : Dr. Babasaheb Ambedkar College
 Internship Programme from : 21/11/22 To 04/02/23 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	21/11/22	Monday	11:40 am	5:00 pm	S.T	
2	22/11/22	Tuesday	12:00 pm	5:00 pm	S.T	
3	23/11/22	Wednesday	12:05 pm	05:00	S.T	
4	24/11/22	Thursday	12:05	05:00	*	
5	25/11/22	Friday	College	5:00		
6	26/11/22	Saturday	12:05	5:00	S.T	
7						
8	28/11/22	Monday	12:05	5:00	manik maon	
9	29/11/22	Tuesday	12:00	5:00	<i>[Signature]</i> 29/11/22	
10	30/11/22	Wednesday	12:00	5:00	<i>[Signature]</i> 30/11/22	
11	01/12/22	Thursday	12:00	5:00	<i>[Signature]</i> 01/12/22	
12	02/12/22	Friday	12:00	5:00	<i>[Signature]</i> 2/12/22	
13	05/12/22	Monday	12:05	5:00	*	
14	08/12/22	Tuesday	12:05	5:00	S.T	
15	09/12/22	Wednesday	12:05	5:00	<i>[Signature]</i> 09/12/22	
16	15/12/22	Thursday	12:05	5:00	*	
17	16/12/22	Friday	9:45	5:00	<i>[Signature]</i> 16/12/22	
18	19/12/22	Monday	12:20	5:00	<i>[Signature]</i> 19/12/22	
19	20/12/22	Tuesday	10:20	5:00	<i>[Signature]</i> 20-12-22	
20	21/12/22	Wednesday	12:30		<i>[Signature]</i> 21/12/22	

Signature Incharge, Internship *[Signature]*
 Principal *[Signature]*
 Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya
 R.G. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.
 Head Master of School Signature *[Signature]*
 मालेकर वाडी, पी.एल. लोखंडे मार्ग,
 चेंबूर, मुंबई - ४०० ०८९.

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : Gautam B Ingale

Roll No. 13

Name of the School : Dr. Ambedkar college, Chembur

Internship Programme from : 21/11/22 To 04/02/23 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	22/12/22	Thursday	11:45	5:00	S.T	
2	23/12/22	Tuesday	12:30.	5:00	S.T	
3	03/01/23	Tuesday	12:30	3:00	<u>Principals</u> 31/12/23	
4	04/01/23	Wednesday	12:20	5:00	<u>S.T</u> 4/1/23	
5	05/01/23	Thursday	12:20	3:00	<u>A/S</u> 5/1/23	
6	06/01/23	Friday	11:20	3:00	*	
7	16/01/23	Monday	12:30	5:00	<u>A/S</u> 16/1/23	
8	17/01/23	Tuesday	12:30	5:00	<u>A/S</u> 17/1/23	
9	24/01/23	Tuesday	12:30	4:30		
10	25/01/23	Wednesday	12:45	5:00	<u>Principals</u> 25/1/23	
11	27/01/23	Friday	12:00.	5:00	<u>S.T</u> 27/1/23	
12	30/01/23	Monday	12:30.	5:00	<u>A/S</u> 30/1/23	
13	31/01/23	Tuesday	12:00.	4:30	<u>Principals</u> 31/01/23	
14	01/02/23	Wednesday	12:15.	4:30		
15	02/02/23	Thursday	12:20.	4:30		
16	03/02/23	Friday	12:30		<u>Principals</u> 3/02/23	
17	04/02/23					
18						
19						
20						

Signature
Incharge, Internship

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastha
Mahavidyalaya

Rel. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Head Master

Dr. Babasaheb Ambedkar Mahavidyalaya
Head Master or School Signature

मालेकर वाडी, पी.एल. लोखंडे मार्ग.

चेंबूर, मुंबई - ४०० ०७१

Internship Record (2017-19)

4th Semester

Roll No. : .....

Name of Student : Gautam B. Ingale

Duration : 3 Weeks

INDIVIDUAL LESSONS - 8

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	The Sower	XI-	29/11/22	
2	There is another sky	XI-G	02/12/22	<u>Ashompa</u> 21/12/22
3	upon Westminster Bridge	XI	05/12/22	m.N Mle of 12/22
4	Think Before you speak	IX	08/12/22	<u>Deep</u> 8/12/22
5	Tiger Hills	XI	16/12/22	<u>Prasanna</u> 16/12/22
6	The Call of the Gail	XI	20/12/22	<u>Prasanna</u> 20-12-22
7	The call for the Gail. Part-2	XI	05/01/23	<u>Prasanna</u> 5/1/23
8	The Necklace	IX	06/01/23	Mle 6/1/23
9	The letter writing	XI	17/01/23	<u>Prasanna</u> 17/1/23
10	Letter writing	XI	19/01/23	<u>Deep</u> 19/1/23

Co - Teaching Lessons - 3

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	Blog writing	XI	27/01/23	<u>Prasanna</u> 27/1/23
2	E-mails	XI	31/01/23	<u>Prasanna</u> 31/01/23
3	Reading works of Art	IX	01/02/23	
4				

Theme based lessons - 2

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	Gender Equality	XI	24/01/23	
2	good health and well being	XI	27/01/23	<u>Prasanna</u> 27/1/23
3				
4				

Lessons on Nai Talim - 2

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1				
2				
3				
4				

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071

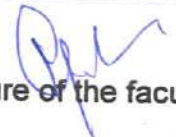

Daily Schedule - Internship

Date : 21/11/22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	11:45-12:30	T.Y. B.Com	I had gone for supervision
2	1:00		I had a lunch
3	2:50-2:40	XI.G.	I have taken a proxy lecture (English)
4	4:00-4:40	XI.G.	I have taken another proxy lecture.(eng)
5			
6			
7			
8			
9			
10			

 Signature of the faculty

Date : 22/11/22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12:10		National Anthem.
2	12:20-1:00		Reading and writing
3	1:00-1:30		Teach time
4	2:00-2:40	XI-B.	I have taken a proxy period on drama.
5	2:40-3:20	-	Text Book Reading of XIth std.
6	3:20-4:00		I have visited library
7	4:00-5:00	XI-f.	I have taken a proxy period on drama.
8			
9			
10			

Principal
 Chembur Sarvankash Shikshanshastra
 Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

 Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date: 23/11/2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12:00-2:00	-	Reading and writing of notes
2	1:00-1:30	-	Lunch Break.
3	2:00-2:40	XI-G	I have taken a proxy period on drama
4	2:40-3:20	-	Reading of XI text Book.
5	3:20-4:00	XI-f	I have taken a proxy period on drama.
6	4:00-5:00	-	waited to go for home.
7			
8			
9			
10			

Signature of the faculty

Date: 24/11/2022.

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12:00-1:00	-	Reading Notes on drama of XI class.
2	1:00-1:30	-	Lunch Break.
3	2:00-2:40	XI-C	I have taken a lesson on drama.
4	2:40-3:20	-	I did some preparation on drama to take class.
5	3:20-4:00	XI-G.	I have taken a proxy period drama.
6	4:00-4:40	XI-B.	I have taken again a proxy period on drama.
7	4:40-5:00		waited to go for home.
8			
9			
10			

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date: 26.../..11.../2022.

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12:00-1:00		Reading Notes on XI std. for teaching
2	1:00-1:30	-	Lunch Break.
3	2:00-2:40	XI-C	I have taken a proxy period on drama.
4	2:40-3:20	- XI-B.	I have take a another proxy period on drama
5	3:20-5:00	-	text book reading on std. XI th .
6			
7			
8			
9			
10			

Date: 28 / 11 / 2022.

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12:15-1:00	-	I did a writing work in the Internship Book.
2	1:00-1:30	-	lunch Break.
3	2:00-2:40		Lesson preparation to deliver in class.
4	2:40-3:20	XI-C	I have taken proxy period on drama.
5	3:20-4:00	XI-G.	Another proxy period taken on poem Saver
6	4:00-5:00	-	Library visit. reading
7			
8			
9			
10			

[Signature]
Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071

Signature of the faculty

Daily Attendance Sheet (Sem. IV)

Name of the Student Teacher : Anita Radka Parthi

Roll No. 30

Name of the School : D.S. High School Sion

Internship Programme from : 13/03/2023 To 31/03/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	13/03/23	Monday	7:15	11:00	STH	
2	14/03/23	Tuesday	7:15	12:30	Alphanso	
3	15/03/23	Wednesday	7:15	10:00	ST	
4	16/03/23	Thursday	7:15	12:30	ST	
5	17/03/23	Friday	7:15	11:00	ST	
6	20/03/23	Monday	7:15	10:00	ST	
7	21/03/23	Tuesday	7:15	12:30	ST	
8	23/03/23	Thursday	7:15	10:30	ST	
9	24/03/23	Friday	7:15	12:30	ST	
10	27/03/23	Monday	7:00	12:30	ST	
11	28/03/23	Tuesday	7:00	12:30	ST	
12	29/03/23	Wednesday	7:00	12:30	ST	
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

Signature
Incharge, Internship

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshstra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Head Master of School
D. S. HIGH SCHOOL,
SION (W), MUMBAI - 400022.

Internship Record (2017-19)
4th Semester

Roll No. : ...30.....

Name of Student : Anita Radka Poochi

LESSONS

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	संयुक्त शब्दे (राज्यशास्त्र)	9/A	15/03/23	S.S.Palve. S.
2	स्वानंत्र्य प्राप्ती	8/C	16/03/23	
3	समतेचा लढा	8/D	17/03/23	S.S.Palve.
4	उद्योग व व्यापार	9/C	21/03/23	
5	नोकरीसाठी	8/C	24/03/23	SH 24/3
6				
7				

Co - Teaching Lessons

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	ऑलिंपिक वतुळाच्या गोफ. मराठी, इतिहास	9/B	21/03/23	21/3/2023
2	आंतरराष्ट्रीय समस्या (राज्यशास्त्र)	10	23/03/23	23/3/23
3	बदलते जीवन. भाग-2	8/B	24/03/23	SH 24/3
4	<u>Nai Talim Lesson</u>			
5	वर्तमानपत्रापासून पेपर पेन स्टेंड बनविणे	7 th	27/03/23	27/3/23
6	लॉस्टिकच्या फिशारीपासून फुले बनविणे	7 th	29/03/23	29/03/23
7				

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Daily Schedule - Internship

Date : ..13../.03../ 23

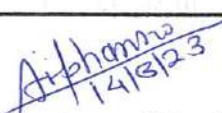
Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15		शाष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7:15-7:55	8 th	समतेचा लढा - सराव कच्चा पाठ टाचण लेखन
3	7:55-8:25		— —
4	8:25-8:55		— —
5	8:55-9:25		— —
6	9:25-9:55		आंतर वासिता दैनंदिनी लेखन
7	10:20-10:50		विमर्षात्मक दैनंदिनी लेखन
8			
9			
10			

 Signature of the faculty

Date : 14 / 03 / 23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15		शाष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7:15-7:55		सहाध्यायी शिदिकेला वार्षिक नियोजन आराखडा-मदत
3	7:55-8:25	8 th	निरिहाक शिक्षकाकडून पाठ टाचण तपासून घेतले.
4	8:25-8:55	9 th	व सुधारणात्मक पाठाविषयी चर्चा केली. सरावपाठ
5	8:55-9:25	8/B	इतिहास- समतेचा लढा या पाठामे वाचन घेतले.
6	9:25-9:55	- -	व चर्चा केली.
7	10:20-10:50	8/A	विद्यार्थी स्वयं अध्ययन- व्होटाभेटीचे लेखन
8	11:50-11:20	8 th	पक्का पाठ टाचण लेखन केले.
9	11:20-11:50		आंतर वासिता दैनंदिनी लेखन केले.
10	11:50-12:20		विमर्षात्मक दैनंदिनी लेखन केले.

Principal
 Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

 Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : ..17.../..03../23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15		राष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7.15-7.55	8 th	सराव पाठ कृ.उ समतेच्या लढा उजळणी
3	7.55-8.25	8/C	सहाध्यायी शिक्षिका-अंकिता मॅडम पाठ निरीक्षण- मराठी
4	8.25-8.55	9/A	सहाध्यायी शिक्षिका- प्राची मॅडम पाठ निरीक्षण- भाषित
5	8.55-9.25	8/D	इतिहास- सराव पाठ कृ.उ II. समतेच्या लढा पाठ घेतला.
6			
7			
8			
9			
10			

Signature of the faculty

Signature of the faculty

Date : 20 / 03 / 23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15		राष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7.15-7.55	8/B	सहाध्यायी शिक्षिकेसोबत पाठ - निरीक्षण जयश्री मॅडम-इतिहास
3	7.55-8.25	9 th	कच्चा पाठ टाचण लेखन . co-teaching lesson लेखन
4	8.25-8.55		- II -
5	8.55-9.25	9/A	सहाध्यायी शिक्षिकेसोबत पाठ - निरीक्षण - मराठी अंकिता मॅडम
6			
7			
8			
9			
10			

Signature of the faculty

Signature of the faculty

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Daily Schedule - Internship

Date: 15/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15		राष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7:15-7:55	9th	सराव पाठ-1 राज्यशास्त्र - संयुक्त राष्ट्रे तयारी
3	7:55-8:25		- II -
4	8:25-8:55		दैनंदिनी लेखन
5	8:55-9:25	9/A	राज्यशास्त्र-4. संयुक्त राष्ट्रे - सराव पाठ 1 घेतला.
6			
7			
8			
9			
10			

*. ST.

Signature of the faculty

Date: 16/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7:10-7:15		राष्ट्रगीत, प्रार्थना
2	7:15-7:55	8th	इतिहास आणि नागरिकशास्त्र - स्वातंत्र्यप्राप्ती सराव
3	7:55-8:25		2- पाठ्याची तयारी
4	8:25-8:55	8th	सराव पाठ-3 निरीक्षक शिक्षकाकडून तपासून घेतले.
5	8:55-9:25		व सुधारणात्मक पाठाविषयी चर्चा.
6	9:25-9:55	8th	इतिहास - 12. स्वातंत्र्यप्राप्ती सराव पाठ-2 ची तयारी
7	10:20-10:50		
8	10:50-11:20	8/c	इतिहास आणि नागरिकशास्त्र - 12. स्वातंत्र्यप्राप्ती सराव पाठ-2 घेतला.
9	11:20-11:50		दैनंदिनी लेखन
10	11:50-12:20		विमर्शत्मक दैनंदिनी लेखन

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Attendance Sheet (Sem. IV)

Name of the Student Teacher : Patil Pratik Sudhir

Roll No. 31

Name of the School : Amchi Shala Tilak Nagar

Internship Programme from : _____ To _____ (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	13-3-23					
2	14-3-23					
3	15-3-23	Wednesday 7.50	7.50 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 15/3/23	
4	16-3-23	Thursday	8.00 am	12.20 pm	<i>Smita</i> 16/3/23	
5	17-3-23	Friday	7.45 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 17/3/23	
6	20-3-23	Monday	7.30 am	10.30.	<i>Pratik</i> 20/3/23	
7	21-3-23	Tuesday	7.30 am	10.10	<i>Pratik</i> 21/3/23	
8	23-3-23	Thursday	7.45 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 23/3/23	
9	24-3-23	Friday	7.30 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 24/3/23	
10	27-3-23	Monday	8.15 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 27/3/23	
11	28-3-23	Tuesday	7.30 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 28/3/23	
12	29-3-23	Wednesday	7.30 am	12.20 pm	<i>Pratik</i> 29/3/23	
13	31-3-23	Friday	8.15 am	9.30 pm		
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

Pratik

Pratik

Signature
Incharge, Internship

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071

Head Mistress
G.Y.S.M'S Amchi Shala
Tilak Nagar, Chembur,
Mumbai - 400 089.

Internship Record (2017-19)
4th Semester

Roll No. : .....

Name of Student : _____

LESSONS

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	Statistics	8 th	17-3-23	
2	Profit - Loss	6 th	20-3-23	
3	Word Problem	8 th	23-3-23	
4	Eg ⁿ in one variable.	8 th	28-3-23	
5	Division of Polynomial	8 th	29-3-23	
6				
7				

Co - Teaching Lessons

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	अन्वयान्तक व अन्वयान्तकी	8 th	24-3-23	
2	Area.	8 th	24-3-23	
3	शाब्दाज्ञाची वाच्यता	7 th	27-3-23	
4				
5	NAT TALEEM			
6	1) Paper Bag	6 th	29-03-23	
7	2) Photo Phrame	6 th	31-3-23	

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Daily Schedule - Internship

Date: 15 / 3 / 23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.50 to 8.20		आजच्या ०६८ lectures च्या आढावा घेतला.
2	8.25 to 9.00	}	प्रा. गांगुडे सर यांच्या फुलून पाठ टाचून तपासून घेतले व पाठासंबंधी मार्गदर्शन घेतले.
3	9.00		
4	9.50 to 9.35	}	प्रा. गांगुडे सरांशी चर्चा केली. आंतरवासीता वेळापत्रका संबंधीत.
5	9.35		
6	9.55 to 10.35	8th A	ह्या वर्गावर विद्यार्थ्यांना गणित विषयात येणाऱ्या झटपटी समजावून घेतल्या व त्यांच्या शंकांचे निरासन केले.
7	10.35		
8			
9	10.35 to 11.45	7th B	ह्या वर्गावर विद्यार्थ्यांना विज्ञान विषयातील एका शब्द शिकवला.
10	11.45 to 12.20		Properties of magnetic field आंतरवासीता वेळी लिखून केले.

Signature of the faculty

Date: 16 / 3 / 23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	8.00 to 8.25		आजच्या ०६८ lectures च्या आढावा घेतला.
2	8.25 to 9.00	6th 'B'	हवी च्या वर्गावर ०६८ lecture असल्या कारणाने विद्यार्थ्यांच्या Scollorship परिक्षेविषयी मार्गदर्शन दिले.
3	9.00		
4			
5	9.00 to 9.55		प्राध्यापिका शिमता. मंडम यांच्या फुलून पाठ टाचून तपासून घेतले व पाठासंबंधी मार्गदर्शन घेतले.
6	9.55		
7	9.55 to 10.35	6th A	हवीच्या विद्यार्थ्यांचे मराठी विषयाचे कविता वाचन घेतले. (समुह वाचन)
8	10.35		
9	10.35 to 12.20		सह अध्ययन कार्यशाळा चर्चा केली.
10	12.20		आंतरवासीता वेळी लिखून केले.

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

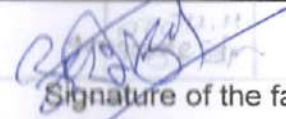
Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

3/23

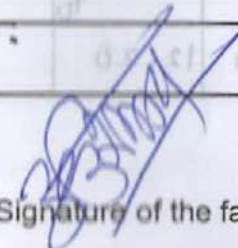
Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.45 TO 8.25		आज्ञाच्या वेळापत्रकाचा आढावा घेतला.
2	8.25 TO		इथेला इवी गणित या विषयातील (आवृत्त)
3	9.55.		ह्या आशयाचा अभ्यास केला.
4	9.55 TO		डॉ. उमाकांत देशमुख सर यांच्याकडून पाठसंदर्भित
5	11.45		मार्गदर्शन घेतले.
6	11.45 TO 12.20		आंतरवासिता वहीचे लिखाण केले.
7	12.20 TO	6th	संबंधित विद्यार्थ्यांवर 6thA ह्या वर्गावर
8	1.00		विद्यार्थ्यांशी चर्चा केली.
9	1.00 TO	8thA	इवीअह्या वर्गावर आवृत्त ह्या अध्यायातील
10	1.45		आशयाचा पाठ घेतला.

 Signature of the faculty

Date: 20/3/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.30 TO 8.00		प्रार्थनेस हजेरी लावली.
2	8.05 TO	6th	इथेला इवी या वर्गावर गणित विषयातील प्रश्न-कु
3	8.40		ह्या आशयावर पाठ घेतला.
4	8.40 TO	}	सह अध्ययन कक्षांशी पाठ संदर्भित चर्चा
5	9.00		केली.
6	9.00 TO	}	कुठिल पाठसे पाठ टाचन तयार केले व
7	9.30		देशमुख सरांकडून पाठसंदर्भित मार्गदर्शन घेतले.
8	9.30 TO	}	सह अध्ययन कक्षांशी गणित विषयातील बेसिक
9	10.00		राशी या आशयावर चर्चा केली.
10	10.00 TO 10.30		आंतरवासिता वहीचे लिखाण केले.

Principal
 Chembur Sarvankash Shikshanshastri
 Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

 Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 21 / 3 / 23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.30 TO 7.50	8th B.	विद्यार्थ्यांचे किताब विषयाने
2			Reflective Journal या अध्याय वाचन घेतले.
3			
4	8.00Am	}	सह अध्ययनाची शि चर्चा केली.
5	9.00Am		
6			
7			
8			
9			
10	1.00		

Signature of the faculty

Date : 23 / 3 / 23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.45 to 8.30		Co. Teaching ह्याच पाठा टाचन काढले.
2	8.45 TO		भाषाच्या पाठ संवर्धन आठवी गणित
3	9.30		पुरस्कारातील आशय वाचला.
4	9.30 TO	8th A	इ.वी.अ ह्या वर्गावर प्रश्न Problems ह्या
5	10.5		भाषाभाषाचा पाठ घेतला.
6	10.5 TO		Co-Teaching ह्या पाठ टाचन काढले व इ.
7	11.05		डॉ. जयेश जाधव सर यांच्याकडून मार्गदर्शन घेतले.
8	11.05 TO	}	सह-अध्ययन कक्षाशी पाठसंवर्धन चर्चा केली.
9	11.35		
10	11.35 TO 12.10.		मांन्यता वहीचे लिखाण केले.

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date: 24/3/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.30 to 8.00		शालितिल प्राथमिक एजेण्डा लावली.
2	8.00 to		आज्ञाच्या पाठा संयोजित प्रवेशपरी केली व
3	8.30		डॉ. केशरजाधव सर यांच्या कुटुंब मार्गदर्शन घेतले.
4	8.30 to	8th A	ह्या वनाविर विज्ञान विषयाचे 'परिसंस्था' ह्या
5	9.10		आज्ञायावर सह अध्ययन कल्पसिध्द <u>Co-teaching</u> केले.
6	9.10 to 10.00		डॉ. केशरजाधव सरांकुन पाठा संयोजित मार्गदर्शन घेतले.
7			
8	10.00 to 10.40	8th A	ह्या वनाविर सह अध्ययन कल्पसिध्द गणित विषयावर
9			अन्त ह्या आज्ञायावर <u>Co-teaching</u> केले.
10	11.00 to 12.00		आंतरवासिता वहीचे लिखाण केले.

Signature of the faculty

Date: 27/3/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	8.15 to 8.25		आज्ञाच्या 08th lectures चा आढावा घेतला.
2	8.25 to 9.00	6th B	ह्या वनाविर मराठी विषयाचे पुस्तक वाचन घेतले.
3	9.00 to	27th B	ह्या वनाविर विद्यार्थ्यांचे कविता वाचन घेतले
4	9.35		समूह कविता वाचन घेतले <u>मराठी विषय</u>
5	9.55 to	27th A	ह्या वनाविर सह अध्ययन कल्पसिध्द इतिहास
6	10.35		विषयातील साम्राज्याची वाटचाल ह्या आज्ञायाचे
7			<u>Co-teaching</u> केले.
8	10.35 to	2	सह - अध्ययन कल्पांशी पाठा संयोजित चर्चा
9	11.45	3	केली.
10	11.45 to 12.20		आंतरवासिता वहीचे लिखाण केले.

Principal

**Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.**

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 28/3/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.30 to 7.50		आज्ञाच्या 086 lecture च्या आढावा घेतला.
2	7.50 to 9.35	}	गणित अध्यापन पध्दती या पुस्तकाचे वाचन केले. त्यात Problem Solving Method चे वाचन केले.
3	9.35		
4	9.55 to 10.35	} 8thA	इवीअ एम्स वगैरे Eqn in one variable ह्या भाश्या शिकवला (पाठ घेतला).
5	10.35		
6	10.35 to 11.10	} 7thA	शातवीच्या वगैरे वगैरे विद्यार्थी व विद्यार्थिनी यांचे समुह गित गायन केले घेतला.
7	11.10		
8	11.10 to 11.45	}	प्रा. गांगुडिसर यांच्याशि चर्चा केली व अध्यापन संयोजित मार्गदर्शन घेतले.
9	11.45		
10	11.45 to 12.20		आंतरवासिता वहीचे लिखाण केले.

Signature of the faculty

Date : 29/3/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.30 to 7.50		आज्ञाच्या 086 lecture च्या आढावा घेतला.
2	7.50 to 9.00	}	आज्ञाच्या <u>Naitaling</u> च्या पाठसोदी लागणारे साहित्य गोळा केले.
3	9.00		
4	9.00 to 9.35	} 8thA	इवीअ एम्स वगैरे division of Polynomial ह्या भाश्याचा पाठ शिकवला,
5	9.35		
6	9.55 to 11.10	} 8thB	इवीअ वगैरे विद्यार्थ्यांच्या गणित विषयातील अडथळे समजून घेऊन त्यांचे शंका निरसन केले.
7	11.10		
8	11.10 to 11.45	} 6thA	इवीच्या वगैरे <u>Naitaling</u> चे पाठ (पेपर पिशी)
9	11.45		
10	11.45 to 12.20		आंतरवासिता वहीचे लिखाण केले.

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher : प्रतिमा राजेंद्र देवरुखकर

Roll No. 88

Name of the School : साधना विद्यालय सायन

Internship Programme from : 21/11/2022 To 4/2/2023 (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	21/11/2022	सोमवार	12.40	5.50	ST	
2	22/11/2022	मंगळवार	12.50	5.50	~~ST~~	
3	23/11/2022	बुधवार	12.50	5.50	ST	
4	24/11/2022	गुरुवार	12.50	5.55	~~ST~~	
5	26/11/2022	शनिवार	11.00	3.15	ST	
6	28/11/2022	सोमवार	12.30	5.55	ST	
7	29/11/2022	मंगळवार	1.10	5.55	~~ST~~	
8	30/11/2022	बुधवार	12.30	3.50	Deshmukh str	
9	1/12/2022	गुरुवार	12.40	5.55	~~ST~~	
10	2/12/2022	शुक्रवार	1.10	4.30	S:T	
11	5/12/22	सोमवार	12.50	5.55	ST	
12	7/12/22	बुधवार	1.00	5.55	~~ST~~	
13	8/12/22	गुरुवार	12.55	5.50	~~ST~~	
14	9/12/22	शुक्रवार	12.40	5.55	~~ST~~	
15	12/12/22	सोमवार	12.40	5.55	~~ST~~	
16	13/12/22	मंगळवार	12.40	5.55	~~ST~~	
17	14/12/22	बुधवार	12.40	5.55	S T	
18	15/12/22	गुरुवार	12.40	5.55	~~ST~~	
19	3/1/23	मंगळवार	12.40	6.00	~~ST~~	
20						

4/103123

Signature Incharge, Internship

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
 Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Head Master of School Signature

Daily Attendance Sheet (Sem. III)

Name of the Student Teacher :

प्रतिमा राजेंद्र देवराजकर

Roll No. 08

Name of the School :

साधना विद्यालय सायन

Internship Programme from :

21/11/2022

To

(Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	4/1/23	बुधवार	12.30	5.55	Signature 4/1/23	
2	5/1/23	गुरुवार	12.50	5.55	Signature 5/1/23	
3	6/1/23	शुक्रवार	12.40	5.55	Signature 6/1/23	
4	9/1/23	सोमवार	12.40	5.00	ST	
5	10/1/23	मंगळवार	12.30		Signature 10/1/23	
6	13/1/23	बुधवार	CTET	CTET	—	
7	13/1/23	शुक्रवार	1.20	5.55	ST	
8	16/1/23	सोमवार	12.50	5.55	Signature	
9	17/1/23	मंगळवार	12.10	5.55	Signature 17/1/23	
10	18/1/23	बुधवार	12.45	3.45	Signature 18/1/23	
11	19/1/23	गुरुवार	12.40	5.55	Signature 19/1/2023	
12	20/1/23	शुक्रवार	12.50	5.00	ST	
13	23/1/23	सोमवार	12.00	5.55	Signature 23/1/23	
14	24/1/23	मंगळवार	7.15	1.20	AA	
15	25/1/23	बुधवार	11.00	5.55	ST	
16	27/1/23	सोमवार	11.00	5.55	Signature	
17	30/1/23	सोमवार	12.45	5.55	Signature 30/1/23	
18	31/1/23	मंगळवार	12.30	4.50	ST	
19	1/2/23	बुधवार	12.35	5.55	Signature	
20	31/2/23	शुक्रवार	1.20	3.15	Signature	

Signature Incharge, Internship

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Head Master of School Signature

SADHANA VIDYALAYA (Secondary)
2, Sion (West), Mumbai - 22

Internship Record (2017-19)

4th Semester

Roll No. : 08

Name of Student : प्रतिमा राजेंद्र देवराजकर.

INDIVIDUAL LESSONS - 8

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	अमरकोषः । गद्य	१अ	24/11/22	
2	अमरकोषः । (उर्वरित भाग) गद्य	१अ	29/11/22	
3	सूक्तिसुधा । पद्य	८अ	30/11/22	Deshmukh sir
4	वाक्यरचना (लेखनकौशल्यम्)	10अ	1/12/22	
5	भाषासूत्रम्-3 (लङ् लकारः ।)	८अ	7/12/22	
6	निबन्धलेखनम् - मम प्रिय कृत्वः ।	१अ	8/12/22	
7	संस्कृतशिल्पविनोदः ।	१अ	12/12/22	
8	चित्रवर्णनम् ।	८अ	15/12/22	
9	अपठित गद्यंशः ।	10अ	31/12/22	Deshmukh sir
10	संस्कृत संभाषण (दिनचर्या)	१अ	4/1/23	

Co - Teaching Lessons - 3

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	८. पितृकोट प्रवर्तकः मरुत् संस्कृतः ।	१A	17/1/2023	
2	१३. अश्वस्य स्वामिनिष्ठा ।	८A	23/1/2023	
3	१६ सरमायाः शीलम् ।	१A	27/1/2023	
4				

Theme based lessons - 2

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	कुचांगले आरोग्य आणि कल्याण	१A	19/1/2023	
2	७. योगमाला ।	१A	23/1/2023	
3				
4				

Lessons on Nai Talim - 2

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1				
2				
3				
4				

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshstra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400-071.

Daily Schedule - Internship

Date : 21 / 11 / 2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.50		ग्रंथालयाविषयी शिक्षिकांशी चर्चा केली. (त्यातील
2			शब्दकोष, संस्कृतीकोष, अमरकोष पाठ्याची आवश्यक होते)
3	9.25 - 9.45		पाठ्याचर्चा केली. चुका दुरुस्त करून नवीन पाठ्याचर्चा केली.
4	9.45 - 2.25	9वी	अमरकोषातील पंक्ती म्हणून घेतल्या.
5	2.25 - 2.45		विषयशिक्षिकांशी चर्चा करून पाठ लिखित केले.
6	2.45 - 3.25		सांगळे वाईशी ज्याच्या सामान्यज्ञान क्विझविषयी चर्चा केली.
7	3.30 - 4.20		पांचाळ सरांशी वर्गाच्या स्वच्छतेबाबत चर्चा केली.
8	4.20 - 4.40		Reflective Journal लिहिले.
9	4.40 - 5.20		Reflective - सहध्यायीशी अध्ययन संसाधन वर चर्चा केली.
10			

पाठ घेताना
आवश्यक
असल्या

st
Signature of the faculty

Date : 22 / 11 / 2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.50 - 9.25		Edpuzzle app विषयी सहध्यायीशी चर्चा केली.
2	1.25 - 1.55		पाठ्याचर्चातील चुका दुरुस्त करून नवीन पाठ्याचर्चा लिहिले.
3	1.55 - 2.25		'कोशवाङ्मय' विषयी online वाचन केले.
4	2.55 - 3.25		आंतरवासिता वही क पूर्ण केली.
5	3.25 - 3.55		Observer सोबत चर्चा केली.
6	3.55 - 4.25		Observer सोबत चर्चा केली.
7	4.25 - 4.50		Observer सोबत चर्चा केली.
8	4.50 - 5.20		Reflective Journal लिहिले.
9	5.20 - 5.30	103A	अमरकोषाचे पठण करून घेतले.
10			

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty
22-11-2022

Daily Schedule - Internship

Date: 24/11/2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.50-1.25		प्रार्थना, राष्ट्रगीत झाले. नंतर पर्यवेक्षकांशी चर्चा केली
2	1.25-1.55	8 अ	'वितृषक्त कारक परिचय' हा पाठ घेतला.
3	1.55-2.25		आंतरवासिता वही पूर्ण केली.
4	2.25-2.55	9 अ	'वितृषक्त नविकेतः' हा पाठ वाचून घेतला
5	2.55-3.25		विषय शिक्षिकांशी कोषाब्जदल चर्चा केली.
6	3.25-3.50		Reflective Journal पूर्ण केले.
7	3.50-4.20		Reflective Journal पूर्ण केले.
8	4.20-4.50	90 अ	माम तालिकांचे पठन घेतले.
9	4.50-5.20		'अमरकोष' सा सा सा मधील 5 वी व 6 वाचे
10	5.20-5.50		पाठ टाचून तयार केले.

ST

Signature of the faculty

Date: 24/11/2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.50-1.25		प्रार्थना, राष्ट्रगीत झाले. नंतर पर्यवेक्षकांशी प्रॉक्सिमिटी संवर्धित चर्चा केली
2	1.25-1.55		आंतरवासिता वही पूर्ण केली.
3	1.55-2.25	9 अ	'अमरकोष' हा पाठ शिकवला.
4	2.25-2.55		पाठवर सरांशी चर्चा केली
5	2.55-3.20		हार्बर्टची पंचपदी सरांनी समजावून सांगितली.
6	3.20-3.50	9 आ	'सूक्तिसुधा' या पाठावर प्रश्न विचारले.
7	3.50-4.20	9 क	'अतीत के पत्र' हा हिंदीचा पाठ वाचून घेतले.
8	4.20-4.50	8 क	सांस्कृतिक उपक्रमांमधील डाब्ससाठी कोणते गप्पे यावर चर्चा
9			गृहालयात जाऊन 'वृष्टिकोन' हा लेख वाचला
10			Reflective Journal लिहिले.

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra

Mahavidyalaya

R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date: 26/11/2022 (शनिवार) (11.30 - 3.30 शाळा भरते)

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	11.30 - 11.50		प्रार्थना, राष्ट्रगीत, झाले. पसायदान, प्राणायाम झाले.
2	11.50 - 12.35		म.पी.जे अखिल कलाम यांचे चरित्र अग्निपत्र
3	12.35 - 1.05		या पुस्तकाचे वाचन केले व सहाय्याची शी त्वावर चर्चा केली.
4	1.05 - 1.35		लेसन प्लान साठी समान आशयाचे सुमोषित शोधले.
5	1.35 - 2.00		मधली सुट्टी
6	2.00 - 2.30	90अ	90 अ च्या काविर नामतालिकांचे पठण घेतले.
7	2.30 - 3.30	90अ	90 अ च्या काविर नामतालिकांचे पठण घेतले.
8			————— X —————
9			
10			

he faculty

ST

Signature of the faculty

Date: 28/11/22 (सोमवार)

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.40 - 1.25		प्रार्थना, राष्ट्रगीत, प्रतिज्ञा, पसायदान, प्राणायाम झाले.
2	1.25 - 1.55	~~8अ~~	सहाय्याची शी PEC lessons बदल चर्चा केली
3	1.55 - 2.25	8अ	देव, वन, माला या लक्ष्यांचे पठण करून घेतले.
4	2.25 - 2.55	8अ	देव, वन, माला या लक्ष्यांचे पठण करून घेतले
5	2.55 - 3.20	10अ	संख्या, समय, यांची उजळणी घेतली.
6	3.20 - 3.50		विषय शिक्षकांशी कोषच्या उपलब्धतेवर चर्चा केली.
7	3.50 - 4.20	9अ	अमकोषाचे पठण करून घेतले.
8	4.20 - 4.50		सुमोषित कोषातील महत्त्वाची सुमोषित वरील जावणी
9	4.50 - 5.20		Reflective Journal पूर्ण केले.
10	5.20 - 5.50		Reflective Journal पूर्ण केले.

e faculty

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

ST

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 29/11/22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	1.10 - 1.25		पाठची स्वीप तयार केली. शिक्षकांची सही घेतली.
2	1.25 - 1.50	9अ	अमरकोषा हा पाठ शिकवला
3	1.50 - 2.25		संराशी पाठविषयी चर्चा केली
4	2.25 - 2.50		संराशी पाठ कसा घेतला पाहिले यावर केली
5	2.50 - 3.25		
6	3.25 - 3.50		आशय पृथक्करण लिहितांना काय काळजी घ्यावी.
7	4.50 - 4.25		विद्यार्थ्यांशी संस्कृत शिक्षकावद्दल चर्चा केली.
8	4.25 - 4.50		आंतरवासिता वही पूर्ण केली.
9	4.50 - 5.25	10अ	सूक्तिसुधा वही विभक्ती पु व स्त्री ची झळणी
10	5.25 - 5.50	10अ	वही विभक्ती पु व स्त्री ची झळणी.

Signature of the faculty
29/11/22

Date : 30/11/2022

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.30 - 12.50		प्रार्थना, राष्ट्रगीत, प्रतिज्ञा, प्रसाधदान, प्राणायाम केले.
2	12.50 - 1.25	10ब	डोळस असून अंधेले हा अकरा बिरबलाची शोध संगितली.
3	1.25 - 1.50		Reflectiv journal पूर्ण केले.
4	1.55 - 2.25	8अ	सूक्तिसुधा हा पाठ शिकवले.
5	2.25 - 2.50		Reflective journal पूर्ण केले.
6	3.25 - 3.50		आंतरवासिता वही पूर्ण केली.
7			महिना अद्ये
8			
9			
10			

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

010

Daily Schedule - Internship

Date : 1./12/22

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	12.40-12.50		राष्ट्रगीत, प्रार्थना, प्रतिज्ञा, प्रसाधन, प्राणायाम केले.
2	12.50-1.25		पर्यवेक्षकांशी प्रॉक्सि पिरिअड बदल चर्चा केली.
3	1.25-1.50	10अ	'वाक्यरचना' या पुस्तकाचे हा पाठ शिकवला.
4	1.50-2.25		आंतरवासिता वही पूर्ण केली.
5	2.25-2.50		'अग्निपंच' या पुस्तकाचे वाचन केले.
6	2.50-3.25		'अग्निपंच' या पुस्तकाचे वाचन केले.
7	3.25-4.20		अग्निपंच मधील अब्दुल कलामच्या विषय सहज्यायीशी चर्चा.
8	4.20-4.50	10अ	सकाळी शिकवलेल्या वाक्यरचना पाठाची 5 जाळणी घेतली.
9	4.50-5.20	9अ	संख्या व त्यांचा खेळ घेतला.
10	5.20-5.50		Reflective Journal पूर्ण केले.

Signature of the faculty

Date : 2/12/22 (आज शाळा 1.30 - 4.30 या वेळेत होती.)

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	1.15-1.30		सहज्यायीशी चर्चा केली. (पाठबदल)
2	1.30-1.55		पर्यवेक्षकांशी राष्ट्रगीत, प्रार्थना, प्रसाधन, प्राणायाम केले.
3	1.55-2.10		पर्यवेक्षकांशी प्रॉक्सि पिरिअड बदल चर्चा केली.
4	2.10-2.45		Reflective Journal लिहिले.
5	2.50-3.16	9अ + 9क	मुलांचे 'चतुर विरबल' या पुस्तकाचे वाचन घेतले.
6	3.40-4.05	8अ + 8क	मुलांना 'चतुर विरबल' या पुस्तकाचे वाचन घेतले.
7	4.05-4.30		Reflective Journal लिहिले.
8			
9			
10			

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
F.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Attendance Sheet (Sem. IV)

Name of the Student Teacher : जयश्री अमोल फुलपगार

Roll No. 35

Name of the School : डी. एस. हायस्कूल, सायन

Internship Programme from : 13/03/23 To _____ (Duration : 3 Weeks)

Sr. No.	Date	Day	In time	Out Time	Supervisors Sign.	Method Master's Sign.
1	13/03/23	Monday	7.00	11.00	ST 13/3	5/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11 11/10/11
2	14/03/23	Tuesday	7.00	12.30	Alphamo 14/3/23	
3	15/03/23	Wednesday	7.15	10.00	ST	
4	16/03/23	Thursday	7.10	12.30	ST 16/3/23	
5	17/03/23	Friday	7.10	10.30	ST 17/3	
6	20/03/23	Monday	7.05	10.00	ST	
7	21/03/23	Tuesday	7.15	12.30	ST 21/3/23	
8	23/03/23	Thursday	7.00	10.30	ST 23/3/23	
9	24/03/23	Friday	7.00	12.30	ST 24/3	
10	27/03/23	Monday	10.00	3.30	ST 27/3/23	
11	28/03/23	Tuesday	7.00	12.30	ST	
12	29/03/23	Wednesday	7.00	12.30	ST 29/3/23	
13	31/03/23	Friday	7.00	12.00	S.T	
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

Signature Incharge, Internship

Principal
 Chembur Sarvankash Shikshanshastra
 Mahavidyalaya
 R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Head Master of School Signature
**D. S. HIGH SCHOOL,
 SION (W), MUMBAI - 400022.**

Internship Record (2017-19)
4th Semester

Roll No. : .....35.....

Name of Student : Jayshree Amol Phulpagar

LESSONS

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	४. संयुक्त राष्ट्र (राज्यशास्त्र)	१० th / B	15/03/23	<i>[Signature]</i>
2	११. समतेचा लढा (इतिहास)	८ th / C	16/03/23	देशमुख सर
3	१२. स्वातंत्र्यप्राप्ती (इतिहास)	८ th / B	20/03/23	<i>[Signature]</i>
4	८. उद्योग व व्यापार (इतिहास)	१० th / C	21/03/23	<i>[Signature]</i>
5	६. नोकरीसाठी	८ th /	28/03/23	<i>[Signature]</i>
6				
7				

Co - Teaching Lessons

Sr. No.	Topic	Class	Date	Supervisor's Sign.
1	६. आंतरराष्ट्रीय समस्या (राज्यशास्त्र)	१० th / B	23/03/23	<i>[Signature]</i> 23/3/23
2	१०. बदलते जीवन :- २ (इतिहास)	१० th / B	23/03/23	<i>[Signature]</i> 23/3/23
3	१०. बदलते जीवन :- १ इतिहास - विज्ञान	१० th / D	24/03/23	<i>[Signature]</i> 24/3
4				
5	नई तालिम - Lessons.			
6	नई तालिम - जून्या कुपड्याची पायपुस्तकी	८ th / D	24/03/23	<i>[Signature]</i> 24/3
7	नई तालिम - वर्तमानपत्राची वेंग	८ th / B	27/03/23	<i>[Signature]</i> 27/03/23

[Signature]

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshstra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Daily Schedule - Internship

Date : 13/03/23

Monday

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10 to 7.15	All	प्रार्थना
2	7.15 to 7.55	9th	राज्यशास्त्र - ४ संयुक्त राष्ट्रे - सशव पाठ लिहिला - कच्या
3	7.55 to 8.25		--
4	8.25 to 8.55		--
5	8.55 to 9.25		--
6	9.25 to 9.55		आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
7	10.20 to 10.50		विमर्षात्मक लेखन
8			- Half day -
9			
10			

Signature of the faculty

Date : 14/03/23

Tuesday

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	All	प्रार्थना
2	7.15-7.55	8th	इतिहास - ११ समतेचा लढा - सशव पाठ लिहिला - कच्या
3	7.55-8.25		--
4	8.25-8.55	8th/D	इतिहास - ११ समतेचा लढा - प्र.उ. सशव करून घेतला.
5	8.55-9.25	-	मार्गदर्शन - अर्चना मॅम - सशव पाठ - इतिहास
6	9.25-9.55		ए.वी. ११ समतेचा लढा व ए.वी. राज्यशास्त्र - संयुक्त राष्ट्रे
7	10.20-10.50	8th/C	इतिहास - ११ ते १४ पाठाचे प्र.उ. पाठांतर (उजळणी) करून घेतली.
8	10.50-11.20	9th/C	राज्यशास्त्र - ४ संयुक्त राष्ट्रे - उद्दिष्टे - वाचन, पाठांतर - सशव
9	11.20-11.50	-	आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
10	11.50-12.20		विमर्षात्मक लेखन

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071,

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date: 15/03/23

Wednesday

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.00-7.15	All	प्रार्थना
2	7.15-7.55		राज्यशास्त्र - ४ संयुक्त राष्ट्रे - सराव पाठाची
3	7.55-8.25		तयारी (उजळणी) केली.
4	8.25-8.55	9th/B	राज्यशास्त्र - ४ संयुक्त राष्ट्रे - सराव पाठ - ९
5	8.55-9.25	9th/B	संयुक्त राष्ट्रे - पाठाचे पाचन - प्र.क. पाठांतर - सराव
6	9.25-9.55		आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
7	10.20-10.50		- Half day -
8	10.50-11.20		
9	11.20-11.50		
10	11.50-12.20		

S.T
Signature of the faculty

Date: 16/03/23

Thursday

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	All	प्रार्थना
2	7.15-7.55	8th	इतिहास - ११. समतेचा लढा - सराव पाठाची - उजळणी
3	7.55-8.25		
4	8.25-8.55		
5	8.55-9.25		परिसरक देशमुख सरांचे भागदर्शन
6	9.25-9.55		
7	10.20-10.50		आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
8	10.50-11.20		विमर्षात्मिक लेखन
9	11.20-11.50		
10	11.50-12.20	8th/C	इतिहास - ११. समतेचा लढा - सराव पाठ - २

[Signature]
Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R. C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

[Signature]
Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 17/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	A11	प्रार्थना
2	7.15-7.55	8th	१२. स्वातंत्र्यप्राप्ती - इतिहास - सराव पाठ - कच्चा
3	7.55-8.25		पाठ काढला. व त्याची उजळणी केली.
4	8.25-8.55	8th C	इतिहास - स्वातंत्र्यप्राप्ती पाठाची उजळणी घेतली.
5	8.55-9.25	-	आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
6	9.25-9.55		विमर्शमिळक लेखन
7	10.20-10.30		-
8			- Half day
9			
10			

S.T
Signature of the faculty

Monday

Date : 20/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	A11	प्रार्थना
2	7.15-7.55	8th B	१२. स्वातंत्र्यप्राप्ती - सराव पाठ - ३ - इतिहास
3	7.55-8.25	५th	इतिहास - १०. बदलते जीवन भाग - २ - कच्चा सराव
4	8.25-8.55		पाठ तयार केला.
5	8.55-9.25	९th D	इतिहास - ११ ते १४ पाठाचे प्रश्नोत्तरे सराव प्रश्न
6	9.25-9.55		फलकावर लिहून दिले. लोडी सराव घेतला.
7	9.55-10.30		आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
8			- Half day -
9			
10			

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

S.T
Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date: 23/03/23

Tuesday

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	All	प्रार्थना
2	7.15-7.55	9 th /B	इतिहास - ट.उद्योग व व्यापार - सराव पाठ
3	7.55-8.25	-	उजळणी - सराव केला.
4	8.25-8.55	-	-
5	8.55-9.25	-	आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
6	9.25-9.55	9 th /C	इतिहास - ट.उद्योग व व्यापार - सराव पाठ - 8
7	10.20-10.50	9 th /A	इतिहास - ट.उद्योग व व्यापार - प्र.उ. उजळणी घेतली.
8	10.50-11.20	8 th /B	ना.शास्त्र - नीकरशाही - पाठाची प्र.उ. उजळणी घेतली.
9	11.20-11.50	9 th /C	इतिहास - ट.उद्योग व व्यापार - प्र.उ. उजळणी घेतली.
10	11.50-12.20	-	आंतरवासिता दैनंदिनी - विमर्षात्मक लेखन

Signature of the faculty

Date: 23/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	All	प्रार्थना
2	7.15-7.55	-	सराव पाठाची तयारी - Co-teaching
3	7.55-8.25	9 th /B	आंतरराष्ट्रीय समस्या - राज्यशास्त्र - भूगोल Co-teaching
4	8.25-8.55	9 th /B	बदलले जीवन - 2 इतिहास - मराठी - Co-teaching - 2
5	8.55-9.25	-	आंतरवासिता दैनंदिनी लेखन
6	9.25-9.55	-	विमर्षात्मक लेखन
7	9.55-10.30	-	-
8			- Half day -
9			
10			

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshstra
Mahavidyalaya
P.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Daily Schedule - Internship

Date : 24/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	7.10-7.15	A11	प्राथना
2	7.15-7.55		नई तालीम - सराव पाठची तयारी - जून कापड
3	7.55-8.25		लॉब आकारात कापून पट्ट्या तयार केल्या.
4	8.25-8.55	8th/D	नई तालीम - सराव पाठ - 9 - कुपड्याची पायपुसणी
5	8.55-9.25	7th	इतिहास - बदलते जीवन - 9 - मूत्रपिंड प्रत्यारोपण -
6	9.25-9.55	7th	सराव पाठ उजळणी केली. सहाध्यायिका गौरी
7	10.20-10.50	7th	दिव्या सोबत सराव चर्चा केली.
8	10.50-11.20	7th	फेअर लेसन प्लॉन लिहिला. सितामॅम - मार्गदर्शन
9	11.20-11.50	7th/D	इतिहास - 90 बदलते जीवन - 9 - Co-teaching - 3
10	11.50-12.20		आंतरवासिता - देन दिनी लेखन

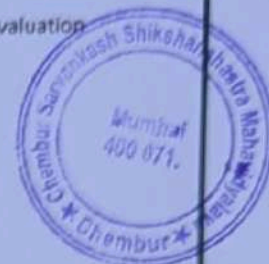
Signature of the faculty
24/3/23

Date : 27/03/23

Sr. No.	Time	Class	Activity - Details
1	10.20-10.45	-	सहाध्यायिका चर्चा
2	10.45-10.50	8th	नई - तालीम - वर्तमान पत्रापासून - बॅग बनवण्या -
3	10.50-11.25	7th	सोठी भागवारी तयारी केली. पेपरर्स कट, नळी
4	11.25-12.00	7th	बनविणे.
5	12.00-12.35	8th/B	नई तालीम - 2 - वर्तमान पेपरची बॅग - सराव पाठ.
6	12.35-1.35	6th/क	मराठी विषयाचे - 99ते 94 घड्याचे वाचन
7	1.35-2.10	6th/क	करून घेतले.
8	2.10-2.45	-	सहाध्यायिका शिक्षिका यांच्याशी सराव पाठविषयी
9	2.45-3-20		आंतरवासिता देन दिनी लेखन केले. चर्चा केली.
10			

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Signature of the faculty

Internship Report 22-23

Introduction

The internship programme is of utmost importance in any professional programme. All the skills expected in a professional are honed during internship. It's a valuable tool for building one's career as you get noticed by the school authorities and may be handpicked for the job.

Table showing University syllabus for the internship:

Semester	Total marks	Duration	Expected activity
SEM 1 PC1	50 (20+30=50)	1 Week	a. Community work Part (I) =20 marks b. Participation in CCA in college 1*30 = 30marks
SEM 2 PC2	100 (15+20+15+50=100)	3 Weeks	e. Observation of school activities (Any three) 3*5Marks=15marks f. Observation of lessons given by peers (5 lessons) 5*4marks = 20 marks g. Shadowing of School teacher 5 lessons One week 5*3marks =15marks h. Lessons 5Lessons*10 marks =50 marks
SEM 3 PC3	200 (100+20+30+20+30=100)	11 Weeks	a. Lessons 10 Lessons*10=100 marks b. Theme Based lessons 2 Lessons*10 Marks=20 Marks c. Co-teaching with school teachers 3 Lessons*10 Marks=30Marks

			d. Administration of Unit test and Analysis of Results=20 Marks e. Reflective Journal on Internship Activities=30 marks.
SEM 4 PC4	150 (10+25+ 50+20+2 0+25= 150)	5 Weeks	g. Learning resource 1*10 marks =10 marks h. Action research 25 Marks i. Lessons 5 Lessons*10 marks=50 Marks j. Reflective Journal on internship Activities 20 Marks. k. Community Work Part II 20 Marks l. Co-teaching with Peers 5 Lessons*5marks=25 Marks

Table showing the Practice teaching schools and allotment of the students for the internship programme (22-23)

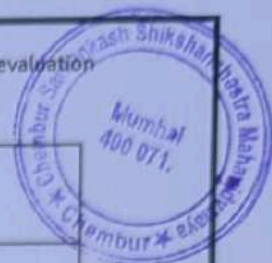
Sr. No	Name of the School	Students allotted (Roll no)
1	Chembur High School. (Morning)	45,46,01,43,06,44
2	D. S. High School, Sion. (Morning)	35,21,25,10,30
3	Dr. Babasaheb Ambedkar High School and College. (Afternoon)	05,07,02,29,19
4	Afac High School, Chembur. (Morning)	37,13,20,11,17,14
5	Amchi Shala, Tilak Nagar, (Morning)	47,31,27,36,33,49
6	Pant Walawalkar High School, Kurla. (Morning)	19,24,41,04,48

Chembur Education Society's Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya, Chembur 400071.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

7	Nabar Guruji Vidyalaya Dadar, (Morning)	32,40,23,09,39
8	Sadhana Vidyalaya, Sion (Afternoon)	08,15,16,28,26

Classroom teaching:

Classroom teaching in the third and fourth semester is highly intensive where each student discusses the each and every lesson with the method master and finalises the action plan for the complete period. These lessons are meticulously observed and graded. Suggestions are given for improvement and reflection on the same is sought after.

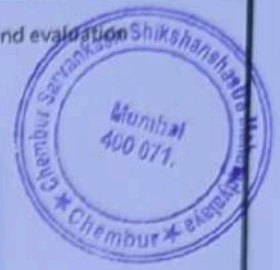
Classroom teaching also involves engaging students during proxy periods. The student teachers are expected to prepare special activities that they can conduct during these periods. Environment awareness activities, awareness on the sustainable goals, food wastage, water shortage, hunger, pollution etc are some of the popular topics on which the student-teachers work and create activities. Most of these activities are in the form of games, videos, quizzes, depending on the availability of the resources.

Mentoring and student Counselling:

Academic mentoring is the responsibility of the interns. Student teachers plan remedial teaching as per requirement. Mentoring is done when preparing students for various competitions. Student teachers volunteer to assist the teachers and sometimes are given complete responsibility of remedial teaching. Sports is one area where student-teachers help the school in smooth conduct of the programme. This year, the entire school sports for Aamchi Shala High School was conducted by the student-teachers. Some of the practice teaching schools have formal counsellor appointed. Our students get an opportunity to observe the sessions conducted by them.

Activities Beyond the classroom teaching suggested to the students

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur Naka, Chembur-400071

SCHOOL / COLLEGE ACTIVITIES DURING INTERNSHIP PROGRAMME

SR. NO.	NAME OF THE ACTIVITY
1	World Population Day
2	Constitutional Values: Rights and Duties
3	Gender Equality
4	Human Rights
5	Water Scarcity
6	Food Wastage
7	Civic Responsibility and Active Citizenship
8	Substance Abuse and Addiction
9	Environmental Sustainability : Pollution from Festivals
10	Women Empowerment
11	Safe Touch and Unsafe Touch
12	Students Safety
13	Ethical Issues of Social Media
14	Digital Safety
15	Waste Management
16	Cyber Crime
17	Child Trafficking
18	Bullying in Schools
19	Changes in adolescence : Puberty
20	

Time-table preparation

Daily time table is prepared by the group leader and executed. This time table includes the proxy periods given by the supervisor of the school.

वेदर सरवकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
वेदर नका, मुंबई - ४०००७१
श्री. एच. रामकृष्णन कार्यालय चेंबूर
English classes
Ushrajit Shingude
Roll No: 75323692

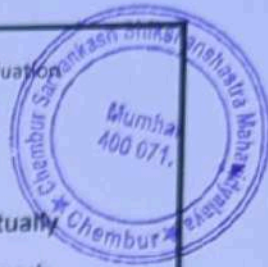
क्र.सं.	दिन	वेळ	प्रमाण	शिक्षक	वेळ	प्रमाण
1	16	Pratik Bagale	Maths	MR	09	8:55/9:05
2	17	Ushrajit Shingude	Science	MR	05	8:55/9:05
3	16	Pratik Bagale	Maths	MR	05	8:55/9:05
4	20	Ushrajit Shingude	Science	MR	05	8:55/9:05
5	11	Pratik Bagale	Maths	MR	06	9:55/10:05

वेदर सरवकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
वेदर नका, मुंबई - ४०००७१
श्री. एच. रामकृष्णन कार्यालय चेंबूर

दिन	वेळ	प्रमाण	शिक्षक	वेळ	प्रमाण

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400071

PTA meetings

Student teachers assist in organising the parent teacher meetings; however, they don't actually participate in one. Students are especially praised for their polite behaviour and flexible approach. The head masters, teaches, supervisors always praise the students for the assistance they get in each and every activity conducted.

Assessment of student learning – home assignments & tests

Home assignments/home work are a part of the lesson plan and hence a regular feature. Beyond this, students are expected to conduct a unit test on the content taught. For this, evaluation workshop is conducted in the college. They are properly oriented about the year plan, unit plan, weightage tables and blue print etc. After that it is executed in schools.

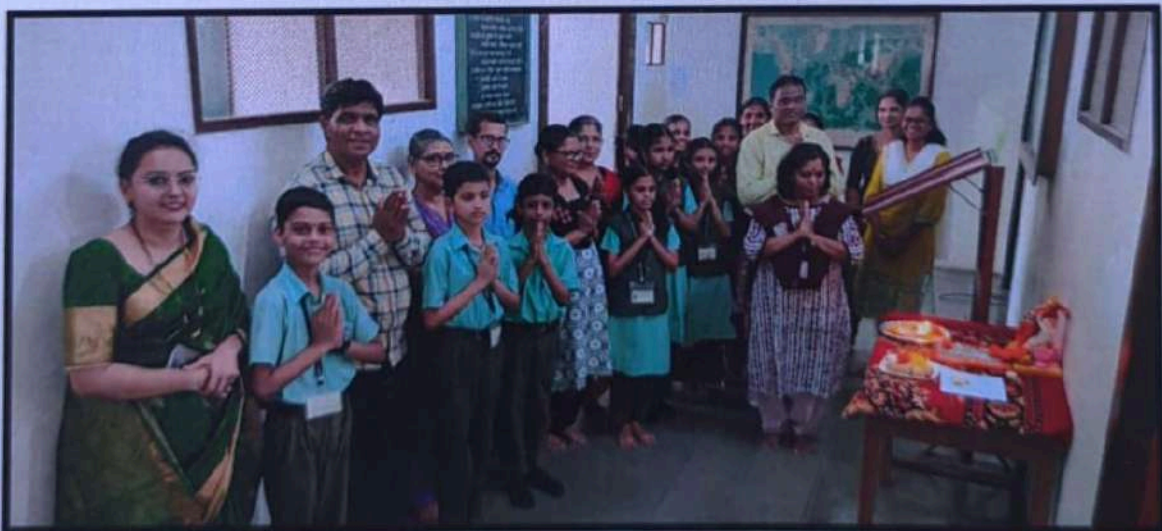
Organizing academic and cultural events:

Schools highly depend on student teachers for cultural events. While organising academic event is a part of their curriculum, assisting teachers in organising any activity is expected from the student teachers.

This year, students in their December internship wholeheartedly participated in the events organised in the schools. The D. S. High School, Sion, Sadhana Vidyalaya, Tilak Nagar and many more schools entrusted the students with entire responsibility of annual day. Students choreographed the dances, took practice, conducted the rehearsals for the practice teaching schools.

Mumbai public School, Matunga gave one student (Seema Surve) an opportunity to compeer the FN Ward level Women's Day programme.

Following are the glimpses of some of the programmes where our students were instrumental in bringing success.

Chembur Education Society's Chembur Sarvankash Shikshanshstra Mahavidyalaya, Chembur 400071.

[Signature]

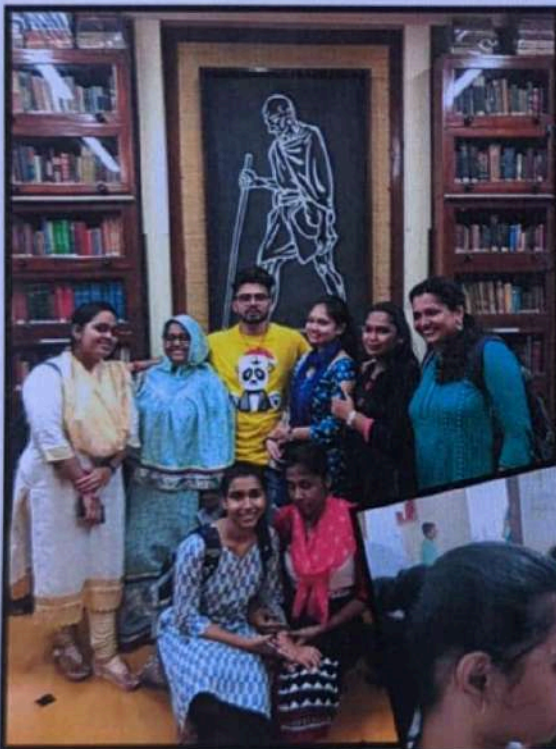
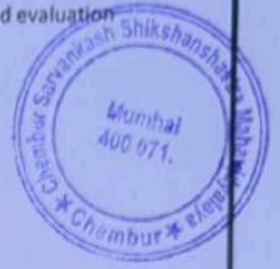
PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshstra

Mahavidyalaya

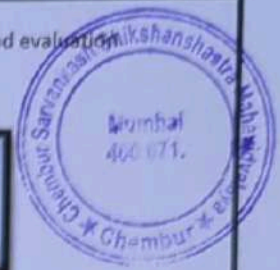
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Organisation of academic and cultural activities in PT Schools... a joyous occasion...

Saraswati pujan in one of the practice teaching schools.

Maintaining documents, administrative responsibilities- experience/exposure

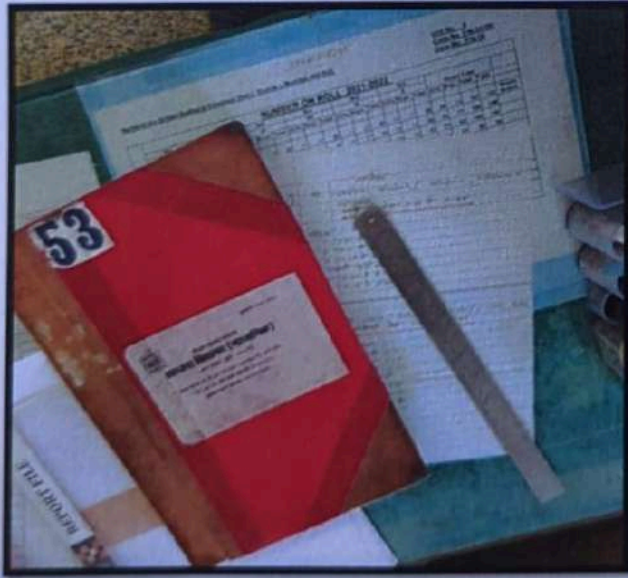
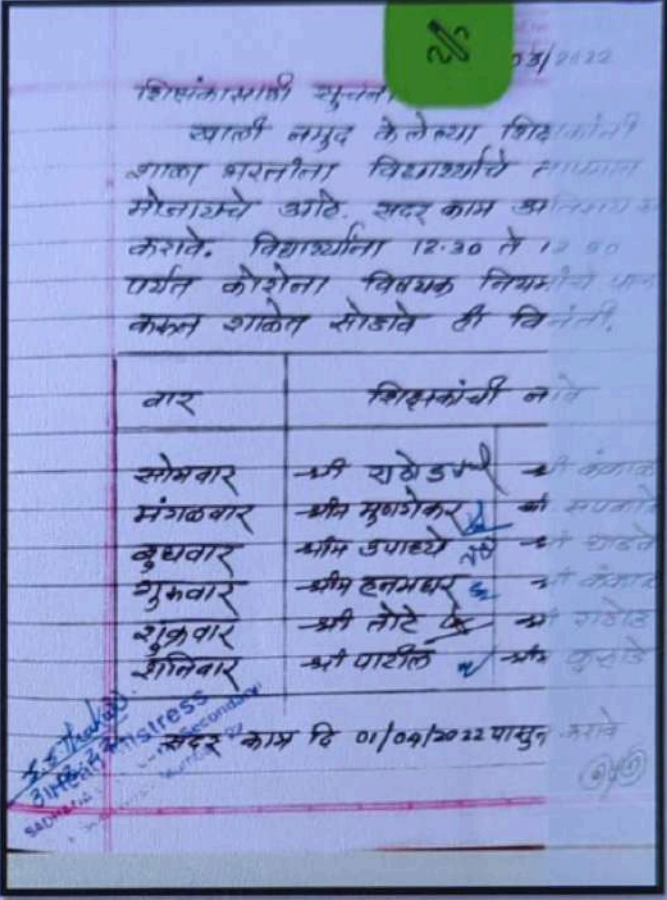
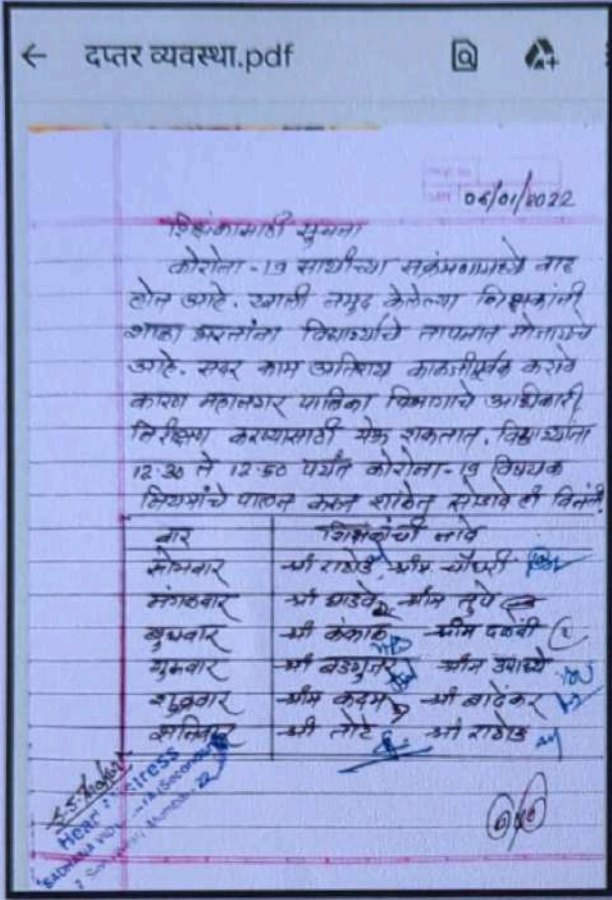
Class teachers usually give these responsibilities to the student teachers, where they learn to take attendance, maintain monthly records of the fees etc. they also check daily diaries of the students and learn to write remarks in them. Student teachers also visit the school office with prior appointment and learn how the general register is maintained, how the school leaving certificates and other documents are maintained so that it is easy to pull the records even after time lapse. Getting hands on experience as far as

August		Year 2023-2024		Class VIII	
Sl. No.	Roll No.	Name	Student's Name	Muni	
1					
2	102	1	Miss Hindalekar Anurag		
3		2	Jadhav Nikh		
4	103	3	Kumbhar Vaishnavi		
5		4	Kare Pooja		
6		5	Kurchikarve Sonika		
7		6	Kurchikarve Sonakshi		
8		7	Palkar Shwani		
9		8	Fadnis Teoni		
10		9	Shinge Sonakshi		
11		10	Shukla Jayant		
12		11	Shirke Adis		
13		12	Thakur Chanchal		
14		13	Tilkar Yashika		
15		14	Class Gangan Aaryan		
16		15	Kurchikarve Durgesh		
17		16	Lavangkar Gaurav		
18		17	Tilkar Pratiksh		
19		18	Murthy Yashraj		
20		19	Pawar Dny		
21		20	Shinde Yash		
22		21			

Chembur Education Society's Chembur Sarvankash Shikshanshasthra Mahavidyalaya, Chembur 400071.

[Signature]
PRINCIPAL
 Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
 Mahavidyalaya
 Ramkrishnan Chemburkar Marg,
 Chembur Naka, Mumbai 400 071

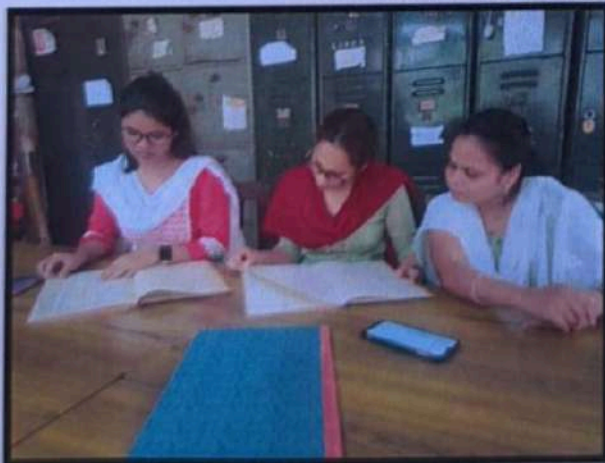
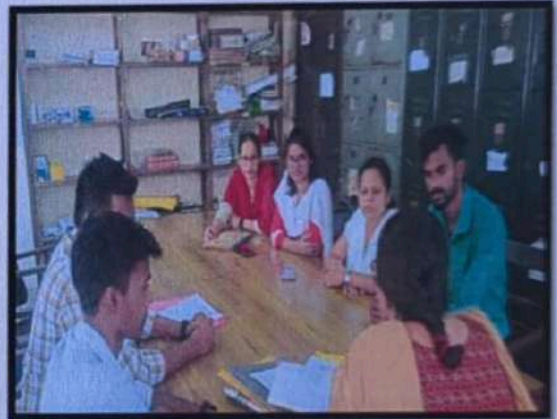

Various registers and records maintained in the school office.

Orientation by the administrative staff of the practice teaching school.

Students physically get to see the records maintained from the time of the inception of the school, they understand the importance of the records as they are maintained for life time and given in duplicate (for e.g. School Leaving certificate.) on demand by the student.

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra

Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,

Chembur Naka, Mumbai 400 071

To conclude, the internship program this year successfully connected the classroom teaching with the skills of the student teachers. Theoretical base created in the college was successfully translated into action in the practice teaching schools. Students could test their teaching skills in a real-world situation and could incorporate the suggestions, observations, reflections into the real classroom situation. They now have better classroom management skills and are job ready. My thanks go out to all the stakeholders who leave no stone unturned to make internship into a successful programme.

(Dr. R. G. Gangurde)
(Internship in-charge MM)

(Prof. Deepali Gaikwad)
(Internship in-charge EM)

PRINCIPAL
Chembur Sarvankush Shikshanshastra
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 071

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya,
R. C. Marg, Chembur, Mumbai 400071

SSR Criterion 2: Teaching-learning and Evaluation

2.4 Competency and Skill Development

2.4.9 Plan of teacher engagement in school internship

Principal

Principal

**Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.**

UNIVERSITY OF MUMBAI

Credit Based Choice System with effect from the academic year 2017-2018

SYLLABUS FOR TWO YEARS BACHELOR OF EDUCATION PROGRAMME

Principal

Semester wise details of Project Based Courses (Part B)

Semester I (All activities should be systematically documented and maintained for the purpose of internal assessment)

- Participation in Community work I in collaboration with schools/ NGO's (for a period of 1 week)
- Participation in Co-curricular Activities in college

Semester II (All activities should be systematically documented and maintained for the purpose of internal assessment)

Internship for 3 weeks

- ✓ Observation of school activities (Any three)
- ✓ Observation of lessons given by peers (5 lessons)
- ✓ Shadowing of School Teacher (One Week) - 5 lessons to be observed and recorded in Pedagogy of school subject I
- ✓ Teaching lessons in Pedagogy of school subject I (5 Lessons)

Semester III (All activities should be systematically documented and maintained for the purpose of internal assessment)

Internship for 11 weeks

- ✓ During Internship teaching not less than 10 lessons in the opted Pedagogy of school subject I distributed over different standards from V to XII of recognized secondary and higher secondary Schools/ Colleges selected by the Principal as practicing School/ College
- ✓ 2 theme based lessons in the above school/college.
- ✓ 3 co-teaching lessons with school teachers
- ✓ Administration of Unit Test and analysis of results (in the pedagogy of school subject I opted)
- ✓ Maintain Reflective Journal with reference to internship program.

Semester IV (All activities should be systematically documented and maintained for the purpose of internal assessment)

Internship for 5 weeks (4 weeks +1 week community work II)

- ✓ Develop learning resources
- ✓ Conduct Action Research
- ✓ During Internship teaching not less than 5 lessons in the opted pedagogy of school subject II distributed over different standards from V to XII of recognized secondary and higher secondary Schools/ Colleges selected by the Principal as practicing School/ College. For those students who have opted Peace Education or Education for Rural Development they have to take 5 lessons from Pedagogy of school subject I.
- ✓ 5 Co-teaching lessons with peers
- ✓ Maintain Reflective journal with reference to internship program.
- ✓ Participation in Community work II in collaboration with schools/ NGO's (for a period of 1 week)

Programme Structure of B.Ed. 2 Years Programme

Year 1: 16-18 Weeks * 2 Semesters (200 Working Days)

Year 2: 16-18 Weeks * 2 Semesters (200 Working Days)

20 Weeks for Internship (18 +including 2 weeks Community work)

200 working days are exclusive of admission and examination period

Total Credits: 111; Marks 1800 (1 Credit = 12 Hours)

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

Pedagogy of School Subject _____

अध्यापन पध्दती _____

Method Lesson No. : _____

अध्यापन पध्दती पाठ क्र. _____

Date : _____

दिनांक _____

Roll No. : _____

पट क्रमांक _____

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Name of the Student teacher _____

विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव _____

Internship School _____

शाळा _____

Subject _____

विषय _____

Standard _____

इयत्ता _____

Previous Knowledge _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान _____

Reference Books / Internet Resources _____

संदर्भ ग्रंथ / आंतरजाल संसाधने _____

Teaching Method / Model _____

अध्यापन पध्दती / प्रतिमान _____

Learning Resources _____

अध्ययन संसाधने _____

Core Elements _____

गाभा घटक _____

Values / Life Skills _____

मूल्ये / जीवन कौशल्ये _____

Global Perspective / Sustainable Development Goals : _____

वैश्विक दृष्टिकोन / शाश्वत विकासाचे ध्येय _____

Subject : _____

विषय _____

Topic : _____

घटक _____

Chalkboard Summary

फलक सारांश

Std. : _____

इयत्ता _____

Date : _____

दिनांक _____

प्राचार्य
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई-४०००७३

3) Content Development
आशय विकसन

Student's Activity :
विद्यार्थी कृती

4) Recapitulation / संकलन

5) Home Work / Assignment :
गृहपाठ / स्वाध्याय

प्राचार्य
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई-४०००७३

LESSON EVALUATION

CRITERIA	SUGGESTIONS IN DETAIL
<p>SET INDUCTION (Appropriate, Related to topic)</p> <p>PRESENTATION : [Questioning, Reading, Demonstration, Explanation, Reinforcement, Stimulus Variation, Examples, Illustration, Adaptability, Presence of Mind etc.]</p> <p>CHALK BOARD WORK : [Writing, Neatness, Organization, diagrams, use or coloured chalks, Appropriateness of summary]</p> <p>EVALUATION : [Scope, type, based on objectives]</p> <p>OBJECTIVES : [Whether all the objectives were fulfilled, if not, give suggestions]</p> <p>CLASS ROOM MANAGEMENT [Pupil Participation, discipline, response]</p> <p>TEACHER : Content Knowledge [Lesson Preparation, enthusiasm, confidence]</p> <p>LEARNING RESOURCES : [Type, Visibility, Appropriateness, Innovation, Eco-Friendliness, etc]</p>	
<p>Student teacher's self evolution विद्यार्थी शिक्षकांचे स्वयं-मूल्यमापन</p> <p>Signature of the Guiding Faculty</p> <p>Signature of the Supervisor</p>	

CHEMBUR EDUCATION SOCIETY'S
CHEMBUR SARVANKASH SHIKSHANASHTRA MAHAVIDYALAYA,
CHEMBUR, MUMBAI - 71
Year 20 - 20

NAI TALEEM: EXPERIENTIAL LEARNING & WORK EDUCATION

NAME OF PUPIL/TEACHER-

विद्यार्थी/शिक्षकाचे नाव

ROLL NO.-

पट क्रमांक

PRACTISING SCHOOL-

सराव शाळेचे नाव

STD-

इयत्ता

DIV-

तुकडी

SUBJECT-

विषय

TOPIC-

घटक

SUB-TOPIC-

उप-घटक

DATE-

दिनांक

TIME-

वेळ

LESSON OUTCOMES

पाठाची निष्पत्ती

COGNITIVE COMPETENCIES

बोधोत्पन्नक क्षमता

PSYCHOMOTOR COMPETENCIES

क्रियात्मक क्षमता

AFFECTIVE COMPETENCIES

भावोत्पन्नक क्षमता

LESSON STRUCTURE

पाठाचे स्वरूप

CONTENT ANALYSIS

आशय विश्लेषण

प्राचार्य

चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई-४०००७९

MAIN CONTENT मुख्य आशय	TEACHING APPROACHES अभ्यास तंत्रे
RECAPITULATION AND CLOSURE संक्षेप / समारोप	
EVALUATION / ASSESSMENT AND REFLECTION मूल्यमापन / मूल्यांकन आणि विमर्षण	STRATEGIES तंत्रे
ASSIGNMENT स्वाध्याय प्राचार्य चेन्नूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय आर. सी. मार्ग, चेन्नूर गावा, चेन्नूर, मुंबई-४०००७९.	

EVALUATION CRITERIA

मूल्यमापन निकष

Sr. No.	Components घटक	Remarks टिप्पणी
1	Competencies क्षमता	
2	Set Induction प्रस्तावना	
3	Content Analysis आशय विश्लेषण	
4	Teaching Approaches अध्यापन तंत्रे	
5	Resource Material संसाधने	
6	Board Writing फलक कार्य	
7	Evaluation/Assessment मूल्यमापन / मूल्यांकन	
8	Reflective practices विमर्श पद्धती	
9	Activities conducted कृतीचे आयोजन	
10	Experiential Learning अनुभव अध्ययन	
11	Correlation with urban-rural life शहरी-ग्रामीण जीवनाशी सहसंबंध	
12	Class management वर्ग नियंत्रण	
13	Assignment स्वाध्याय	
14	Lesson plan and overall teaching पाठ नियोजन आणि एकूण अध्यापन	

Self-Evaluation of Pupil Teacher

विद्यार्थी शिक्षकाचे स्वयं-मूल्यमापन

Sign. of Pupil Teacher

Sign. of Guiding Teacher

Sign. of Teacher Observer

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.csam.in • Email : principal@csam.in

Method : संस्कृत
अध्यापन पध्दती
Method Lesson No. : 2
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.
Date : 20/10/2029
दिनांक
Roll No. : 95
पट क्रमांक

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Name of the pupil teacher तेजल गोलिपकर Subject संस्कृत
विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव विषय
School चेंबुर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय Standard एवी
शाळा इयत्ता

Previous Knowledge विद्यार्थ्यांना मराठी विषयामुळे इयत्ता
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान
Reference Books आठवीमध्ये 'समास' संकल्पनेचा परिचय आहे.
संदर्भ ग्रंथ
Teaching Method / Model इयत्ता आठवीचे मराठी पाठ्यपुस्तक, संस्कृत
अध्यापन पध्दती / प्रतिमान पाठ्यपुस्तक (इयत्ता- एवी), सुबोध संस्कृत व्याकरण.
उद्गामी पध्दती

Teaching Aids : PPA, चित्रे.
दृक श्राव्य साधने

Core Elements बुद्धी, भावना व कृती यांचा समन्वय
गाभा घटक

Values
मुल्ये

Life Skills चिकित्सक विचार
जीवन कौशल्ये

Global Perspective
वैश्विक दृष्टिकोन

Subject : संस्कृत Std. : एवी
विषय इयत्ता
Topic : व्याकरण Date : 20/10/2029
घटक दिनांक

Chalkboard Summary
फलक सारांश

समासाः
अव्ययीभावः तत्पुरुषः द्वन्द्वः बहुव्रीहिः
इतरेतर द्वन्द्वः समाहारः
द्वन्द्वः
• संक्षेपः ज्ञान समासः।
• भाषायाः महत्त्वपूर्ण वैशिष्ट्यम्।
• समासाः अर्थम् अनुसरन्ति।
• समासे सन्धिः शक्यः।

उभयपदार्थप्रधानः इतरेतर-
द्वन्द्वः समासः।
उभय = इतर - इतर पदानि
भिन्नानि पदानि प्रसुज्यन्ते
अत्र।
उदा. रामः च सीता च
लक्ष्मणः च।
रामसीतालक्ष्मणाः।

प्राचार्य
चेंबुर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
अ. सं. भा. चेंबुर नाग, चेंबुर, मुंबई-४०००७१

संक्षेप म्हणजे समास. समास हे भाषेचे महत्त्वपूर्ण अंग असून ते अर्थाने अनुसरण करतात. समासाचे चार प्रकार आहेत -	• ज्ञान
१) अव्ययीभावः	१) विद्यार्थी समासाचे प्रकार ओळखतो.
२) तत्पुरुषः	२) विद्यार्थी समासाची वैशिष्ट्ये आठवतो.
३) द्वन्द्वः - १) इतरेतरः २) समाहार	३) विद्यार्थी समस्तपदाच्या विग्रहातील नामाचे लिंग व विभक्ती ओळखतो.
४) बहुव्रीहिः	४) विद्यार्थी सामासिक विग्रहातील 'च' अव्ययाचा अर्थ ओळखतो.
त्यापैकी द्वन्द्व समासाचे 'इतरेतर' आणि 'समाहार' असे दोन प्रकार पडतात. त्यापैकी येथे द्वन्द्व समासातील 'इतरेतर द्वन्द्व' प्रकाराबाबत अधिक विवेचन केले आहे.	५) सामासिक पदाच्या विग्रहासाठीची प्रथमा विभक्ती आठवतो.
• द्वन्द्वसमास उभयपदार्थप्रधान असतो हे सांगण्यासाठी 'रामसीतालक्ष्मणाः' हे उदा. योजले आहे. ज्यामध्ये प्रत्येक पदास यथोचित महत्त्व आहे. त्यानंतर कृष्णाबलरामौ, गणेशकार्तिकेयौ, लक्ष्मीसरस्वत्यौ यांच्या उदाहरणाद्वारे इतरेतर द्वन्द्व समासात कमी स्वरयुक्त शब्द सामासिक पदाच्या पूर्वपदी (प्रथमस्थानी) येतो. तसेच प्रस्तुत समासाचा विग्रह करताना प्रत्येक पदाची	• आकलन
प्रथमा विभक्ती वापरावी. असा नियमही येथे उद्घृत केलेला आहे. त्यानंतर गुरुशिष्याः, कृष्णागोपिकाः, माताशिवरायौ यांच्या गुरुः च शिष्याः च । कृष्णाः च गोपिकाः च । माता च शिवरायः च । या विग्रहाला अनुसरून इतरेतर द्वन्द्व समासात विग्रह करताना प्रत्येक पदानंतर 'च' अव्यय योजावे व सामासिक	१) विद्यार्थी समास उभयपद-प्रधान आहे असे सांगतो.
	२) विग्रह करताना विद्यार्थी प्रत्येक पदाची प्रथमा विभक्ती सांगतो.
	३) विद्यार्थी 'च' अव्ययाचा अर्थ सांगतो.
	४) सामासिक पद नित्य द्विवचनी वा बहुवचनी आहे असे विद्यार्थी सांगतो.
	• उपयोजन -
	विद्यार्थी सामासिक शब्द योजून वाक्यरचना करतो.
	श्रीखंड-पुरी, सूर्यचन्द्र, ती असे फ्लॅशकार्ड्स दाखवून व सांगते. व अशा निर्माणा स्फुटात 'द्वन्द्व' म्हणतात आणि त्यास त्यास 'द्वन्द्व समास' म्हणतात प्रस्तावना करते.
	च अर्थपूर्ण जोड्यांविषयी अधिक घटकातून अभ्यासणार आहेत.

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Teacher's Activity :
शिक्षक कृती

Student's Activity :
विद्यार्थी कृती

- शिक्षिका स्क्रीनवर समासाचे प्रकार व समासाची संकल्पना सादर करते.	- विद्यार्थी श्रवण करतो व समजून घेता.
- शिक्षिका 'उभयपदार्थ प्रधान' संकल्पना व 'इतरतर' संकल्पना सोबतच च्या माध्यमातून स्क्रीनवर दाखवते व पुढील प्रश्न विचारते - १) उभय म्हणजे काय? २) 'इतर' याचा अर्थ काय?	- विद्यार्थी प्रश्नांची उत्तरे देतो.
- शिक्षिका स्क्रीनवर कृष्णबलरामौ, गणेशकार्तिकेयौ, लक्ष्मीसस्वत्यौ अशी उदाहरणे दाखवून तक्त्याच्या सहाय्याने पुढील प्रश्न विचारते - १) समस्तपदातील कमी अक्षरे असणारा शब्द कोणता? २) त्या शब्दाचे स्थान कोणते दिसते? ३) विग्रहात कोणती विभक्ती उपयोजिली आहे?	- विद्यार्थी उदाहरणे पाहतो, समजून घेतो. आणि प्रश्नांची उत्तरे देतो व नियम सांगतो.
- शिक्षिका स्क्रीनवर शुरुब्रिथ्याः, कृष्णगोपिकाः माताशिवरायौ यांच्या सहाय्याने पुढील प्रश्न विचारते - १) विग्रह करताना सातत्याने कोणते अव्यय वापरलेले दिसते? २) सामासिक पदाचे वचन कोणते?	- विद्यार्थी उदाहरणे पाहतो, समजून घेतो आणि प्रश्नांची उत्तरे देतो व नियम सांगतो.
- शिक्षिका स्क्रीनवर मातापत्ये, भ्राताभगिन्यौ चंद्रकमलानि उदाहरणे दाखवून समस्त पदाचे लिंग काय? व कोणामुळे समस्तपदाला लिंग मिळते असे प्रश्न विचारते.	- विद्यार्थी उदाहरणे पाहतो समजून घेतो आणि प्रश्नांची उत्तरे देतो व नियम सांगतो.
- शिक्षिका नियम व उदा. वहीत नोंदवून घेण्यास सांगते व ही मध्ये नोंदवतो.	- विद्यार्थी नियम व उदा.
Evaluation मूल्यमापन प्र. १) चित्रे दृष्टवा समस्तपदं लिखत।	

१) शशकः — धावतः। २) वानरसुतः — तरतः। ३) काकसमुयुग्मः — ठसन्ति।

४) लकककट — भाषते।

Homework अधोनिर्दिष्टानां पदानां समासविग्रहं कुरुत।
गृहपाठ १) सिंहमूषको = २) अङ्गनीलेखन्यौ = ३) वृक्षपर्वताः

४) पुरुषमहिलाबालकाः = ५) पलसन्ति।
चेन्नूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
चेन्नूर, मुंबई-४०००७९.

LESSON EVALUATION

Rating Scale : Grade to be selected from below and marked for each criteria.

Ex-Excellent, VG-Very Good, G-Good, S-Satisfactory, NI-Needs Improvement, ND-Not Done

CRITERIA	SUGGESTIONS IN DETAILS
<p>SET INDUCTION (Appropriate, Related to topic)</p> <p>PRESENTATION : [Questioning Reading, Demonstration, Explanation, Reinforcement, Stimulus Variation, Examples, Illustration, Adaptability, Presence of Mind etc.]</p> <p>TEACHING AIDS : [Type, Visibility, Appropriateness, Whether Essential or not]</p> <p>BLACK BOARD WORK : [Writing, Neatness, Organization, diagrams, use of coloured chalks, Appropriateness of summary]</p> <p>EVALUATION : [Scope, type, based on objectives]</p> <p>OBJECTIVES : [Whether all the objectives were fulfilled, if not, give suggestions]</p> <p>CLASS MANAGEMENT [Pupil Participation, discipline, response]</p> <p>TEACHER : CONTENT [Knowledge, Preparation of lessons, enthusiasm, confidence]</p>	This area is intentionally left blank for handwritten suggestions
<p>Pupil teacher's self evolution विद्यार्थी शिक्षकांचे स्वयं-मूल्यमापन</p>	
<p>Overall Remark</p>	
<p>Signature of the Guiding Teacher</p>	<p>Signature of the Supervisor</p>

प्राचार्य

चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
अड्डा श्री. मार्ग, चेंबूर नावा, चेंबूर, पुणे-४०००११.

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटीचे
चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र
महाविद्यालय

विषयाचे नाव : अध्यायनासाठी मूल्यनिर्धारण
(CCY)

स्वाध्यायाचे नाव : निवडलेल्या शाळेतील विषयाची
स्क्री प्रिंट आणि चाचणी तयार करा.

विद्यार्थिनीचे नाव : फु. प्रेरणा फिशोर मेस्त्री

हजेरी प्रमांक : २६ (तृतीय स्तर)

शैक्षणिक वर्ष : २०२२-२०२३ (द्वितीय वर्ष)

मागदर्शक : प्रा. डॉ. रविंद्र गांबुर्डे सर

प्रास्ताविक

प्रस्तावना :

आपल्या जीवनामध्ये अनेक वेळा इतर व्यक्तींकडून विविध प्रकारचे अभिप्राय व्यक्त करतो. हे अभिप्राय म्हणजे मूल्यमापनाचा एक भाग होय, परंतु असे मूल्यमापन शास्त्रशुद्ध असेलच असे नाही. विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन हे शास्त्रशुद्ध पद्धतीने करणे आवश्यक असते. अशा या मूल्यमापनाचे टप्पे समजून घेणे व त्यांचे योग्य नियोजन आवश्यक असते.

'When you fail to plan, you plan to fail' असे संज्ञासूत्र उद्धरणे जातिले. विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन हे शिक्षकांचे महत्त्वाचे व जबाबदारीचे कार्य आहे. त्यामुळे हे कार्य यशस्वी होण्यासाठी आपल्या कामाचे व्यवस्थित नियोजन करणे आवश्यक ठरते. पुढील स्वाध्यायात संस्कृत विषयाचे मूल्यमापन व्यवस्थितपणे सांडलेले आहे.

मूल्यमापन :

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासाबरोबरच त्यांच्या ठिकाणी विविध गुणांचा विकास व्हावा अशी आपली अपेक्षा असते. मुलांमध्ये जो बदल आपण अपेक्षित आहे ते दृष्टानात ठेवतो, त्यालाच शैक्षणिक उद्दिष्टे म्हणतात. ही शैक्षणिक उद्दिष्टे किती प्रमाणात साध्य झाली ते ठरविण्यासाठी उपयोजिलेली सूत्रशुद्ध पद्धती म्हणजे 'मूल्यमापन' होय.

मूल्यमापन ही एक अविश्वसनीय शालासाठी प्रक्रिया

आहे. या प्रक्रियेमध्ये विद्यार्थी हा केंद्रबिंदू असतो. तसेच या मूल्यमापनाचा संबंध अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेशी असतो. कारण अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेमुळे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन होऊ शकते. व त्यानुसार शिक्षण अध्यापनाचे नियोजन करू शकतो.

वार्षिक नियोजन :

'अध्यापनाचे नियोजन ही यंत्राक्षी अध्यापनाची लुकफिल्ली आहे.' नियोजन नसल्यास अनेक अडचणी उद्भवतात. वर्षभरात संस्कृतचा जो अभ्यासक्रम राहणावा इयत्तेला शिकवायचा असेल, त्या अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे साध्य होण्यासाठी वर्षभरात उपलब्ध होणाऱ्या तासिकांची मेळ घालून संपूर्ण अभ्यासक्रमाची एक रूपरेखा तयार केली जाते. त्यालाच 'वार्षिक नियोजन' असे म्हणतात.

अशाप्रकारे वर्षभरि केलेल्या नियोजनाचे अध्यापनास सुव्यवस्थित व निश्चित स्वरूप येते. उद्दिष्टांपर लक्ष केंद्रित करून ठराविक फाळावधीत विद्यार्थ्यांचा अपेक्षित वर्तन विकार घडवून आणता येतो. यासाठी वार्षिक नियोजन आवश्यक आहे.

घटक नियोजन :

वार्षिक नियोजनानंतर साहजिकच पुढची पायरी म्हणजे घटक नियोजन होय. घटक नियोजन हा वार्षिक नियोजनाचा अंदाजित भाग असून त्या वेळांमधील कुवा एनिष्ठ स्वरूपाचा असतो. एकेका घटकाच्या अध्यापनावूनच वार्षिक नियोजनाची फलश्रुती साध्य होते. नेहमी त्या

प्रत्येक घटकाची योग्य स्थूल घेतली तरच वार्षिक नियोजन यशस्वी होते. म्हणून घटक नियोजनही आवश्यक आहे.

घटक नियोजनामुळे अध्यापनात यथार्थता येते. विशिष्ट उद्दिष्टांच्या पूर्ततेवर भर दिला जातो व अध्यापन विद्यार्थी-केंद्री होते. अध्यापनाचे घटकावर नियोजन केल्याने सुस्पष्टता निर्माण होऊन असे अध्यापन प्रभावी ठरते.

घटक चाचणी आराखडा :

एखादा घटक शिकवून आल्यावर अध्यापनाची उद्दिष्टे किती प्रमाणात साध्य झाली याचा तपास होणे आवश्यक असते. विद्यार्थ्यांना शिकवलेला भाषा किती समजला आहे, याचा पडताळा घेता येतो, व त्यानुसार शिक्षणाला स्वताची अध्यापनपद्धती आवश्यकतेनुसार बदलता येते. अध्यापन - अध्यापनात सुधारणा करण्यासाठी आवश्यक प्रत्याभरण साह्यता या चाचणीमुळे मिळू शकते.

या घटक चाचणी आराखड्यात छुपांचे उद्दिष्टे, उपघटक व प्रश्नवार परीक्षण केले जाते. यामुळे मूल्यमापनाचे नियोजन स्पष्ट होते.

संविधान तफता :

घटक चाचणीचा स्थूल आराखडा तयार करताना उद्दिष्टे, उपघटक व प्रश्नवार प्रकार या तीन विभागांनी विचार केला जातो. या ३ अंगांचा संकलितपणे विचार करून आराखडा तयार केला जातो. त्याला 'संविधान तफता' असे म्हणतात.

चाचणीचे प्रश्नवार पृथक्करण :

सर्व प्रश्नप्रकार, उपघटक उद्दिष्टे यांच्या संकलित तक्ता व तसेच छुण, काठिण्य पातळी आणि वेळनिश्चिती या सर्वच उपघटकांचे संकलित स्वरूप म्हणजे हे पृथक्करण होय. 'वेळेचे व्यवस्थापन' हा कोणत्याही नियोजनातील महत्त्वाचा टप्पा आहे. तो या पृथक्करणानून आरंभ होतो व मूल्यमापन व वेळेचे शिजित यानून जोडता येते. यामुळे घटक चाचणीतील विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने येणाऱ्या अडथळी व इतर त्रुटी लक्षात घेऊन सुधारणा करता येतात.

घटक चाचणी :

घटक चाचणीतील प्रश्न तयार करताना संपिधान तक्तामध्ये नमूद केलेल्या छोटी विचारान घेतल्या जातान उद्दिष्टे व उपघटक आणि प्रश्नप्रकार लक्षात घेऊन प्रश्नपत्रिका तयार करण्याचा हा टप्पा होय. विद्यार्थ्यांच्या मूल्यमापनाचे हे दृश्य व मुख्य स्वरूप होय. विद्यार्थ्यांच्या लक्ष्यांचे, कौशल्यांचे व अधिवांचेही निदान या घटक चाचणीने करता येते.

उत्तरसूची व गुणदान योजना :

प्रश्नपत्रिका तयार केल्यानंतर लगेचच गुणदान योजनेसह उत्तरपत्रिका तयार केली तर त्यातील दोष लगेचच लक्षात येतात. तसेच उत्तरपत्रिका तयारवण्यामध्ये एकसुरता याची खासाठी तिची आवश्यकता असते.

समाशेष :

एतद्वर शरुत याचपानि सुव्यवस्थित नियोजन करताना वरील सर्व पाथ्या आवश्युत असतात. मूल्यमापन ही उद्वेष्टपुनीचे धोतु आहे. हा परीक्षा सुध्याशणेचा जाहार आहे. वरील सर्व शरुतांमुळे अध्यापन अर्थपूर्ण होउन योग्य फलश्रुती मिळेल.

घटक चाबणी आराखडा

१. उद्दिष्टानुसार गुणविभागणी			
अनु. क्र.	उद्दिष्ट	गुण	शेकडा गुण
१.	अभिप्रेत	०७	३५
२.	साधारण	०४	२०
३.	अव्यक्त	०९	४५
		२०	१००
२. उपघटकांनुसार गुणविभागणी			
अनु. क्र.	उपघटक	गुण	शेकडा गुण
१.	उत्ती कल्पना	०५	२५
२.	रहित	०४	२०
३.	उदाहरण	०३	१५
४.	विचारण	०४	२०
५.	समीक्षण	०४	२०
		२०	१००
३. प्रश्नप्रकारांनुसार गुणविभागणी			
अनु. क्र.	प्रश्नप्रकार	गुण	शेकडा गुण
१.	उत्ती	०५	२५
२.	उदाहरण	०४	२०
३.	विचारण	११	५५
		२०	१००

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshasthra
Mahatmaya
Ramkrishna Chemburkar Marg,
Chembur (West), Mumbai - 400 071

संविधान सभा

क्र. सं.	वर्ग	वर्ष												कुल सं.				
		१९८०-१९८१				१९८१-१९८२				१९८२-१९८३								
		मार्च	अप्रैल	मई	जून	जुलै	अगस्त	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	एकूट						
अध्यक्ष																		
उप-अध्यक्ष																		
सदस्य																		
सदस्य-निवृत्त																		
कुल सं.																		

संविधान सभा

PRINCIPAL
 Chembur Sarvankab Shikshanshastha
 Maharashtra
 Ramkrishna - Vinayak Marg,
 Chembur Taluka, Mumbai - 400 071

प्रश्नपत्रिका, उत्तरसूची व गुणदान योजना

साधना विद्यालय, सायन
(घटक चाचणी परीक्षा)

नाव :- _____ हजेरी क्र. :- _____

नवमी कक्षा

वेळ : ६० मिनिटे

संस्कृतम् (सम्पूर्णम्)

एकूण गुण : २०

दिनांक : १० / ०१ / २०२४

सूचना :-

- सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- प्रश्नपत्रिका हीच उत्तरपत्रिका आहे.

(गद्यम्)

प्र. १ गद्यांश पठित्वा प्रश्नां उत्तरत ।

०६

वाजश्रवाः नाम दानपरः ब्राह्मणः आसीत् । एकादा सः विश्वजित्-यज्ञम् अकरोत् । समाप्ते यज्ञे सः ब्राह्मणेभ्यः दक्षिणाम् अपृच्छत् । दक्षिणायां सर्वदा प्रियं वस्तु यच्छेत् इति नियमः । किन्तु पिता वाजश्रवाः तु दक्षिणारूपेण दुग्धदाने असमर्थाः दुर्बलाः वृद्धाः च धनूः अपृच्छत् । तस्य पुत्रः नचिकेताः तद् अपश्यत् । असमीचीनदानेन पिता मे नरकं गमिष्यति इति भीत्या सः पितरम् अपृच्छत्, "पितः, किं तव अतीव प्रियम् ?" इति पितः अवदत्, "वत्स, त्वमेव मम प्रियतमः ।" नचिकेताः पुनः अपृच्छत्, "तर्हि मां कस्मै दास्यति भवान्?" वाजश्रवसा किमपि उत्तरं न दत्तम् । द्विवारं त्रिवारं नचिकेतसा तदेव पृच्छत् । तदा क्रुद्धः भूत्वा पिता नचिकेतसम् "अहं त्वां मृत्यवे ददामि" इति अवदत् ।

पिता क्रोधावेशे एवम् उक्तवान् इति नचिकेताः अजानात् । तथापि पितुः आदेशपालनार्थं सः यमपुरम् अगच्छत् । यमपुरे यमः अनुपस्थितः । बालः नचिकेताः तत्रैव त्रीणि दिनानि यावत्, किमपि अभुक्त्वा अपीत्वा यमस्य प्रतीक्षाम् अकरोत् ।

अ) गद्यांशतः सकारान्तनामानि लिखत ।

वाजश्रवाः

नचिकेताः

आ) गद्यांशतः पूर्वकालवाचकं त्वान्तं ल्यबन्तम् अव्ययानि च लिखत ।

भूत्वा

अभुक्त्वा

अपीत्वा

PRINCIPAL

Chembur Sarvankash Shikshanshastri
Mahavidyalaya
Rambhadracharya Marg,
Chembur, Mumbai - 400 071

इ) एकवाक्येन उत्तरत ।

०२

> वाजश्रवाः कः ?

वाजश्रवाः दानपशुः ब्राह्मणः ।

> दक्षिणायां किं यच्छेत् इति नियमः ?

दक्षिणायां सर्वदा प्रियं वस्तु यच्छेत् इति नियमः ।

ई) माध्यमभाषया उत्तरत ।

०२

> नचिकेताः यमपुरं किमर्थम् अगच्छत् ?

पितृभक्तः नचिकेताः । या पाठात् नचिकेतानि
प्रापत्त्या पितृभक्त्यै न्यूनीये वर्तन दोषमुक्त
व्यपि, यासाठी यमपुरात् यमात्ता भेरण्यात्
गिता ।

(पद्यम्)

प्र. २ पद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।

०६

न घोरहार्यं न च राजहार्यं न भ्रातृभाज्यं न च भारकारि ।

व्यसे कृते वर्धत एव नित्यं विद्याधनं सर्वधनप्रधानम् ॥१॥

अयं निजः परो वेति गणना लघुघेतसाम् ।

उदारचरितानां तु वस्तुषु कुटुम्बकम् ॥२॥

परोपकाराय कतन्ति वृक्षाः परोपकाराय बहन्ति नद्यः ।

परोपकाराय दुहन्ति गावः परोपकारार्थमिदं शरीरम् ॥३॥

अ) विरुद्धार्थकशब्दं लिखत ।

०१

> निजः x पशुः ।

> नित्यम् x अनित्यम् ।

आ) एकवाक्येन उत्तरत ।

०२

> परोपकाराय नद्यः किं कुर्वन्ति ?

परोपकाराय नद्यः बहन्ति ।

> केषां कृते वसुधा एव कुटुम्बकं भवति ?

उदाश्वरितानां कृते वसुधा एव कुटुम्बकं भवति ।

इ) माध्यमभाषया उत्तरत ।

> परोपकारः नाम किम् ? के परोपकारमग्नाः ?

परोपकारः म्हणजे परः उपकार. दुसऱ्यापर उपकार म्हणजेच दुसऱ्यांना मदत करणे. वृक्ष इतरांना फळे देतात, नद्या त्यांचे पाणी आणि आई दूध दे इतरांच्या फायद्यासाठीच देतात.

> विद्यायाः महत्त्वं लिखत ।

विद्या ही सर्व प्रकारच्या धनोपेक्षा श्रेष्ठ आहे. कारण नोशकडून ती नोशली जाऊ शकत नाही. राजाकडून लुप्तपून होतली जाऊ शकत नाही. भावांमध्ये वाटणी होत नाही. तिच्या कधीही मार नसते. स्वर्च फेळी असता, इतरांना दिली असता नेहमी वाढतच जाते.

(व्याकरणम्)

प्र. ३ अ) सङ्ख्यारूपाणि लिखित्वा वाक्यानि पूरयत ।

- > तत्र पञ्चशु (५) बालकेषु कलहः उद्भूतः ।
- > जवानां (९) रात्रीणां समूहः नाम नवरात्रम् ।
- > षडङ्गिः (६) विडालैः एकः एव मूषकः दृष्टः ।

आ) समासिकपदं मेलयत ।

अनु. क्र.	अ	उत्तराणि
१.	पत्रपुष्पाणि ।	मूषकः च मार्जारः च एतयोः समाहारः । (४)
२.	दुग्धशर्करम् ।	पत्राणि च पुष्पाणि च । (१)
३.	वृक्षलताः ।	दुग्धं च शर्करा च एतयोः समाहारः । (२)

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshansabstra
Mukavidyakhya
Ramji ...
Chembur, Mumbai - 400 071

४. मूषकमार्जारम् । वृक्षाः च लताः च । (३)

(लेखनकौशलम्)

प्र. ४ अ) मञ्जूषातः शब्दान् योजयित्वा संवादं पूरयत ।

०४

संवादिनी - सुहृद्, अपि अद्य ग्लानः असि ?

तालवाद्यम् - अयि, अद्य संस्कृतदिनस्य कार्यक्रमः अभवत् । तत्र बालानां गीतगायनसमये बहु ताडितः वादितः च अस्मि ।

संवादिनी - आम् । अहमपि तत्र अभिवम् । बालैः सह स्वरतालयुक्ता अहमपि अगायम् ।

तालवाद्यम् - परन्तु त्वं न ग्लाना असि । हास्ययुक्तं तव वदनम् उल्लसति ।

संवादिनी - मित्र, त्वां वादकाः ताडयन्ति अतः त्वं ग्लानः भवसि मां तु अतीव कोमलतया वादयन्ति अतः अहं मधुरं गायामि । इदं मम हास्यस्य रहस्यम् ।

मञ्जूषा - (हास्ययुक्तं, हास्यस्य, सुहृद्, वादकाः, अभवम्, कोमलतया, बालानां, शालायां)

अथवा

आ) मञ्जूषातः शब्दान् योजयित्वा निबन्धं पूरयत ।

०४

सङ्गणकः - इदानीं काले सङ्गणकः भोजनम् इव आवश्यकः । सङ्गणकस्य साहाय्येन बहूनि कार्याणि सुकराणि जातानि । गणनकार्यं भवतु वा आन्तर्जाले अन्वेषणं, सः तूर्णमेव कार्यं करोति । अधुना तस्य भ्रमणभाषः, टैबयन्त्रम्, अङ्कसङ्गणकः एतानि रूपाणि प्रचलितानि । यदि आन्तर्जालसुविधा विद्युदुपलब्धिः वा न स्तः तर्हि सङ्गणकस्य कार्यं न भवति । तदा मनुष्यः असहायः भवति । तस्य अत्यधिकोपयोगेन आरोग्यविषयकाः समस्याः प्रादुर्भवन्ति । किन्तु तस्य सुयोग्येन साहाय्येन अस्माकं प्रगतिः एव ।

(आन्तर्जाले, मनुष्यः, आवश्यकः, कार्याणि, एतानि, सुयोग्येन, समस्याः, सङ्गणकस्य)

चात्तणीचे प्रश्नवाच पृथक्करण

प्रश्न क्रमांक	उपघटक	उद्दिष्टे	प्रश्नप्रकार	काठिपय पातळी	घुण	वेळ
प्र.१	अ) शब्दसंपदा	ज्ञान / आकलन	वस्तुनिष्ठ	शोषा	०१	२ मि.
	आ) शब्दसंपदा				०१	३ मि.
	इ) वर्णन	समाकलन	लघुत्तरी	मध्यम	०२	६ मि.
	ई) मध्यवर्ती कल्पना	अभिव्यक्ती	दीर्घान्तरी	कठीण	०२	७ मि.
प्र.२	अ) शब्दसंपदा	ज्ञान / आकलन	वस्तुनिष्ठ	शोषा	०१	३ मि.
	आ) वर्णन				समाकलन	लघुत्तरी
	इ) मध्यवर्ती कल्पना	अभिव्यक्ती	दीर्घान्तरी	कठीण	०३	७ मि.
						७ मि.
प्र.३	अ) व्याकरण	ज्ञान / आकलन	वस्तुनिष्ठ	मध्यम /	०१	३ मि.
	आ) व्याकरण			कठीण	०३	६ मि.
प्र.४	लेखनकौशलम्	अभिव्यक्ती	वस्तुनिष्ठ	मध्यम	०४	६ मि.

५५ मि.

+ ५ मि.

(checking)

एकूण ६० मि.

(१ तास)

निफालांचे संख्याशास्त्रीय विश्लेषण

अनु. क्रमांक	हजेरी क्रमांक	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण
१	०१	दुरेन बागवान	१३
२	०२	कार्तिकी घाडी	१८
३	०३	रिधा बापेकर	१९
४	०४	अनुपस्थित	
५	०५	श्रेया जाधव	१७
६	०६	अनुपस्थित	
७	०७	अनुपस्थित	
८	०८	तनिष्ठा मनि	१६
९	०९	ऐश्वर्या परब	१६
१०	१०	योगिता पाटील	१२
११	११	तन्वी पवार	१७
१२	१२	शमिका शमुगडे	१७
१३	१३	वैष्णवी साळस्कर	१३
१४	१४	नूतन साळवी	१७
१५	१५	सविना सय्यद	१७
१६	१६	सुस्मिता झाह	१८
१७	१७	प्रतुजा शिवापण	१७
१८	१८	खुशी शिंदे	१७
१९	१९	आयना उदमले	१५
२०	२०	आर्या यादव	१७
२१	२१	अनुपस्थित	
२२	२२	शाहिल कांबळे	१७

२३.	२३	संदेश कांबळे	१६
२४.	२४	अमित आरंडे	१२
२५.	२५	वर्धन ताथपडे	१६
२६.	२६	आशुष पाधमार	१६

मध्यमान (MEAN)

श्रेणीतील सर्व प्राप्तींकांची बेरीज करून झालेल्या बाहेरील प्राप्तींकांच्या एकूण संख्येने भाग दिल्यास येणारा भागाकार म्हणजेच श्रेणीचे मध्यमान होय.

सुट्या प्राप्तींकांपासून मध्यमान काढणे .....

$$M = \frac{\sum x}{N}$$

M = मध्यमान

x = श्रेणीतील एकूण प्राप्तींक

$\sum$ = बेरीज दाखविणारे चिन्ह

N = एकूण प्राप्तींक

मी घेतलेल्या सारणीमधील विद्यार्थी संख्या २२ आहे. त्यांना सारणीमध्ये मिळालेले प्राप्तींक ९३, ९८, ९९, ९७, ९६, ९६, ९२, ९७, ९७, ९३, ९७, ९७, ९८, ९६, ९७, ९५, ९७, ९७, ९६, ९२, ९९, ९६ असले आहेत.

$$M = \frac{93 + 98 + 99 + 97 + 96 + 96 + 92 + 97 + 97 + 93 + 97 + 97 + 98 + 96 + 97 + 95 + 97 + 97 + 96 + 92 + 99 + 96}{22}$$

$$M = \frac{2159}{22}$$

$$M = 98.13$$

मध्यमान हे वितरणाचे सरासरी गुण आहेत. परीक्षेच्या न्यायाधीश मध्यमान १६.१३ हे आहे, म्हणजेच बहुतांश गुण १६.१३ या गुणांभोवती आहेत. म्हणजेच बहुतांश विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या परीक्षेन १६.१३ गुण मिळविले आहेत. मध्यमान वितरणाचे मध्यवर्ती मूल्य आहे.

मध्यांक (MEDIAN)

श्रेणीतील सर्व प्राप्तांक न्याय्या किंवा उतरत्या क्रमाने सांख्यिकानंतर श्रेणीमध्ये डावकी मध्यांक शोधात प्राप्तांक किंवा बिंदू म्हणजे मध्यांक होय.

शुद्ध्या प्राप्तांकांपासून मध्यांक काढणे .....

$$\text{Mdn} = \frac{N + 1}{2}$$

१३, १८, १९, १७, १६, १६, १२, १८, १७, १३, १७, १८,

१८, १६, १७, १५, १७, १७, १६, १२, १९, १६

$$\text{Mdn} = \frac{22 + 1}{2}$$

$$= \frac{23}{2}$$

$$= \underline{11} \quad (11^{\text{th}} \text{ score})$$

श्रेणीमध्ये ११ वा क्रमांक १७ आहे म्हणून
श्रेणीचा मध्यांक सुद्धा १७ आहे.

मध्यांक हे वितरणाने सरासरी गुण आहेत.
मध्यांक हे वितरणाचा दिन समान आणून विभाजने,

या राखणीचा मध्यांक १७ आहे. म्हणजेच
५०% विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या न्यायणी परीक्षेत १७ प्राजांकाच्या
वर गुण मिळविले आहेत. आणि ५०% विद्यार्थ्यांनी
दिलेल्या न्यायणी परीक्षेत १७ प्राजांकाच्या खाली गुण
मिळविले आहेत.

म्हणजेच १० विद्यार्थ्यांनी १७ प्राजांकाच्या वर
गुण मिळविले आहेत, तर ११ विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या
न्यायणी परीक्षेत १७ प्राजांकाच्या खाली गुण मिळविले
आहेत.

PRINCIPAL
Chembur Sarvankush Shikshanshasthra
Mahavidyalaya
Bankoliman Chembur (Wing)
Chembur - Mumbai - 400 071

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Method : Mathematics
अध्यापन पध्दती
Method Lesson No. 60
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.
Date : 23/3/23
दिनांक
Roll.No. : 08
पट क्रमांक

Name of the pupil teacher Pratima R. Devnukkar Subject Mathematics
विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव
School साविता विद्यालय, सायन Standard 9th
शाळा इयत्ता

Previous Knowledge Student know trigonometry function i.e sinθ, cosθ, tanθ formula of this three functions
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

Reference Books _____
संदर्भ ग्रंथ

Teaching Method / Model Drilling Method,
अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

Teaching Aids : Trigonometry Application Model
दृक् श्राव्य साधने

Core Elements scientific aspects
गाभा घटक

Values Scientific aspects
मुल्ये

Life Skills Problem Solving
जीवन कौशल्ये

Global Perspective 4. Quality Education
वैश्विक दृष्टिकोन

Subject : Mathematics
विषय
Topic : Trigonometry - 8.2
घटक

Chalkboard Summary
फलक सारांश

Std. : 9th
इयत्ता
Date : 23/3/23
दिनांक

$$\tan \theta = \frac{\text{oppo}}{\text{Adjacent}}$$

$$\tan 45 = \frac{20}{\text{Adjacent}}$$

$$1 = \frac{20}{\text{Adjacent}}$$

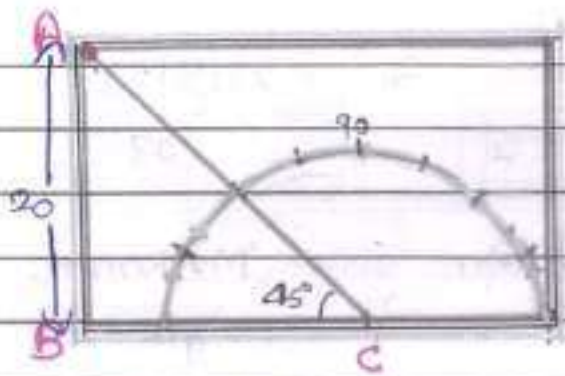
$$\boxed{\text{Adjacent} = 20 \text{ (m)}}$$

Angle Ration	0°	30°	45°	60°	90°
Sinθ	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
cosθ	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{1}{2}$	0
tanθ	0	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	∞

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur, Dist. S. Mumbai - 400 071

$$\tan \theta = \frac{\text{opposite}}{\text{Adjacent}}$$

$$\tan 45^\circ = \frac{AB}{BC}$$

$$1 = \frac{20}{BC}$$

$$\therefore \boxed{BC = 20 \text{ cm}}$$

Degree	0°	30°	45°	60°	90°
Ratio					
Sin θ	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
Cos θ	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{1}{2}$	0
tan θ	0	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$	∞

Knowledge

- Student recall the formula of ~~sin~~ trigonometry ratios.
- Student recall the Trigonometric ratios of Particular degree.

- Student ^{recognise} ~~represent~~ the value of trigonometric function for Particular degree.

Understanding

- Student understand use of trigonometry ratio.
- Student understand value of sin θ for 0°, 30°, 45°, 60°, 90°.
- Student understand value of cos θ for 0°, 30°, 45°, 60°, 90°.
- Student understand value of tan θ for 0°, 30°, 45°, 60°, 90°.

Application

- Student ~~can~~ find height & by using Trigonometry functions.
- student find distance by using trigonometry function.

Skill

- Student do smart work by using trigonometric function.

Set Induction प्रस्तावना
Do you know what is meaning of Trigonometry and which functions are we learned in previous lecture. we learned about formulas of that function but in this Lec we go to next step of it that is calculating height and distance.

Statement of Aim हेतुकथन
So, today we are learning about trigonometric ratios of particular ratios.

3) Content Development
आशय विकसन

Student's Activity :
विद्यार्थी कृती

Teacher-1

→ Teacher show on model of trigonometry application and ask some question.

student observe

→ which type of this triangle?

student thinking and answering

→ measure the height of the triangle?

→ How we can calculate the distance between BC?

→ which formula we used?

→ How many degree angle is this?

So by this activity we get answer that but the value of $\tan 45^\circ$ I know that's why I can calculate it easily

→ so this activity we get answer but the value of $\tan 45^\circ$ I know that why I can calculate it easily

→ so, This maths teach will explain you further table.

Teacher 1 (08)

→ Drill those table once again

→ And give this example to solve them.

4) Recapitulation / संकलन

So, Today we learned about trigonometric ratios table form particular ration

Evaluation

- ① sine formula.
② what is sin.

5) Home Work / Assignment :
गृहपाठ / स्वाध्याय

PRINCIPAL
Chembur Sarvankash Shiksha Shastri
Mahavidyalaya
Ramkrishnan Chemburkar Marg,
Chembur Naka, Mumbai 400 074

LESSON EVALUATION

CRITERIA	SUGGESTIONS IN DETAIL
<p>SET INDUCTION (Appropriate, Related to topic) →</p> <p>PRESENTATION : [Questioning, Reading, Demonstration, Explanation, Reinforcement, Stimulus Variation, Examples, Illustration, Adaptability, Presence of Mind etc.] →</p> <p>CHALK BOARD WORK : [Writing, Neatness, Organization, diagrams, use of coloured chalks, Appropriateness of summary] →</p> <p>EVALUATION : [Scope, type, based on objectives] →</p> <p>OBJECTIVES : [Whether all the objectives were fulfilled, if not, give suggestions] →</p> <p>CLASS ROOM MANAGEMENT [Pupil Participation, discipline, response] →</p> <p>TEACHER : Content Knowledge → [Lesson Preparation, enthusiasm, confidence]</p> <p>LEARNING RESOURCES → [Type, Visibility, Appropriateness, Innovation, Eco-Friendliness, etc]</p>	<p>Teacher asked questions based on previous knowledge. Students were encouraged to answer.</p> <p>Teacher's questioning was systematic, thought provoking. Keep asking such developmental questions. Good!</p> <p>Trigonometric table was explained by co-teacher. Both the teachers did well at explanation.</p> <p>Systematic & well planned!</p> <p>Practice examples were given to the students, and they were motivated to attempt.</p> <p>All the expected outcomes were attained.</p> <p>Excellent! Attempt to explain in English is noteworthy.</p> <p>Teacher is passionate about teaching of mathematics; very evident from her style. Good! Tell the application of trigonometry as an additional information. (Astronomy, navigation etc)</p> <p>Tr has the capacity to plan for interesting resources. good!</p>

Student teacher's self evolution
विद्यार्थी शिक्षकांचे स्वयं-मूल्यमापन

Signature of the Guiding Faculty

Excellent!
S. Ganabha
Signature of the Supervisor

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in * Email : principal@cssm.in

Method : संस्कृत
अध्यापन पध्दती
Method Lesson No. : 09
अध्ययन पध्दती पाठ क्र.
Date : 26/10/2029
दिनांक
Roll No. : 94
पट क्रमांक

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Name of the pupil teacher तेजल गोलिपकर Subject संस्कृत
विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव
School चेबुर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय Standard ६वी
शाळा इयत्ता

Previous Knowledge विद्यार्थ्यांना चार वेदांची नावे माहिती आहेत.
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान
Reference Books अभ्यासली आहे.
इतिहासात इतिहासात
संदर्भ ग्रंथ पाठ्यपुस्तक, संस्कृतीकोश, Google

Teaching Method / Model कथनपध्दती, पंचपदी
अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

Teaching Aids : PPT, चित्रे, इ.
दृक् श्राव्य साधने

Core Elements भारतीय सामाजिक सांस्कृतिक वारसा
गाभा घटक
स्त्री-पुरुष समानता
Values
शष्मभक्ती, समानता

Life Skills निर्णयक्षमता, समस्या निराकरण, ताणतणावाचे
जीवन कौशल्ये

Global Perspective समायोजन
वैश्विक दृष्टिकोन
वैश्विक मुद्दे, खुले विचार

Subject : संस्कृत
विषय
Topic : गद्य
घटक

Chalkboard Summary
फलक सारांश

Std. : ६वी
इयत्ता
Date : 26/10/2029
दिनांक

- शब्दार्थाः
- 1) महाविदुषी - विद्वान
  - 2) शणकुशला - योद्धा
  - 3) कृतवन्तः - केले
  - 4) प्रविष्टवान् - प्रवेश केला
  - 5) शणरङ्ग - शणांगण, युद्धभूमी
  - 6) दृष्ट्वा - पारून
  - 7) निवार्यते निवारण केले
  - 8) चिन्तयित्वा - विचार करून
  - 9) सुगपत् - दोन्ही बाभुंनी
  - 10) आक्रम्य - आक्रमण करून

वीरवनिता विशपला।

- सन्धिविग्रहः।
- 1) तथैव = तथा + एव।
- 2) तथापि = तथा + अपि।
- समानार्थकाः।
- 1) नृपः = पार्श्वितः।
- 2) शूरः = शौर्यशीलः।
- 3) युद्धम् = समरः, सङ्गरः।
- 4) नायकः = नेता
- 5) शणरङ्गम् = युद्धभूमिः।

6) शत्रुः = अभियुक्त
आचार्य
उपस्थित, सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
आर. सी. मार्ग, चेबुर नाका, चेबुर, पुणे-४०००४९

- 7) दृष्ट्वा = तीक्ष्ण।
- 8) सुगपत् = उभयतः।

- 9) प्रत्युत - उलटपक्षी
- 10) भविष्यति - होईल

CONTENT ANALYSIS

आशय पृथक्करण

OBJECTIVES WITH SPECIFICATIONS

उद्दिष्टे : विशेषीकरणे

खेलराजः नाम . . . शिविरं प्रतिगतवन्तः।' (पूर्वार्ध)	
स्त्रीयांचे सामर्थ्य दर्शविणाऱ्या ऋग्वेतील एका कथेचे वर्णन येथे पाठात केले आहे.	• समाकलन १) विद्यार्थी पाठातील महाविदुषी, रणरङ्ग, दृष्टवा, चिन्तयित्वा, आक्रम्य इ. शब्दांचे अर्थ सांगतो.
ज्यामध्ये खेलराज नावाच्या राजाच्या राज्यावर जेव्हा बाजू आक्रमण करतात, त्यावेळी त्या खेलराजासोबत त्याची अत्यंत विद्वान आणि युद्धकलेत निपुण अशी पत्नी वीरांगना विशपला कशाप्रकारे शौर्याने आणि पराक्रमाने युद्ध करते, याविषयी उद्धृत केले आहे.	२) विद्यार्थी पात्रांची नावे सांगतो. ३) विद्यार्थी पाठाच्या पूर्वार्धाचा सारांश सांगतो. ४) विद्यार्थी युद्धप्रसंगाचे वर्णन करतो.
तिच्या युद्धकौशल्यामुळे शत्रूंना आपल्या पराभवाची भीती वाटू लागते व ते विशपलेला युद्धातून निष्कासित करण्यासाठी तिच्यावर दोहो बाजूंनी आक्रमण करून तिचा एक पाय कापतात. व दुसऱ्या दिवशी तिच्यामुळे युद्धात पराभवाला सामोरे जावे लागणार नाही, असा विचार करून छावणीत परततात.	• अभिव्यक्ती १) विद्यार्थी पाठातील पात्रांचे स्वभाववैशिष्ट्य स्वशब्दात वर्णन करतो. २) विद्यार्थी मुद्देसूद उत्तरे देतो. ३) विद्यार्थी पूर्वार्धाचा आशय स्वशब्दात स्पष्ट करतो. ४) विद्यार्थी इतर ऐतिहासिक वीरांगनांची उदाहरणे सांगतो.
अशाप्रकारे प्रस्तुत पाठातून आपल्याला राष्ट्रभक्ती व स्त्री-पुरुष समानता या तत्वांचे दर्शन घडते.	

Set Induction

प्रस्तावना

भारतीय इतिहासातील विविध स्त्रियोद्ध्यांचे चित्र दाखवून त्यांच्या कार्याविषयी। स्वतंत्र्यसंग्रामातील योगदानाविषयी एक-दोन ओळींत माहिती सांगून अशा आशाखी कोणत्या स्त्रियांविषयीची उदाहरणे देता येतील असे चर्चापद्धतीने विचारत शिक्षिका पाठाची प्रस्तावना करते.

Statement of Aim

हेतुकथन

आज आपण अशाच ऋग्वेदकाळापासून प्रसिद्ध असलेल्या वीरांगनेची कथा 'वीरवनिता विशपला' या पाठातून अभ्यासणार आहोत.

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Teacher's Activity : शिक्षक कृती	Student's Activity : विद्यार्थी कृती
- शिक्षिका स्क्रीनवर दाखविलेल्या गद्य उताऱ्याचे प्रकट आदर्श वाचन करते.	- विद्यार्थी श्रवण करतो.
- शिक्षिका नवीन शब्दांचा परिचय करून देते.	- विद्यार्थी नवीन शब्दांचे अर्थ समजून घेतो.
- शिक्षिका पाठातील पात्रांची विशेषणे शोधायला लावते व अर्थ समजावते.	- विद्यार्थी पाठातील पात्रांची विशेषणे शोधतो व त्यांचे अर्थ समजून घेतो.
- शिक्षिका पुढील प्रश्न विचारते - १) खेलराजस्य पत्नी का? २) सेनायाः नायकः कः? ३) विशपला शत्रूणां संहारं कथं कृतवती? ४) शत्रुसैनिकैः विशपलाया सह युद्धसमये किं कृतम्?	- विद्यार्थी प्रश्नांची उत्तरे देतो.
- वरील प्रश्नांच्या आधारे शिक्षिका पाठाचे स्पष्टीकरण करते.	- विद्यार्थी श्रवण करतो.
- शिक्षिका राष्ट्रभक्ती व स्त्रीपुरुष समानता संकल्पना स्पष्ट करते.	
- शिक्षिका फलकावरील शब्दार्थ लिहून घेण्यास सांगते.	- विद्यार्थी वहीमध्ये लिहितो.
<p>प्राचार्य चेन्नूर सर्वकथ शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय आर. सी. मार्ग, चेन्नूर गाव, चेन्नूर, मुंबई-४०००१९.</p>	

Evaluation

मूल्यमापन प्र.१. उचितं कारणं चित्वा वाक्यं पुनर्लिखत।

१) वीरवनिता विशपला रणरङ्गं प्रविष्टवती यतः . . . .

अ) सा रणकुशला।

आ) युद्धे सा भर्तारं सहाय्यं कर्तुम् ऐच्छत्।

२) सेनायाः नायकः खेलराजः रणरङ्गं प्रविष्टवान् यतः . . . .

अ) शत्रुसैनिकाः असङ्ख्याः आसन् विशपला तु एकाकिनी।

आ) अकरमात् शत्रवः खेलराजस्य राज्ञे आक्रमणं कृतवन्तः।

३) शत्रवः चकिताः अभवन् यतः . . . .

अ) भुवम् अवतीर्णा चामुण्डेश्वरी इव विशपला संहारं

कृतवती।

LESSON EVALUATION

Rating Scale : Grade to be selected from below and marked for each criteria.

Ex-Excellent, VG-Very Good, G-Good, S-Satisfactory, NI-Needs improvement, ND-Not Done

CRITERIA	SUGGESTIONS IN DETAILS
<p>SET INDUCTION (Appropriate, Related to topic)</p> <p>PRESENTATION : [Questioning Reading, Demonstration, Explanation, Reinforcement, Stimulus Variation, Examples, Illustration, Adaptability, Presence of Mind etc.]</p> <p>TEACHING AIDS : [Type, Visibility, Appropriateness, Whether Essential or not]</p> <p>BLACK BOARD WORK : [Writing, Neatness, Organization, diagrams, use or coloured chalks, Appropriateness of summary]</p> <p>EVALUATION : [Scope, type, based on objectives]</p> <p>OBJECTIVES : [Whether all the objectives were fulfilled, if not, give suggestions]</p> <p>CLASS MANAGEMENT [Pupil Participation, discipline, response]</p> <p>TEACHER : CONTENT [Knowledge, Preparation of lessons, enthusiasm, confidence]</p>	<p><i>(Faint handwritten notes in Marathi, likely bleed-through from the reverse side of the page, are visible in this column.)</i></p>
<p>Pupil teacher's self evolution विद्यार्थी शिक्षकांचे स्वयं-मूल्यमापन</p>	
<p>Overall Remark</p>	
<p>Signature of the Guiding Teacher</p>	<p>Signature of the Supervisor</p>

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Category of School Subject: अध्यापन पध्दती इति. नागविक्रम शास्त्र
Method Lesson No.: 2
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.
Date: 21/03/23
दिनांक
Roll No.: 13
पट क्रमांक

Name of the Student teacher: विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव गौतम वा. इंगळे. Subject: नागविक्रम शास्त्र
विषय
Internship School: शाळा डा. वाबासाहेब डोमडेकर चेंबूर Standard: आठवी
इयत्ता

Previous Knowledge: विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान लिखाण्यांना राज्यकारण या विषयी माहिती आहे.

Reference Books / Internet Resources: संदर्भ ग्रंथ / आंतरजाल संसाधने डा. अश्विनीक शारदाभा इतिहास - लकाराभू भुंडे.

Teaching Method / Model: अध्यापन पध्दती / प्रतिमान व्याख्यात स्पर्शित.

Learning Resources: अध्ययन संसाधने

Core Elements: गाभा घटक इतिहास संविधानाचा त्वक लक्षात आणणे.

Values / Life Skills: मूल्ये / जीवन कौशल्ये जीवन कौशल्य :- वेवताची जाणणे.

Global Perspective / Sustainable Development Goals: वैश्विक दृष्टिकोन / शाश्वत विकासाचे ध्येय

Subject: नागविक्रम शास्त्र Chalkboard Summary: फलक सारांश Std.: 7 वा
विषय
Topic: राज्यशासन Date: 21/03/23
घटक
दिनांक

① पाश्चिमी
- भारताने गौतम बुद्धांचे लोकसेवा
सिद्धांत मोठा चढविले.
केवळ ठिकाण वरून राज्यकारण करणे
सोडले नाही म्हणून संविधानपणे
अधिकांश व्यवस्था ही स्विकारली
- धर्म राज्याची जाहीर - डॉ. अश्विनीक शारदाभा

② राज्यशासनाचे लिखित संकेत हेच
संघास हक्काचे बाब
③ महाराष्ट्राचे लिखित संकेत
- लिखित संकेत
- लिखित संकेत
संघास हक्का - 288
मुदत - 5 वर्षे
लिखित संकेत पाहता - 125 वर्षे पूर्ण

चेंबूर सर्वंकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
कार. सी. मार्ग, चेंबूर नाका, चेंबूर, मुंबई - 400071

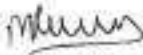
CONTENT ANALYSIS आशय पृथक्करण	OBJECTIVES WITH SPECIFICATIONS उद्दिष्टे : विशेषीकरणे
<p>(1) - पार्लियामेन्ट</p> <p>→ आरताचा आंगोष्ठीक विरुद्ध मोठा लोकसंख्येचे स्वरूप बदलू शकतो.</p> <p>→ शाळा, धर्म चालीरिती, प्रादेशिक स्वरूप यात विक्रियता</p> <p>→ एकाच केंद्रित ठिकाणावरून राजकारण चालणे सोईचे नाही. हे विपरीत देखणे सविधान्ये आरतासाठी संघराज्य स्वरूपात स्विकाराले.</p> <p>→ एकाच राज्याची निर्मिती जागेच्या प्रभावावर प्रतीक्षणी व्हावी.</p> <p>→ सर्व एकाच राज्याचा शासन यंत्रणे राजकारण स्वरूप सोडून देऊन प्रत्येक राज्याचा कार्ये स्विकारणे.</p>	<p>श्रीलंका</p> <p>(1) विदेशातील आरतातिल विक्रिय भाषा स्विकारवतो.</p> <p>(2) विदेशातील शापके संविधान्य. (स्विकारते).</p> <p>(3) विदेशातील आरतातिल एकाच राज्य स्वरूपे.</p> <p>(4) विदेशातील स्वरूपे हेच राज्याचे स्वरूपे.</p> <p>(5) विदेशातील राज्यातिल कार्ये स्विकारवतो.</p> <p>(6) विदेशातील विक्रियता (स्विकारवतो).</p>
<p>(2) राज्यशासनाचे विक्रियतेचे 5 -> विक्रियता</p> <p>→ पार्लियामेन्ट संघराज्य - संघराज्य संघेच 288.</p> <p>→ इंग्लंडचे इंग्लिश संघराज्य पुढेचे पुनिक्रियतेने नोरोफ वर राज्यपाल लोका एक पुनिक्रियते विक्रियतेने नोरोफ नोरोफ.</p> <p>→ लोका पुनिक्रियते विक्रियतेने नोरोफ.</p>	<p>श्रीलंका</p> <p>(1) विदेशातील आरताचा विक्रियता (स्विकारते) लोकसंख्येचे स्वरूप संघराज्ये.</p> <p>(2) विदेशातील एकाच राज्याची निर्मिती करणे केंद्रित नोरोफ इंग्लंड नोरोफ करवतात.</p> <p>(3) विदेशातील राज्यपालाचे कार्य स्विकारवतो.</p>
	<p>रूपे करतो</p> <p>मुद्रासंग्रहण</p> <p>विदेशातील शासनाचे विक्रियतेने नोरोफ स्विकारवतो.</p> <p>राज्यीय नोरोफ 1 -> विक्रियतेने नोरोफ महाराष्ट्राचे विक्रियतेने नोरोफ संघराज्य पुढेचे 5 वर्षे, पार्लियामेन्ट - 25 वर्षे पूर्ण राज्यात चालवतात.</p>
LEARNING EXPERIENCE / अध्ययन अनुभव	
<p>1) Set Induction प्रस्तावना</p> <p>संघराज्य म्हणजे काय? आरतात येऊन विक्रियतेने एकाच राज्य प्रभावाची संघकारणाचे म्हणजे काय? एकाच पुनिक्रियतेने विक्रियतेने पुनिक्रियतेने करवतात.</p>	
<p>2) Statement of Aim हेतुकथन</p> <p>तर एकाच शासनात राज्यातिल या पार्लियामेन्ट पुनिक्रियतेने करवतात.</p>	

3) Content Development आशय विकसन	Student's Activity विद्यार्थी कृती
शिक्षक खालील शिक्षाप्रणाली सुचवाये शिक्षाप्रणाली नवतान.	
① पारवधुर्भी १ → → भारत किती राज्यात विभागले आहे? → भारताने कोणकोणत्या गट्टी घेतले लोक राहतात? → पुणेचे राज्याची जिद्दना काय आहे? → कोणकोणत्या भागा कोणकोणत्या भागात? → कासे पुणे विभागात एक राज्याची निर्मिती का करण्यात आली? संविधानाने संघराज्य नवव्या का स्वीकारली ते स्पष्ट कारण सांगतात.	विद्यार्थी प्रवण करतात.
② राज्यपालाचे विधिकेड :- → संसदेच्या मंत्रिमंडळाने कोणकोणत्या सेवावेळ आहे? त्याच्या मंडळाला कोण कोण आहेत? कासे पुणे विभागात शिक्षक विधिकेडची माहिती सांगतात.	विद्यार्थी प्रवण करतात.
③ महावाङ्मये विधिकेड. १ — विधानसभा → शिक्षक विधानसभेचे वर्णन करणे त्याच्या प्रतीजिद्दना काय म्हणतात? एकूण किती प्रतिजिद्दना आहेत? हे विधिकेड कोणत्या नावाचे कार्य पाहते? संसदेचे राज्यपाल कोण आहेत? मत कोणकोणते देऊ शकते? विधिकेड किती वेळ उभे राहू शकते? त्यासाठी कोणत्या पात्राचे आवश्यकता आहे? → कासे पुणे विभागात शिक्षक विधानसभेचे कार्य माहिती देतात.	विद्यार्थी उत्तर देतात.
<u>वैकल्पिक</u>	
लुगण लुगण राज्यपालास संघाने पारवधुर्भी राज्यपालाचे विधिकेड, महावाङ्मये विधिकेड या सुद्धाच्या काम्यास कोण आहे.	
4) Recapitulation / संकलन मुख्यकाय्ये → ① संविधानाने भारतासाठी संघराज्य नवव्या का. स्वीकारली ② संघराज्याची निर्मिती करणाऱ्या काम्यास निर्मिती झाले. ③ विधिकेडच्या सदस्यांना काय म्हणतात.	
5) Home Work / Assignment गृहपाठ / स्वाध्याय ① विधानसभेतील राज्यपालाचे कार्य स्पष्ट करत?	

LESSON EVALUATION

CRITERIA	SUGGESTIONS IN DETAIL
<p>SET INDUCTION (Appropriate, Related to topic)</p> <p>PRESENTATION : [Questioning, Reading, Demonstration, Explanation, Reinforcement, Stimulus Variation, Examples, Illustration, Adaptability, Presence of Mind etc.]</p> <p>CHALK BOARD WORK : [Writing, Neatness, Organization, diagrams, use of coloured chalks, Appropriateness of summary]</p> <p>EVALUATION : [Scope, type, based on objectives]</p> <p>OBJECTIVES : [Whether all the objectives were fulfilled, if not, give suggestions]</p> <p>CLASS ROOM MANAGEMENT [Pupil Participation, discipline, response]</p> <p>TEACHER : Content Knowledge [Lesson Preparation, enthusiasm, confidence]</p> <p>LEARNING RESOURCES : [Type, Visibility, Appropriateness, Innovation, Eco-Friendliness, etc]</p>	
<p>Student teacher's self evolution विद्यार्थी शिक्षकांचे स्वयं-मूल्यमापन</p> <p>Signature of the Guiding Faculty</p> <p style="text-align: right;"> Signature of the Supervisor</p>	

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

Pedagogy of School Subject
अध्यापन पध्दती हिंदी
Method Lesson No. : ५
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.

Date : ११/१२/२०२३
दिनांक
Roll No. : २५
पट क्रमांक

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Name of the Student teacher

विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव

हिसल ज्ञानेश्वर पिंगटे

Subject

हिंदी

Internship School

शाळा

मुल के नाथजी मुंबई पब्लिक स्कूल माईगा

Standard

८ वी

Previous Knowledge

विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

विद्यार्थ्यांना को 'बेटियों' की शिक्षा का महत्व

व उनकी उन्नती के बारे में जानकारी है।

Reference Books / Internet Resources

संदर्भ ग्रंथ / आंतरजाल संसाधने

<https://youtube.com/watch?v=639247dyuep4XMM>

Teaching Method / Model

अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

चर्चा विधि, कथा-कथन, चित्रांकन

Learning Resources

अध्ययन संसाधने

रसास्वादन पद्धति।

लेखाचित्र, चित्रांकन

Core Elements

गाभा घटक

लिंगों की समानता, सामाजिक बाधाओं को दूर करना,
वैज्ञानिक सोच का विकास।

Values / Life Skills

मूल्ये / जीवन कौशल्ये

- आत्म-जागरूकता
- भावनात्मक विनियमन
- चिकित्सीय सोच

Global Perspective / Sustainable Development Goals :

वैश्विक दृष्टिकोन / शाश्वत विकासाचे ध्येय

SDG-5 - लैंगिक समानता।

SDG-4 - गुणवत्तापूर्ण शिक्षा।

Subject :

हिंदी

विषय

Chalkboard Summary

फलक सारांश

Std. :

इयत्ता

८ वी.

Topic :

घटक

(पदश १-२-बेटी युग)

Date :

दिनांक

११/१२/२०२३

* नम शब्द *

१) फौलादी = दृढ़, मजबूत।

२) मनन = विचार करना।

३) समीक्षा = परीक्षा, गुण-दोष
विवेचन।

* गृह पाठ *

'लड़का-लड़की एक समान'
विषय पर १०-१२ वाक्य
लिखें।

CONTENT ANALYSIS

आरंभ पृथक्करण

OBJECTIVES WITH SPECIFICATIONS

उद्दिष्टे : विशेषीकरणे

* विषय :- हिंदी	• ज्ञान :-
* पाठ प्रकार :- पद्य	१) विद्यार्थी कविता की मध्यवर्ती कल्पना बताता है।
* घटक :- (दूसरी इकाई) २. बेटी युग, कवि-आनंद विश्वास	२) विद्यार्थी कवि के जीवन परिचय को बताता है।
* मध्यवर्ती कल्पना :- इस कविता में कविने बेटीयों की शिक्षा, उनके आत्मनिश्चिता, उनके प्रगति की ओर दर्शाया गया है।	३) विद्यार्थी कविता के पदों के बोरे में और उन्में आभु नभु शब्द बताता है।
* कवि का परिचय :- जन्म :- जुलाई १९४८, निकोहबाद (उ.प्र.), स्थान :- मिरने वाली रात नहीं, पर कटी पंखी, देवम, गरमागरम थपेडे लू के, बहादुर बेटी। परिचय :- आनंद विश्वास जी अंधविश्वास और मुरिकलों के ताप से पिघलते जीवन के प्रति विद्रोही स्वर रखने वाले कवि हैं।	• डी आकलन :- १) विद्यार्थी कविता के मध्यवर्ती कल्पना को स्पष्ट करता है। २) विद्यार्थी कवि के जीवन परिचय को स्पष्ट करता है। ३) विद्यार्थी पदों और उन्में आभु नभु शब्द स्पष्ट करता है।
* पद्यांश :- नानी वाली कथा - कहानी, - - - - - अब भी जग में लगे सुहानी	• उन्मिब्यक्ति :- १) विद्यार्थी कविता पर आधारित प्रश्नों का अपनी भाषा में उत्तर देता है। २) विद्यार्थी समान अर्थ वाले पदों, शब्दों को परस्पर उन्में स्पष्ट करता है।
* नभु शब्द :- १) फालादी = हट; मजबूत २) मनन = विचार करना ३) अमीसा = परीक्षा, गुण-दोष विवेचन	• रस ग्रहण :- १) विद्यार्थी कविता का मुख्यरस बताता है। २) कविता में आभु शब्द सौंदर्यता बताता है।

LEARNING EXPERIENCE / अध्ययन अनुभव

- 1) Self Induction प्रस्तावना
शिक्षिका प्रश्नोत्तरी द्वारा मंत्र चर्चा विधि द्वारा कविता का आरंभ करती है।
१) पहले के जमाने में मुंबई आज भी कई गाँव में डोरते शा लउकीयाँ किस प्रकार अपना जीवन व्यतित करती हैं ?
२) शिक्षा का लाभ हर मुक ल्यकती को लेना आवश्यक है ?
2) Statement of Aim हेतुकथन
आज हम कवि - आनंद विश्वास जी की कविता - बेटी युग इस कविता का अध्ययन करेंगे।

3) Content Development
आशय विकसन

Student's Activity :
विद्यार्थी कृती

* शिक्षिका सुस्वर वाचन करती है।
* शिक्षिका कवि का परिचय देते हुए कविता चित्रांकन द्वारा व चर्चा पद्धति विधि द्वारा स्पष्टीकरण करती है।

विद्यार्थी शिक्षिका के साथ-साथ पठन करते हैं, श्रवण करते हैं व अपने प्राध्य-पुस्तक देखते हैं।

* पहला पद क्र- १ :- " नानी वाली कथा-कहानी
----- अब भी जग में लगे सुहानी।
• स्पष्टीकरण :- इस पद में कवि ने बेटा-बेटी बेटे युग में सभ समान हैं, दृढ़ विश्वास से शिक्षा प्राप्त कर इनका गढ़ा मंगे वह बेटियाँ जहाँ देश-पदंगा, बदेगा और तरुण पिढी आगे बढ़ती जायगी।

विद्यार्थी ध्यानपूर्वक सुनते हैं।

• नम्र शब्द :- कौलादी = दृढ़, मजबूत।
* दूसरा पद क्र- २ :- बेटा शिक्षित आधी
----- अब भी जग में लगे सुहानी।

विद्यार्थी ध्यानपूर्वक सुनते हैं।

• स्पष्टीकरण :- इस पद में कवि ने यह कहा है कि बेटे और बेटी की शिक्षा पूरी मानी जायगी जब लोग पढ़-लिखेंगे। विचारपूर्वक शिक्षा लेकर, मन ठान लिया है कि सारा जग शिक्षामय हो जायगा।

• नम्र शब्द :-
• मनन = विचार करना
• समीक्षा = परीक्षण, गुण-दोष विवेचन।

विद्यार्थी नम्र शब्द लिखते हैं।

* शिक्षिका विद्यार्थियों को साक्ष कविता का सुस्वर वाचन करके कहती है।

विद्यार्थी कविता का सुस्वर वाचन करते हैं।

* शिक्षिका विद्यार्थियों को नम्र शब्द लिखने कहती है।

4) Recapitulation / संकलन इस तरह आज हमने 'बेटी युग' कविता के कवि - 'आनंद विश्वास' जी की कविता का अध्ययन किया। (सास-जग)

Evaluation :-
• शिक्षामय कब मानी जायगी ?
• सारा जग शिक्षामय कब माना जायगा ?
• किस श्रावों से देश आगे बदेगा ?

5) Home Work / Assignment :

गृहपाठ / स्वाध्याय

* लड़का - लड़की एक समान, विषय पर १०-१२ वाक्य लिखो।

**Chembur Education Society's
 Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya**

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
 www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

Pedagogy of School Subject _____
 अध्यापन पध्दती _____
 Method Lesson No. : 2
 अध्यापन पध्दती पाठ क्र. _____

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Date : _____
 दिनांक _____
 Roll No. : 25
 पट क्रमांक _____

Name of the Student teacher हिरल शनिेश्वर पिंगरे Subject हिंदी
 विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव _____ विषय _____
 Internship School सुल के वाद्यजी मुंबई पब्लिक स्कूल Standard ८वी
 शाळा _____ इयत्ता _____

Previous Knowledge विद्यार्थ्यांचे को (SDG-3 Good Health & Well being)
 विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान _____

Reference Books / Internet Resources अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर की जानकारी है और अच्छा खाना जो स्वास्थ्य को हिम है।
 संदर्भ ग्रंथ / आंतरजाल संसाधने _____
http://sdgs.un.org.com

Teaching Method / Model चर्चा विधि,
 अध्यापन पध्दती / प्रतिमान _____

Learning Resources बहर का खाना (Junk food - vadapay, Burger etc)
 अध्ययन संसाधने _____
 Core Elements (Healthy food) - (sprouts, fruits etc), chant. (T3)
 प्रमुख घटक _____
आत्म जागरूकता, आलाचनीयता
समस्या समाधान

Values / Life Skills वैज्ञानिक सोच का विकास
 मूल्ये / जीवन कौशल्ये _____
पर्यावरण की सुरक्षा

Global Perspective / Sustainable Development Goals : अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर
 वैश्विक दृष्टिकोन / शाश्वत विकासाचे ध्येय _____
SDG 3 - Good Health & Well Being.

Subject : हिंदी
 विषय SDG-3 -
 Topic : Good Health &
 घटक well-being

Chalkboard Summary
 फलक सारांश

Std. : ८वी
 इयत्ता _____
 Date : _____
 दिनांक _____

* सतत विकास लक्ष्य -
 लक्ष्य - ३ - (अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर) Sustainable development goal -
 Goal 3 - Health (good & well being)
SDG

जंक फूड → वडा पान,
 बरग, पिझ्झा आदि।
 स्वस्थ भोजन → दाल, फल,
 सब्जियां, मांस, (लाल),
 सलाद आदि।

* विषय :- हिंदी	* लीन *
* पाठ प्रकार :- SDG-3	1) विद्यार्थी संधारणीय विकास लक्ष्यों के बारे में बताते हैं। (SDG3)
Good Health & Well Being - लक्ष्य -3 - (सम विकास लक्ष्य-) अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर	2) विद्यार्थी लक्ष्य 3 के उद्देश्य के बारे में बताते हैं।
* महत्वपूर्ण कल्पना :- अच्छा भोजन और पोषण	3) विद्यार्थी सतत विकास लक्ष्य-3 का महत्त्व को बताते हैं।
• मातृ मृत्यु दर	
• नवजात मृत शिशु मृत्यु दर	* आकलन *
• संक्रामक रोग	1) विद्यार्थी सतत विकास लक्ष्य 3 के बारे में स्पष्ट करते हैं।
• गैर-संचारी रोग	2) विद्यार्थी सतत विकास लक्ष्य 3 के उद्देश्यों को स्पष्ट करते हैं।
• मादक द्रव्यों का सेवन	3) विद्यार्थी लक्ष्यों के महत्त्व को स्पष्ट करने के उन्में आने वाले समस्याओं को स्पष्ट करते हैं।
• सड़क यातायात	
• यौन मृत प्रसन्न स्वास्थ्य	
• सार्वभौमिक स्वास्थ्य कवरेज	
• पर्यावरण संबंधी स्वास्थ्य	
* लक्ष्यों के कार्यान्वयन के साधन।	
• लम्बाई नियंत्रण	* अभिव्यक्ती *
• दातों और टीक	1) विद्यार्थी लक्ष्यों 3 के बारे में जानकर उन्में आने वाले समस्याओं को वह अपने तरीके से सुलझाने का प्रयास करता है।
• स्वास्थ्य वित्तपोषण और कार्यालय	
• आपातकालीन तैयारियाँ	
* सार्वभौमिक स्वास्थ्य कवरेज	
* (T1 + T2 + T3) शिक्षिका	
विद्यार्थियों को SDG-3 के बारे में जानकारी देती है।	* रस ग्रहण *
Flash cards का उपयोग कर जानकारी देती है।	विद्यार्थी सतत विकास लक्ष्य-3 को स्पष्ट करता है।

LEARNING EXPERIENCE / अध्यान अनुभव

- 1) Set Induction प्रस्तावना
  - शिक्षिका विद्यार्थियों से चर्चा पद्धती द्वारा विद्यार्थियों से प्रश्न पूछकर पाठ का आरंभ करती है।
  - * स्वास्थ्य भोजन और जंक फूड विशेष कहते हैं ?
  - * अच्छा सेहत किस कहते हैं ?
  - * अच्छी सेहत बनाने के लिए हम किस प्रकार प्रयास करेंगे ?
- 2) Statement of Aim हेतुकथन
  - आज हम संधारणीय विकास लक्ष्य क्रमांक - 3 SDG-3 की जानकारी जानेंगे।

T1 - Shreethi (History) Ma'am

T2 - Kainat (Science) Ma'am

T3 - Hiral (Hindi) Ma'am

3) Content Development
आशय विकास

Student's Activity :
विद्यार्थी कृती

* T1 - शिक्षिका सहायणीय विकास लक्ष्य देवता विद्यार्थियों को (अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर की जानकारी देती है और लक्ष्य उनके स्वस्थ जीवन सुनिश्चित करना और सभी उम्र के लोगों के कल्याण को बढ़ावा देना। - एक-एक लक्ष्यों की जानकारी देती है।

विद्यार्थी शिक्षिका के साथ-साथ पठन-प्रवण करते हैं।

* T2 - (शैक्षणिक साहित्य - Flash cards) चिपकाना है। * T3 - फलक लेखन और विद्यार्थियों का निरीक्षण।

विद्यार्थी दृष्टान्तपूर्वक सुनते हैं।

* हर एक शिक्षिका लक्ष्य-3 के कार्य की जानकारी उसके सहित बताते हैं और अन्य शिक्षिका flash cards चिपकाना और फलक लेखन करना।

विद्यार्थी दृष्टान्तपूर्वक सुनकर अपने विचार प्रकट करते हैं।

* शिक्षिका विद्यार्थियों को गतिविधि के लिए - (Activity) - लक्ष्य-3

SDG-3 अच्छा Health & well Being अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर के बारे में (Poster / चित्रांकन) करके कहते हैं।

विद्यार्थी गतिविधि बनाते हैं।

* एक उदाहरण हेतु शिक्षिका विद्यार्थियों को (Poster) बनाती है।

4) Recapitulation / संकलन आज हमने SDG-3 लक्ष्य 3- अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर के बारे में जानकारी देखी।

Evaluation :- Full form of SDG ?
अच्छा स्वास्थ्य और जीवन स्तर की संज्ञा में आता है।

5) Home Work / Assignment :-
गृहकार्य / स्वाध्याय अच्छा स्वास्थ्य के बारे में निबंध लिखो।

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.

www.cesm.in • Email : principal@cesm.in

Method : science

अध्यापन पध्दती

Method Lesson No. : 03

अध्यापन पध्दती पाठ क्र.

Date : 14-03-22

दिनांक

Roll No. : 38

पाठ क्रमांक

LESSON PLAN / पाठ टाघण

Name of the pupil teacher Prajakta Shinde

विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव

Subject science

विषय

School _____

संस्था

Standard 7th

इयत्ता

Previous Knowledge

विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

The pupil have basic knowledge about uses of water.

Reference Books

संदर्भ ग्रंथ

https://youtube.be/a-vDtryEblo

Teaching Method / Model

अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

Lecture - cum - demonstration method

Teaching Aids :

दृक् साधन साधने

Activities, poster presentation

Core Elements

गंभ्य घटक

developing scientific temper

Values

मुद्दे

scientific attitude

Life Skills

जीवन कौशल्ये

Global Perspective

वैश्विक दृष्टिकोन

Subject : science

विषय

Topic : properties of water

पाठक

Chalkboard Summary

फलक सारांश

Std. : 7th

इयत्ता

Date : 14-03-22

दिनांक

* properties of water :-

1) Water is colourless

2) Water is tasteless and odourless.

3) water has no shape of its own.

4) water has fixed volume.

5) w/ Float and sink activity.

CONCEPT ANALYSIS AND INQUIRY	OBJECTIVES WITH SPECIFICATIONS TYPE: <u>Activity</u>
Concept :- Properties of water	Remembering - Pupil remembers concept of water.
	Specification -
Properties of water: -	① Pupil recall the sources of water.
① Water is colourless -	
Activity using water & food colour	② The pupil recognize importance of water.
	Understanding -
② Water is tasteless and odourless -	Pupil develops an understanding about properties of water.
Activity using water and sugar / salt	Specification -
	① Pupil explain different properties of water.
③ Water has no shape of its own.	② Pupil discuss properties of water using activity.
Activity	Application -
④ Water has fixed volume	The pupil applies new knowledge into unfamiliar & new situation.
Activity	
⑤ Floats or sink :-	Specification -
Activity	① Pupil make use of information into various situation
	② Pupil write the properties of water individually.
	Skill -
	Pupil develops the skill of identifying properties of water.
~~_____~~	Specification -
~~_____~~	① Pupil identifies the properties skillfully.
~~_____~~	② The pupil identifies properties of water accurately.
~~_____~~	
~~_____~~	

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Lesson Stages	Teacher's Activity: शिक्षक कृति	Student's Activity: शिक्षार्थी कृति
set induction	students, are you heard the term 'Natural resources'.	yes mam.
tion.	What is natural resources? out of this, which one is you carry in your school bag everyday? what are the states in which water found?	mam, Sunlight, air, water, oil.
	So let's see more about water.	Mam, water.
statement of aim	So today we are going to learn properties of water.	Solid, liquid, gas.
Explanation	students, do you know how many percentage of water on the earth? Why water is important in our life? can we live without water. now we see properties of water using activities.	students listen carefully.
	① water is colourless.	71%. Mam.
	② water is tasteless, odourless	students are thinking.
	③ It has no shape of its own	
	④ It has fixed volume.	students observe carefully.
Recap	Teacher gives a quick recap about what we learn today.	
Evaluation	Teacher evaluates students by asking quiz.	students listen carefully.
	① water has shape of its own	students reply quickly.
	② True ③ False	
Homework	For homework, teacher gives a question Why ice floats in water?	students write down in their notebook
Understanding of aim		

LESSON EVALUATION

Rating Scale : Grade to be selected from below and marked for each criteria.
E-Excellent, VG-Very Good, G-Good, S-Satisfactory, NI-Needs Improvement, ND-Not Done

CRITERIA	SUGGESTIONS IN DETAILS
<p>SET INDUCTION (Appropriate, Related to topic)</p> <p>PRESENTATION : [Questioning Reading, Demonstration, Explanation, Reinforcement, Stimulus Variation, Examples, illustration, Adaptability, Presence of Mind etc.]</p> <p>TEACHING AIDS : [Type, Visibility, Appropriateness, Whether Essential or not]</p> <p>BLACK BOARD WORK : [Writing, Neatness, Organization, diagrams, use of coloured chalks, Appropriateness of summary]</p> <p>EVALUATION : [Scope, type, based on objectives]</p> <p>OBJECTIVES : [Whether all the objectives were fulfilled, if not, give suggestions]</p> <p>CLASS MANAGEMENT [Pupil Participation, discipline, response]</p> <p>TEACHER : CONTENT [Knowledge, Preparation of lessons, enthusiasm, confidence]</p>	
Pupil teacher's self evolution शिक्षक शिक्षार्थी सर्व-सुखमय	
Overall Remark	
Signature of the Guiding Teacher	Signature of the Supervisor

Name of Pupil Teacher :- Madhumati D. Patil

Subject :- Mathematics

Previous Knowledge :- The pupil have previous knowledge about "Integers".

Teaching Methodology :- Inductive deductive Method
Problem Solving Method

Teaching Maxim :- Known to Unknown
Simple to Complex

Value/Core Element :- To develop scientific approach, attitude along with curiosity and problem solving approach among the students.

Reference :-

You tube links :- <https://youtu.be/Qx73gH1kdfw>
<https://youtube.com/watch?v=0wcUGKjMHss&feature=share>

Teaching Points :- Average

Teaching Aids :- Blocks, cutout of girls & sketch pens.

Material/Visual Plan

I am going to show through Activity
Average

Activity :-

I am arranging blocks in order as -

4-layer of blue coloured blocks; 3-layers of yellow coloured blocks; 2 red coloured blocks, 2-layers of 1-yellow & 1-red block & lastly 1-red block. I want to distribute these blocks equally for that what I have to do? - Teacher asks.

Students answered - "Keep 2-red blocks on previously 2-layers of red block & 1-layer of yellow block on previously 3-layers of yellow block.

Teacher says - Correct, see due to this All layers are in same no. with diff. colours.

Teacher asks: So students can you make it out what is specific term for this equal distribution?

Students say :- Average ; Equal proportion.

Teacher :- So, today we learn about "Average"

Std: 7th

Chalk-Board Work

Date: 14/03/2022

Sub: Mathematics

Average :-

Sum of no. of min. taken to cycle to school on each of days

Total days

$$= \frac{20+22+10+18+18+20}{6}$$

$$= \frac{118}{6} = 19\frac{2}{3}$$

$$= 19\frac{2}{3}$$

Average =

Sum of the distance betⁿ home & school for ⁶ students

Total no. of students

$$= \frac{950+800+700+1500+1000+750}{6}$$

$$= \frac{5700}{6}$$

$$= 950 \text{ m}$$

$$\text{Average} = \frac{\text{Sum of all scores in the given data}}{\text{Total no. of scores}}$$

Content Analysis

Objectives with specifications

New term: Average

Remembering:

Objectives:

The pupil remember the concept of Average

Concept:

Average

Specifications:

The pupil recalls the concept of integers

The pupil recognises the addition of integers.

Content Analysis

Objectives with Specifications

Concepts

Average

Understanding:

Objectives:-

The pupil understands the concept of Average [By doing addition first the division]

Specifications:-

The pupil solve the eg. based on the given formula.

Core element:

To develop scientific attitude & problem-solving approach.

Application:-

Objectives:- The pupil applies the knowledge of Average into new situation.

Specifications:-

Co-relation with subject:-

Mathematics with daily use of average in class-
fields

The pupil analyzes the averages of diff amounts & things in daily life

Teachers Activity

Students Activity

Teacher starts the zoom meeting & greets

Students join the zoom meeting & greets.

Set Induction

Teacher is showing an activity in which yellow, blue, red coloured blocks arranged in random manner. How those blocks should we arrange for equal distribution? Teacher asked.

Students listened & replied as, " by arranging 1 yellow block on tower of 3 yellow block & 2 red blocks.

Limiting Statement

Teacher say Yes, correct. But Can you make it out specific maths term for this equal distribution?

Students reply one as average & other as equal proportion.

Statement of Aim

So, today we are going to learn about Average.

Students are listening.

Explanation

Teacher explains through solving examples & finally after solving 2 examples by Teacher & 1 example by students; teacher noted the actual formula for "Average" which is as

Students listens carefully & Noting down the formula for an average.

$$\text{Average} = \frac{\text{Sum of scores in the given data}}{\text{Total no. of scores}}$$

Teachers Activity

Students activity

Activity doi by Teacher-
Teacher take 4 girls
cut out naming them as
A, B, C, D. If A-has 5
sketchpens, B-has-3, C-has
6 sketchpens, D-has 4 resp
then whats the Average?

$$\text{Average} = \frac{5+3+6+4}{4} = \frac{16}{4} = 4$$

So every girl have 4-
sketchpens each.

students look & listen
carefully

with examples

Activity doing for students.

Keep ready 5 sets of
matchstick ready in order
as 7, 3, 5, 8, 2 resp.
Now calculate its average.

$$\text{Average} = \frac{7+3+5+8+2}{5}$$

$$= \frac{25}{5} = 5$$

So each set have 5 matchsticks

students are doing
this activity

2 - Activity

Recall

Teacher recalls the
concept of Average

Students listen
carefully

Evaluation is doing by
using Quizizz app.

Evaluation

- Average is . . . . .
- Sum of all scores in given data
- Total no. of scores
- Sum of all scores in given data
Total no. of scores
- All above

Student reply as
1) Average = $\frac{\text{Sum of all scores}}{\text{Total no. of scores}}$

Teachers Activity

1) Find out average of these
terms ... 5, 4, 3 to ...

(a) 3,   ✓ (b) 4

(c) 5   (d) 6

Teacher gives homeworks
as ...

1) Make gr. of 10 children &
find out the average height
of children.

2) Name the various fields
where average concept is
useful.

Students Activity

Student reply as 4.

Students are noting
down.

Let's learn.

Average

Chapter

The following table shows how many minutes Asmita took to cycle to school every morning, from Monday to Saturday.

Day	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
Minutes	20	20	22	18	18	20

20 18 22 16 18 20

We see from the table that she takes 18 minute on some days, 20 on others and even 22 minutes on one day. If we consider these six school days, what would you say is the approximate time she takes to cycle to school?

In mathematics, to make such an estimate, we find the 'average'. If we add together the number of minutes required on each day and divide the sum by six, the number we get is, approximately, the time required every day. It is the 'average' of all six numbers.

$$\begin{aligned} \text{Average} &= \frac{\text{Sum of the number of minutes taken to cycle to school on each of six days}}{\text{Total days}} \\ &= \frac{20 + 20 + 22 + 18 + 18 + 20}{6} = \frac{118}{6} = 19 \frac{2}{3} \end{aligned}$$

On an average, Asmita takes $19 \frac{2}{3}$ minutes to cycle to school every day.

Example A school conducted a survey to find out how far their students live from the school. Given below is the distance of the houses of six of the students from the school. Let us find their average distance from the school.

950 m, 800 m, 700 m, 1.5 km, 1 km, 750 m

Solution: To find the average, we must first express all the distances in the same units.

$$\begin{aligned} \text{Average} &= \frac{\text{Sum of the distance between home and school for six students}}{\text{Total number of students}} \\ &= \frac{950 + 800 + 700 + 1500 + 1000 + 750}{6} = \frac{5700}{6} = 950 \text{ m} \end{aligned}$$

1 km = 1000 m
1.5 km = 1500 m

The average distance at which the students live from the school is 950 m.

Let's discuss.

Example Rutuja practised skipping with a rope all seven days of a week. The number of times she jumped the rope in one minute every day is given below

60, 62, 61, 60, 59, 63, 58

$$\text{Average} = \frac{\text{Sum of the number of jumps on seven days}}{\text{Total number of days}}$$

$$= \frac{\square + \square + \square + \square + \square + \square + \square}{7} = \frac{\square}{\square}$$

$$\text{Average number of jumps per minute} = 60.42$$

The samples that we have of the quantity we are measuring are called 'readings' or 'scores'.

We know that the number of jumps will be counted in natural numbers. Never will there be a fractional number of jumps. However, their average can be a fractional number.

Now I know!

$$\text{Average} = \frac{\text{Sum of all scores in the given data}}{\text{Total number of scores}}$$

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.casm.in • Email - principal@casm.in

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Method: Mathematics
अध्यापन पध्दती
Method Lesson No.: 03
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.
Date: 15/03/2022
दिनांक
Roll No.: 13
पट क्रमांक

Name of the pupil teacher: Akshata A. Khedekar Subject: Math
विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव विषय
School: _____ Standard: VIIIth
शाळा इयत्ता

Previous Knowledge: The pupils have the previous knowledge about "sales" & "percentage"
विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

Reference Books: https://www.mathsue.com
संदर्भ ग्रंथ https://www.msipg.com

Teaching Method / Model: Known to Unknown
अध्यापन पध्दती / प्रतिष्ठा

Teaching Aids: Charts
दृक श्राव्य साधने

Core Elements: Inculcation of Scientific temper
सामा धटक

Values: Scientific Attitude
मुल्ये

Life Skills: _____
जीवन कौशल्ये

Global Perspective: _____
वैश्विक दृष्टिकोन

Subject: Math
विषय
Topic: Discount
घटक

Chalkboard Summary
फलक सारांश

Std.: VIIIth
इयत्ता
Date: 15/03/2022
दिनांक

→ Discount
- Marked price
- Selling price
→ Discount percentage

FORMULA
1) Discount = Marked price
- Selling price
2) $x = \frac{\text{Discount} \times 100}{\text{Marked price}}$

Meaning -
Discount, selling price,
marked price, Discount
percentage

Definition - i) Discount
ii) Marked price

Co-relation -
Mathematics with
Business

Core-elements -
Inculcation of
scientific temper

Facts -
Sales, Discount percentage

Formulae -
1) Discount = $\frac{\text{Marked price} - \text{Selling price}}{\text{Marked price}} \times 100$

2) $x = \frac{\text{Discount} \times 100}{\text{Marked price}}$

Remembering
The pupil remembers the
concept of "sales
Specifications

i) The pupil recalls the
concept of "percentage"
ii) The pupil recognizes
the concept of "Discount"

2) Understanding
The pupil develops the
comprehension of
"Discount"

Specifications
i) The pupil describes the
concept of "Discount
percentage"

ii) The pupil solves the
examples of "Discount
percentage"

3) Application
The pupil applies the
understanding of "Discount"
into new situation.

i) The pupil analyses the
problem in "Discount"

Set Induction
प्रस्तावना

Teacher greets students Do you all go
for shopping with your mother? Have you
seen such advertisement outside the shops
specially during festive seasons What does 30%
OFF means here?

Statement of Aim
हेतुकथन

Today we are going to learn about
"Discount"

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Teacher's Activity :
दिखाक कुती

Student's Activity :
विद्यार्थी कुती

EXPLANATION

So lets see this example, Mrs. Suma owns a shop. The details of sales of sarees & profit earned is given in the shown data.

Students
listen
carefully

Can you tell me what was more profitable to her with or without Discount? Have you ever seen a tag price on it? The price on it is different & the discount price is different Am I right? Can you tell me how do you calculate discount?

Students
answered
carefully

For example, The chocolate price is ₹100 & the shopkeeper sold it at ₹82. Calculate the discount?

Students
listen &
answered
carefully

$100 - 82 = ₹18$ is the discount
₹100 is marked price & ₹82 is the selling price. Now can you tell me the formula? Discount = Marked price - Selling price.

$$x = \frac{\text{Discount}}{\text{Marked price}} \times 100$$

Students
listen
carefully

Teacher solves few examples for further understanding.

RECAP

Let's summarize the concept of "Discount".

Students
listen
carefully

Solve:

EVALUATION

1) The Marked price of book is ₹450. The shopkeeper sold at ₹412. Calculate the Discount price?

Students
answered
carefully

2) If marked price is ₹900. Discount is 20%. Find the Marked price.

HOME WORK

Statement of Aim

Q.1. If Marked price is ₹1700, selling price ₹1540. Find Discount percentage.

Students note
down
carefully

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalay
Swami Vivekananda Chowk, Chembur, Mumbai-400071.
www.cssm.in Email principal@cssm.in

LESSON PLAN

Subject :- OCM
Method:- Commerce
Lesson No.:- 6
Date:- 01/12/21
Roll No:- 39

Name of the pupil teacher :- Saima Parveen Siraj Ahmad Siddiqui

Previous Knowledge:- Students have a previous basic knowledge about Multinational companies but are not much aware about its features

Teaching Methodology :- lecture cum discussion method and Indo deductive method

Teaching Maxims:- simple to complex and known to unknown

Values /Core components:-

References :- textbook <http://cart.ebalbharati.in/BalBooks/pdfs/1103020425.pdf>

Points:- Meaning of Multinational Companies

Features of Multinational Companies

Material/Visual Board Plan

Class – 11th
Sub – OCM
Chp – Forms of Business Organisations II
Topic – Mnc

Name – Saima Parveen Siraj Ahmad Siddiqui
Roll no – 39   Date – 01/12/21
Lesson no – 6

	Content Analysis	Objectives with Specifications
	Topic	Remembering
	Multinational Companies and it's features	General Objectives
		The pupil remembers what is multinational companies
	New Terms	Specific Objectives
1.	Turnover	The pupil recognizes the multinational companies
2.	Framework	The pupil identifies of features of international operations and advanced technology
3.	Sophisticated	
		Understanding
	Teaching Points -	General Objectives
	Meaning of MNC	The pupil understands the multinational companies and it's features

	Features of MNC – 1) Huge assets and turnover	Specific Objectives
	2) International Operations	The pupil restates the meaning of multinational companies
	3) Centralized control	The pupil generalizes the features mighty economic power and centralized control.
	4) Mighty Economic Power	
	5) Advanced and Sophisticated Technology	Application
	6) Professional Management	General Objectives
		The pupil applies the knowledge gained in particular situation
		Specific Objectives
		The pupil examines the meaning of multinational companies
		The pupil separates the features Advanced and Sophisticated Technology, Professional Management and Huge Assets and Turnover
		Analyzing
		General Objectives
		The pupil analyzes the features of MNC
		Specific Objectives
		The pupil investigates the features Advanced and Sophisticated Technology, centralized Control, International Operations
		The pupil examines the meaning of MNC
		Evaluation
		General Objectives
		The pupil evaluates the features of MNC
		Specific Objectives
		The pupil justifies all the features
		The pupil combines all the features to evaluate MNC
Lesson Stages	Learning Experiences	
	Teacher's Activity	Student's Activity
Set Induction	Story telling method - Teacher uses a chart as Google search engine to search for weather type, food and	Students listen carefully and attentively

	clothing in New York as a girl named Hira is moving to New York for her master's	
	Then when she reaches there she has some difficulties in adjusting there with and weather so she again searches on Google about food and shopping centers near according to her preferences and then she visits H&M for clothing and finds clothes similar to what she used to buy in India and She goes to restaurant named Indian accent which is an Indian restaurant serving in New York as well which makes her feel a little comfortable in New York	
	So firstly let's talk about Google is it that we can use in in India only	No ma'am we can use it other countries as well
	And H&M and Indian accent are seen in India as well or in only one country	No ma'am according to story we know that H&M and Indian accent are in India as well in New York
	So what do you think companies which operate in not just one country, what are they know as?	Multinational Company
	That's right that is what we will learn in detail today.	
Statement of Aim	So the topic for today is Multinational company it's meaning and it's features.	Students listen carefully
Explanation	Teacher uses lecture cum discussion method to teach the meaning of MNC	Students listen carefully actively participate in discussion
	Teacher explains the meaning using teaching aids of PPT and visuals and giving examples of Microsoft, Nestle, Coca cola, Sony, etc.	
	Teacher uses Indo deductive method to teach the features of MNC using teaching aids PPT and visuals	Students listen and observe carefully
1.	Huge Assets and Turnover	
	Teacher uses visuals of PPT and explain giving example of Microsoft which has a huge turnover and great assets as well as MNC is operating on a global basis.	
2.	International operations	
	Teacher uses visuals of PPT and explain giving example of Tata motors as they have production and marketing operations in several countries operating through a network of branches, subsidiaries and affiliates in host countries.	
3.	Centralized control	
	Teacher uses visuals of PPT and explain giving example of Infosys as they have headquarters in Bengaluru and operate in other countries as well.	
4.	Mighty economic power	

	Teacher uses visuals of PPT and explain giving example of Walmart and Flipkart as they keep on adding to their economic power through constant mergers and acquisitions of companies, in host countries	
5.	Advanced and sophisticated technology	
	Teacher uses visuals of PPT and explain giving example of Apple as it has advanced and sophisticated technology at its command. It employs capital intensive technology in manufacturing and marketing.	
6.	Professional Management	
	Teacher uses visuals of PPT and explain giving example of Google as MNC employs professionally trained managers to handle huge funds, advanced technology and international business operations.	
Summarization	Teacher summarizes the topic with the concept developed with the help of PPT and gives short point wise of features	Students listen carefully
Evaluation	Teacher evaluates students using kahoot app asking questions in quiz and true or false way	
	Q1) What is MNC?	A multinational corporation is a business organization that operates in many different countries at the same time
	Q2) MNC operates on which level?	International level
	Q3) What type of technology MNC uses?	Advanced and sophisticated technology
	Q4) True or false – As MNC is operating on a global basis, they have huge physical and financial assets.	True
	Q5) True or false - MNCs are powerless economic entities	False
Home Assignment	Find out 5 MNC having headquarters in India and in which other countries they operate and find out their Turnover and make a flowchart of representing the same	Students note down the assignment in their note books

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cesm.in • Email : principal@cesm.in

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Method : SCIENCE

अध्यापन पध्दती

Method Lesson No. : 04

अध्यापन पध्दती पाठ क्र.

Date : 22/11/2021

दिनांक

Roll No. : 36

पट क्रमांक

Name of the pupil teacher SUEIKH SAMIRN FATIMA

विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव

Subject SCIENCE

विषय

School _____

शाळा

Standard IXth

इयत्ता

Previous Knowledge

विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

The pupil had knowledge about 'Heredity' from their own appearance and features they get from their parents

Reference Books SSC BOARD: CLASS IXth - HEREDITY AND VARIATION.

संदर्भ ग्रंथ

SSC BOARD: CLASS Xth. LIFE PROCESSES IN LIVING ORGANISMS.

Teaching Method / Model

अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

Lecture-cum-demonstration method

Teaching Aids:

दृक् श्राव्य साधने

Model of structure of chromosome and 4 types of chromosomes. 2 pencils and rubber band (Instant model for activity purpose)

Core Elements

गाभा घटक

Inculcation of scientific temper, removal of social barriers, protection of environment

Values

मुल्ये

Developing scientific attitude

Life Skills

जीवन कौशल्ये

Global Perspective

वैश्विक दृष्टिकोन

TEACHING MAXIMS: Simple to complex, whole to part.

Subject: SCIENCE

विषय

Topic: HEREDITY

घटक

Chalkboard Summary

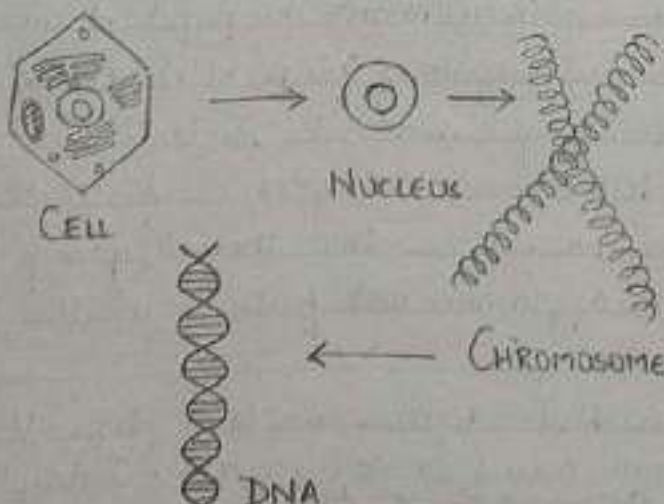
फलक सारांश

Std. : IXth

इयत्ता

Date : 22/11/2021

दिनांक

HEREDITY

- Chromosomes.
- Types of chromosome
  - Metacentric - 'V' shaped
  - Sub-metacentric - 'L' shaped
  - Acrocentric - 'J' shaped
  - Telocentric - 'i' shaped
- DNA - genetic material.

• NEW TERMS:-
Chromosomes, genes, DNA, traits,
Metacentric, sub-metacentric,
acrocentric, telocentric, centromere
autosomes, sex chromosomes

• CONCEPT:-
- Definition of heredity
- Structure of chromosome
- Types of chromosomes
- Basics of DNA

• CORE-ELEMENT:-
Developing scientific attitude and
scientific temper

• Co-RELATION:-
- Science with Biology
- Science with Chemistry
- Science with Humanities

• FACTS:-
- Cells are building blocks of
living organisms.
- There are 46 chromosomes in
human cell:- 44 autosomes (XX)
and 2 sex chromosomes (XY)
- The human body is composed
of trillions of cells.

• ACTIVITY:-
Students made 4 types of chromosome
with the help of 2 pencils
and a rubber band.

1) REMEMBERING:-
OBJECTIVE:- The pupil remembers
the concept of 'heredity'
SPECIFICATION:- • The pupil recognizes
the traits (features) they get from
their parents through their heredity.
• The pupil recalls the functions of
various cell organelles.

2) UNDERSTANDING:-
OBJECTIVE:- The pupil develops an
understanding about heredity
and chromosomes in detail.

SPECIFICATION:- The pupil describes the
structure of chromosome • The pupil
explains the various types of
chromosomes.

3) APPLICATION:-
OBJECTIVE:- The pupil applies the
learned knowledge in new situation

SPECIFICATION:- • The pupil collects
information about types of genes
present in micro-organisms & viruses
• The pupil applies the knowledge in
making the model of DNA.

4) SKILLS:-
OBJECTIVE:- The pupil develops the skill
of drawing the diagram of chromosome

SPECIFICATION:- The pupil draws the
diagram of 4 types of chromosome accurately.

Set Induction प्रस्तावना
Teacher shows some images and asks students to
observe them carefully and tell her what they observed. Teacher
says, "From all these examples we can see that the offspring are
similar to their parents in appearance and features whether they
are plants, animals or human beings."

Statement of Aim हेतुकथन
So, as you all know that whatever we look physically
and the features we get, come from our parents. Today, we
are going to learn about "Heredity" in detail.

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Teacher's Activity : शिक्षक कृती	Student's Activity : विद्यार्थी कृती
<p>• <u>EXPLANATION + DEMONSTRATIONAL</u>:- Teacher explains the concept of heredity, basic structure of chromosome, types of chromosome and some basics about the genetic material - DNA.</p> <p>While explaining, teacher demonstrated the model of chromosome and the 4 types of chromosomes for better understanding and visualization of the concept.</p>	<p>Students listen carefully.</p> <p>Students observed the model carefully.</p>
<p>• <u>CORE-ELEMENT</u>:- Teacher tells students the various types of disorders that are caused by chromosomes like Down syndrome, Turner syndrome, Klinefelter syndrome, etc.</p>	<p>Students listen carefully.</p>
<p>• <u>ACTIVITY</u>:- Students made models of 4 types of chromosomes using 2 pencils and a rubber band for clear understanding of the concept.</p>	<p>Students made the instant model of chromosomes carefully.</p>
<p>• <u>RECAP</u>:- Teacher summarizes the entire content of heredity using the board and model.</p>	<p>Students listen carefully.</p>
<p>• <u>FACTS</u>:- Teacher told various facts about our genetic material that were unknown to the students.</p>	<p>Students listen carefully.</p>
<p>• <u>EVALUATION</u>:- Teacher evaluates the students by asking MCQ type questions using Quizizz app.</p> <p>Q1) Which cell organelle possess chromosomes in it?</p> <p>Get Induction असावना</p> <p>a) MITOCHONDRIA b) RIBOSOMES c) NUCLEUS d) GOLGI APPARATUS</p>	<p>Students answer the questions correctly.</p> <p>c) NUCLEUS</p>
<p>Q2) Identify the chromosome:</p> <p>a) TELOCENTRIC b) ACROCENTRIC c) SUB-METACENTRIC d) METACENTRIC</p> 	<p>b) ACROCENTRIC</p>
<p>Statement of Aim हेतुकथना</p> <p><u>HOMWORK</u>:- For homework, teacher gave a question. Q1) Write in brief about chromosome & its types. Draw neat labelled diagrams for the same.</p>	<p>Students noted the question.</p>

Heredity :

Transfer of characteristics from parents to offspring is called heredity. It is due to heredity that puppies are similar to dogs, squabs are similar to pigeons and infants are similar to humans.

Inherited traits and expression of traits :

Can you tell?

How do specific traits or characteristics appear in organisms?

Though there are many similarities between parents and their offsprings there are some differences too. These similarities and differences are all the effect of heredity. Let us study the mechanism of heredity. Information necessary for protein synthesis in the cell is stored in DNA. The segment of DNA which contains all the information for synthesis of a particular protein is called a 'gene' for that protein. It is necessary to know the relationship of these proteins with the characteristics of organisms.

To understand the concept of heredity let us consider the characteristic 'plant height'. We know that there are growth hormones in plants. Increase in height of plants depends upon the quantity of growth hormones.

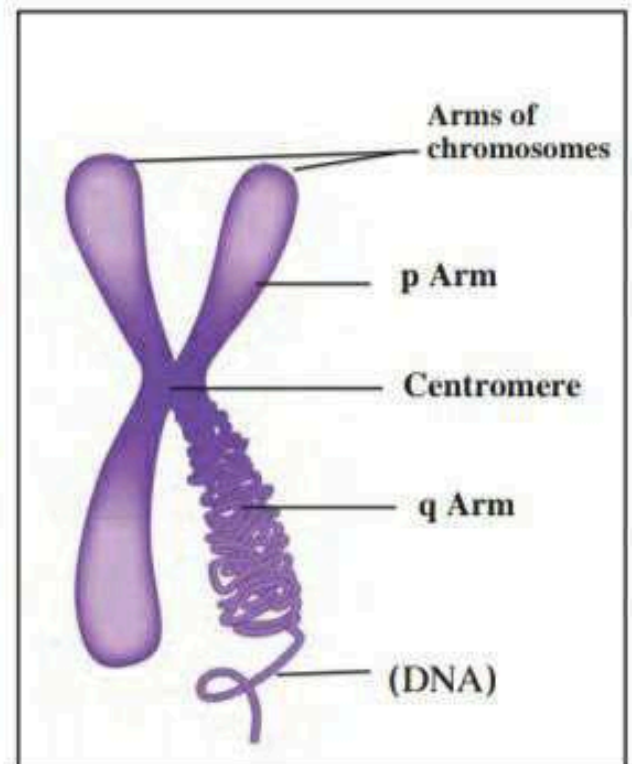
The quantity of growth hormones produced by a plant depends upon the efficiency of the concerned enzyme. Efficient enzymes produce a greater quantity of the hormone due to which the height of the plant increases. However, if the enzymes are less efficient, a smaller quantity of hormone is produced leading to a stunting of the plant.

Chromosomes

The structure in the nucleus of cells that carries the hereditary characteristics is called the chromosome. It is made up mainly of nucleic acids and proteins. During cell division chromosomes can be clearly seen under the compound microscope. 'Genes' which contain the information about hereditary characteristics in coded form are located on chromosomes. Each species has a specific number of chromosomes.

Each chromosome is made up of DNA and it appears dumbbell-shaped midway during cell division. There is a constricted region on each chromosome. It is called the '**Primary constriction**' or '**Centromere**'. This divides the chromosome into two parts. Each part is called an 'arm'. The centromere has a specific position in each chromosome. Depending upon this, there are four types of chromosomes.

Types of chromosomes :

16.2 Organization of chromosome

Types of chromosomes can be easily identified during cell division.

1. Metacentric : The centromere is exactly at the mid-point in this chromosome, and therefore the chromosome looks like the English letter 'V'. The arms of this chromosome are equal in length.

2. Sub-metacentric : The centromere is somewhere near the mid-point in this chromosome which therefore looks like English letter 'L'. One arm is slightly shorter than the other.

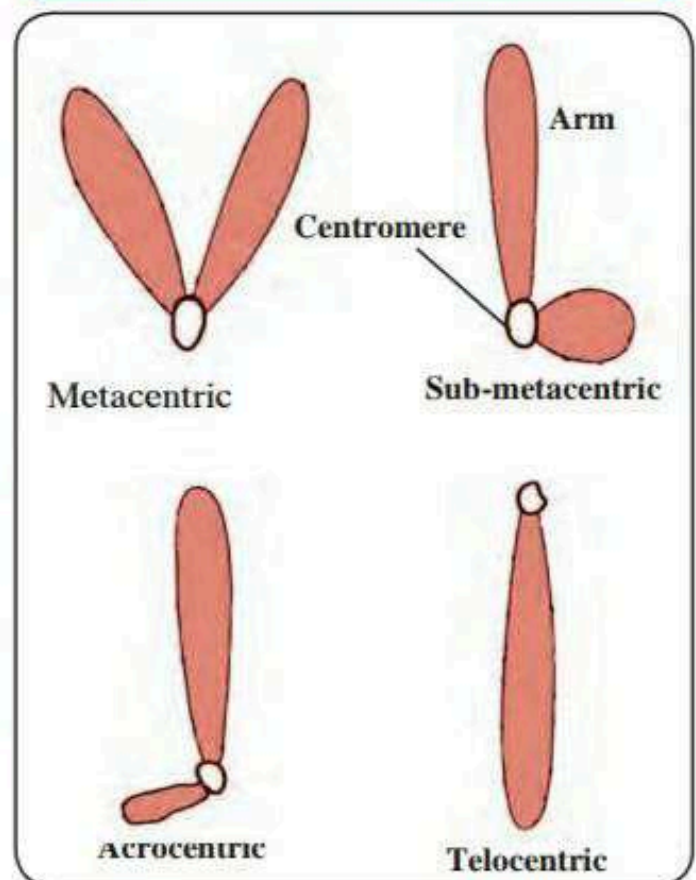
3. Acrocentric : The centromere is near one end of this chromosome which therefore looks like the English letter 'j'. One arm is much smaller than other.

4. Telocentric : The centromere is right at the end of this chromosome making the chromosome look like the English letter 'i'. This chromosome consists of only one arm.

Generally, in somatic cells chromosomes are in pairs. If the pair consists of similar chromosomes by shape and organization, they are called '**homologous chromosomes**' and if they are not similar they are called '**heterologous chromosomes**'. In case of organisms that reproduce sexually one of the chromosomal pairs is different from all than others. Chromosomes of this different pair are called '**sex chromosomes**' or **allosomes** and all other chromosomes are called '**autosomes**'.

Chromosome number of some organisms has been given in the following table -

Sr. No.	Organism	No. of Chromosomes
1	Crab	200
2	Maize	20
3	Frog	26
4	Roundworm	04
5	Potato	48
6	Human	46

16.3 Types of chromosomes

Deoxyribonucleic acid (DNA)

Chromosomes are mainly made up of DNA. This acid was discovered by the Swiss biochemist, Frederick Miescher in 1869 while studying white blood cells. Initially this acid was reported to be only in the nucleus of cells. Hence, it was named nucleic acid. However, it was later realized that it is present in other parts of the cell too. Molecules of DNA are present in all organisms from viruses and bacteria to human beings. These molecules control the functioning, growth and division (reproduction) of the cell and are therefore called 'Master Molecules'.

The structure of the DNA molecule is the same in all organisms. In 1953, Watson and Crick produced a model of the DNA molecule. As per this model, two parallel threads of nucleotides are coiled around each other. This arrangement is called a 'double helix'. This structure can be compared with a coiled and flexible ladder.

CHEMBUR EDUCATION SOCIETY'S

**Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya**

Chembur, Mumbai - 400 071.

चेंबूर एज्युकेशन सोसायटीचे

चेंबूर सर्वकष शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

चेंबूर, मुंबई - ४०० ०७१.

www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

SEMESTER - 2 (F.Y. B.Ed.)

शालेय उपक्रम, आंतर सेवा,
छाया पाठ निरीक्षण, सहाध्यायी पाठ

Name of the Pupil - Teacher :

विद्यार्थी - शिक्षकाचे नाव : अनुजा शरद माडीवाल्ले

Teaching Method :

अध्यापन पध्दती : 1) संस्कृत 2)

Roll No. :

२४

Year :

२०२० - २०२२.

पट क्रमांक :

वर्ष :

Internship Programme Sem. II (100 Marks)
Daily Attendance Sheet (Sem. II)

Name of the Student Teacher: अनुजा शरद माडीवाले. Roll No. 27

Name of the School : मातोश्री विद्यामंदिर प्राथमिक विभाग, देवनार.

Observation of Activities (min 3) 15 Marks				
Sr. No.	Date	Name of the Activity	Name of the in charge School Teacher	Sign. of the in charge Teacher
1	20/06/29	आषाढी षष्ठादशी	श्री. उज्वला सांडभोर	
2	21/06/29	ओडिशाचा रसगुल्ला दिन	श्री. उज्वला सांडभोर	
3	30/6/29	श्रीकृष्ण - जन्मोत्सव - गोपाळवाला	श्री. उज्वला सांडभोर.	
4				
5				
6				
7				
8				

Index : Observation of Lessons given by peers (min. 5) 20 Marks					
Sr. No.	Date	Unit	Lesson No.	Name of the Peer	Sign.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

School Activity / शालेय उपक्रम

Name of the Student-Teacher

विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव : अनुजा शरद माडीवाले

Roll No.

हजेरी क्र.: 28

Name of the activity

शालेय उपक्रमाचे नाव : देवशयनी आषाढी प्रव्हादशी

Date / दिनांक : 20/06/2029

अ) Introduction / प्रास्ताविक : मातोश्री-विधामंदिर, प्राथमिक विभाग, देवनार शक्तिर्षे दि. 20/06/2029 रोजी दु. 92-84 वाजता इयत्ता 9वी ते 8 थीच्या विद्यार्थ्यांसाठी आषाढी प्रव्हादशीच्या कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या कार्यक्रमात सन्माननीय. श्री. विजय शहा हे प्रमुख पाहुणे म्हणून लाभले होते. सन्माननीय श्री. कान्हाताई पाटील (अध्यक्षा-संस्था आणि शाळा व्यवस्थापन समिती) ह्या विशेष अतिथी कार्यक्रमात उपस्थित होत्या. या आषाढी प्रव्हादशीच्या कार्यक्रमात मुख्याध्यापिका श्री. उज्वला सांडभोर मंडमनी आषाढी प्रव्हादशीचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना सांगितले.

ब) Objectives of the activity / उपक्रमाची उद्दिष्टे :

- 1) आषाढी प्रव्हादशीचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना सांगणे.
- 2) विद्यार्थ्यांना संतपरंपरेची व वारकरी संप्रदायाची ओळख करून देणे.
- 3) विद्यार्थ्यांमध्ये भक्तिरत्न निर्माण करणे.
- 4) विद्यार्थ्यांना सभाधीट बनविणे.

क) Implementation of the activity / Participation / शालेय उपक्रमाची कार्यवाही / सहभाग :

प्रस्तुत कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन हे मुख्याध्यापिका सौ. उज्वला सांडभोर मंडम. यांनी केले. उहात्रे सरांनी संतांच्या अंगान्ची ओळख गीत-गायनाने विद्यार्थ्यांना करून दिली. विविध विद्यार्थ्यांनी संतांच्या, वारकऱ्यांच्या, विठ्ठल-शुभाईच्या त्रेशमुषा केल्या होत्या. इतर विद्यार्थ्यांनी विविध संतांची माहिती सर्वासमोर सादर केली. दिंडीचे दर्शन व्हिडिओच्या माध्यमातून सादर केले गेले.

ड) Outcomes / उपक्रमांची फलनिष्पत्ती:

प्रस्तुत कार्यक्रमातून विद्यार्थ्यांना आषाढी प्रवादशीचे महत्त्व समजले. दिंडीच्या विडिओद्वारे विद्यार्थ्यांना संतपरंपरेची आणि वारकरी संप्रदायाची ओळख झाली. विद्यार्थ्यांसोबत शिक्षकांनाही वेशभूषा देवती असल्याने विद्यार्थ्यांना माहिती सापडण्यास प्रेरणा मिळाली. कार्यक्रमाच्या शेवटी घोषवाक्यांवर विद्यार्थ्यांनी मेडिटेशन (ध्यान) केले. व आरोग्यासाठी योग्य आणि अस्वच्छ वायू असते हे मूलापर्यंत पोहोचविले.

इ) Conclusions / निष्कर्ष:

- १) आषाढी प्रवादशीच्या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांसोबत पाठवाक्यांची सहभाग लक्षणीय होता.
- २) कार्यक्रम सद्यस्क (outline) महत्त्वमातून घेण्यात आला असून सुद्धा विद्यार्थ्यांमध्ये प्रयत्न उत्साह दिसून आला.
- ३) कार्यक्रम अत्यंत शिल्लवप्रधाने चार पडला.
- ४) कार्यक्रम निश्चित आलेल्या वेळेत चार पडला.

ई) Reflection / विमर्श विंतन:

- १) कार्यक्रमाचे वातावरण भक्तिरसपूर्ण होते.
- २) ही प्रवादशी आषाढ महिन्यात येते आणि ही वेळ पेरणीची असते आणि तेव्हा शेतकऱ्यांना शेतीची कामे असल्यामुळे देवधर्मासाठी वेळ कमी असतो म्हणून या काळात वेळ सोपता व ४ महिन्यांनी येणाऱ्या प्रवादशीला उठतात. अशी माहिती शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना देऊन या सत्राचे पारंपारिक, धार्मिक व सामाजिक महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजाविले.

Signature of In-charge of the
School Activity

श्रीमती ठमाबाई गणपत पाटील शिक्षणसंस्थेचे

मातोश्री विद्यामंदिर

प्राथमिक विभाग, देवनार, मुंबई - ८८

शैक्षणिक वर्ष : सन २०२१-२२

देवशयनी आषाढी एकादशी

मंगळवार दि. २० जुलै २०२१

वेळ : दु. १२.४५ वाजता

प्रमुख अतिथी: सन्मा.श्री.विजय शहा
सामाजिक कार्यकर्ते

विशेष अतिथी: सन्मा.श्रीम.करुणाताई पाटील
अध्यक्षा : संस्था आणि शाळा व्यवस्थापन समिती

ऑनलाईन झूम मिटिंग आयडी : 79089616477
पासवर्ड : Zt92qf

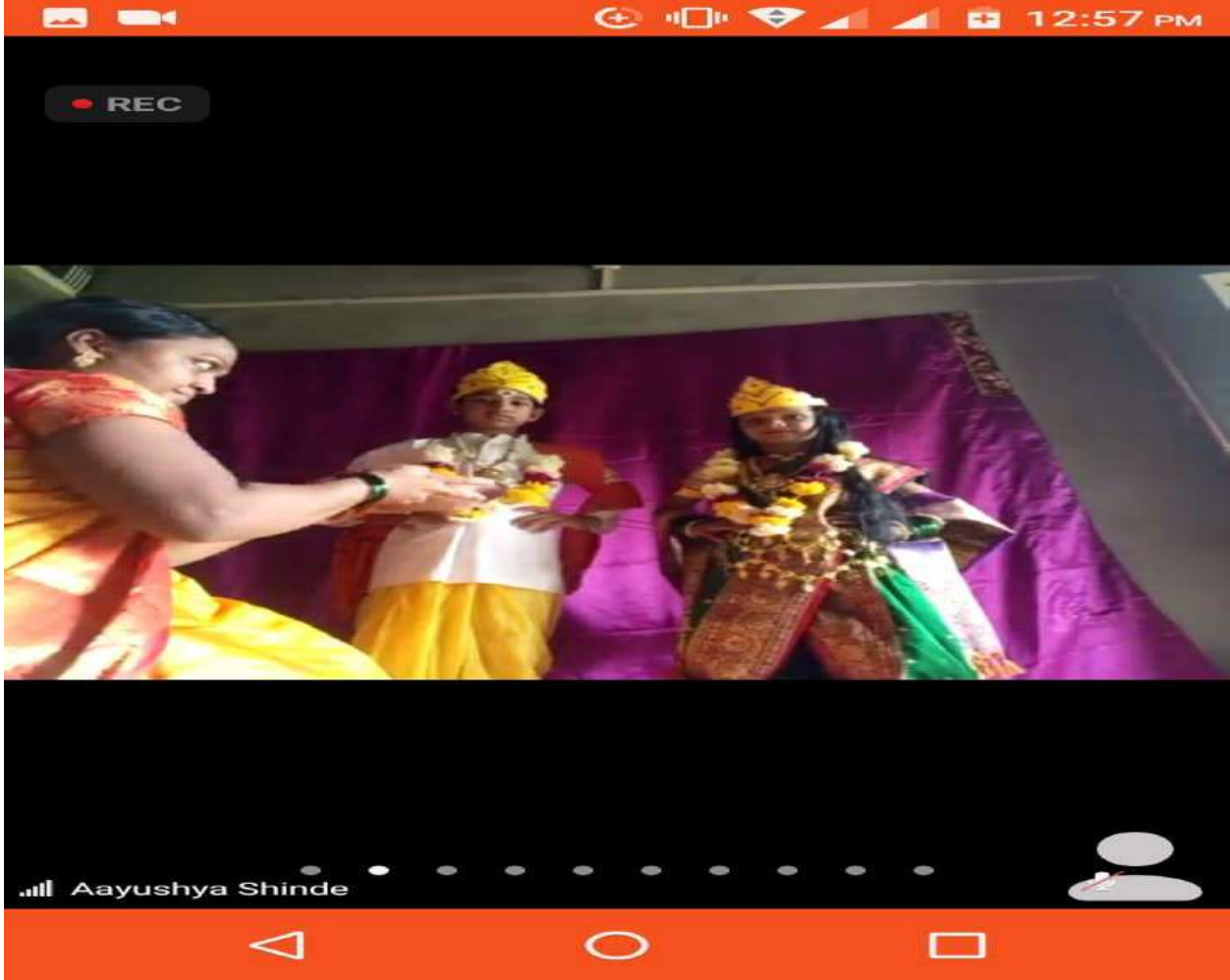

सर्व सहकारी शिक्षक व
शिक्षकेतर कर्मचारी वृंद

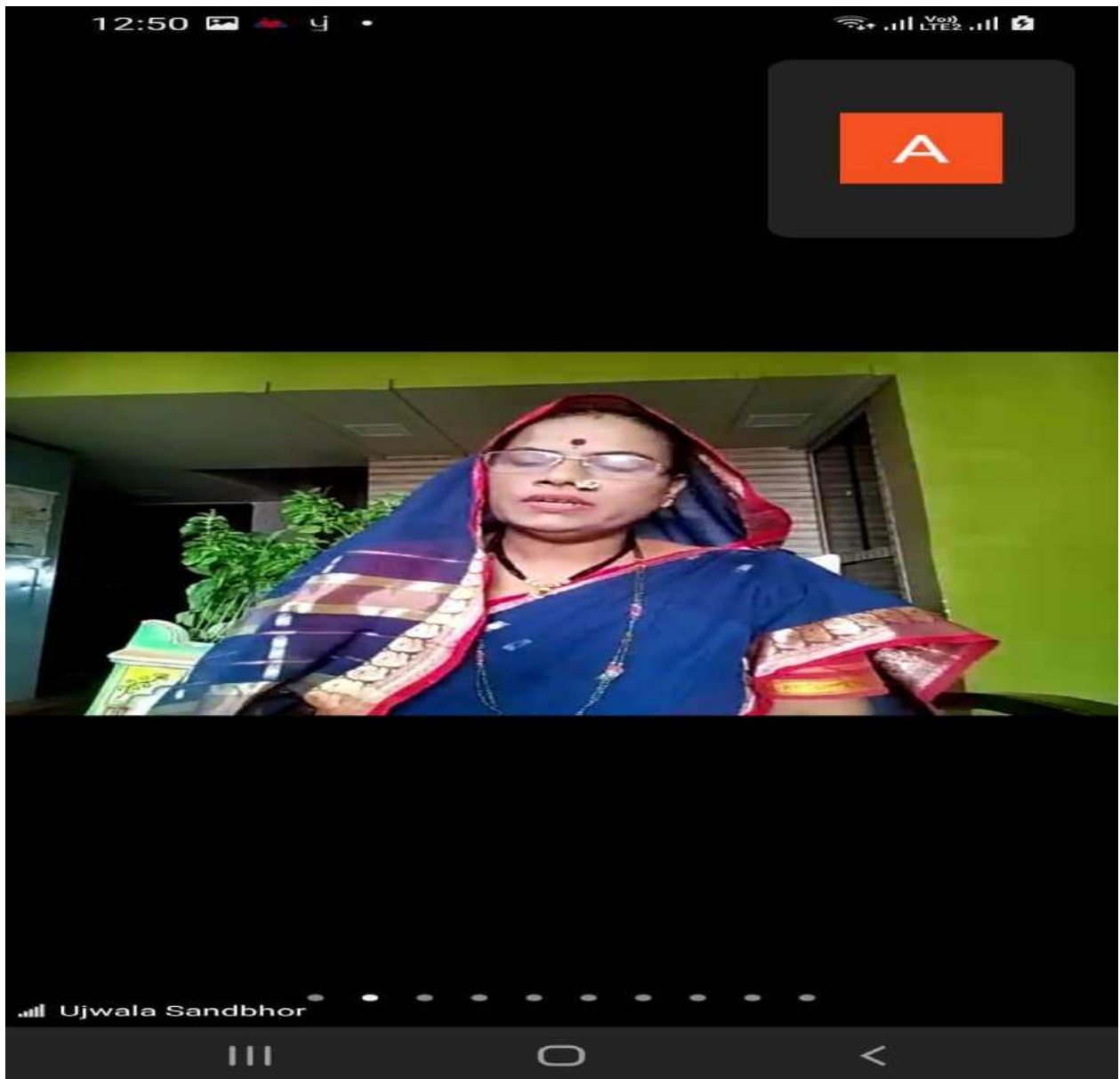
आपले विनित

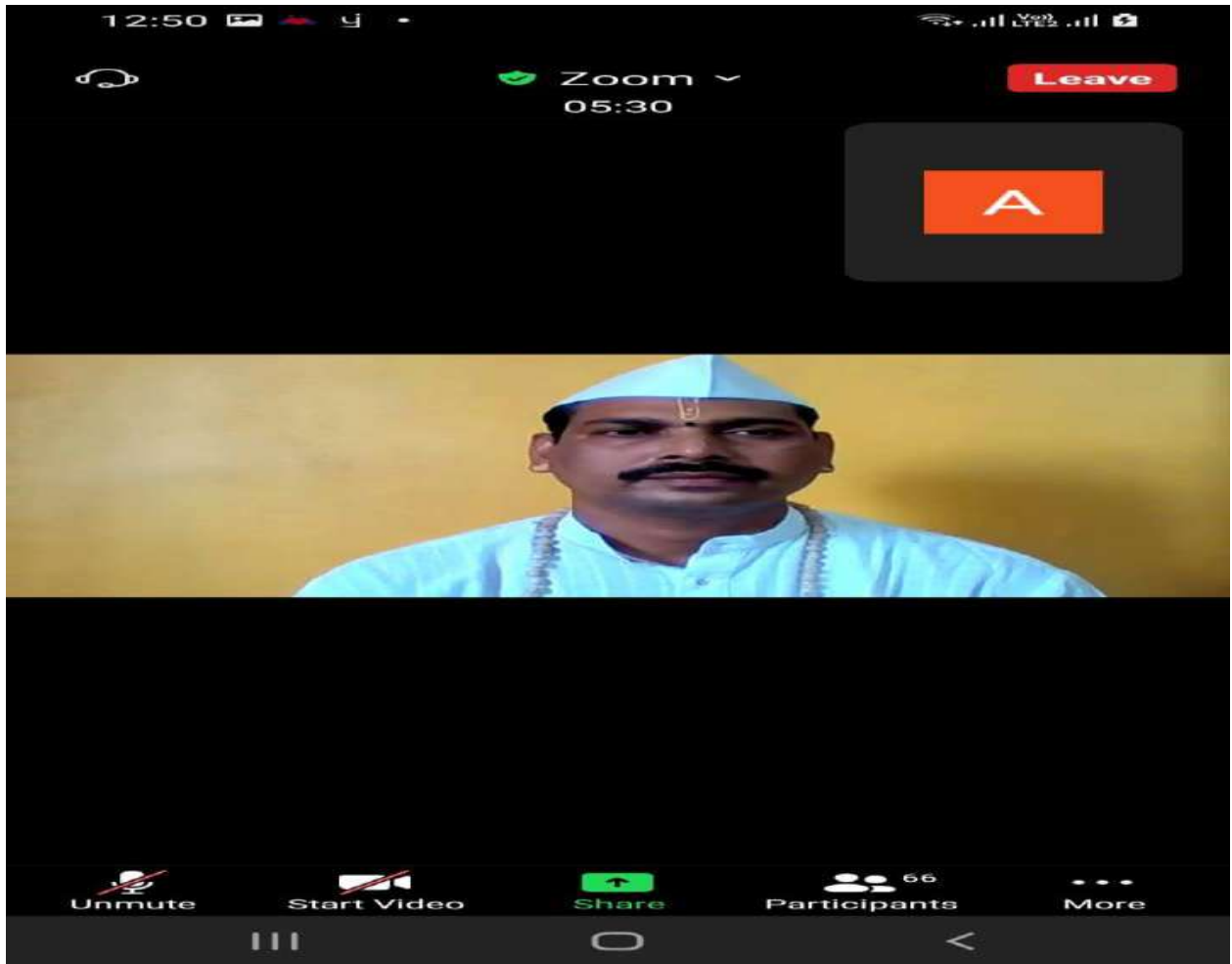
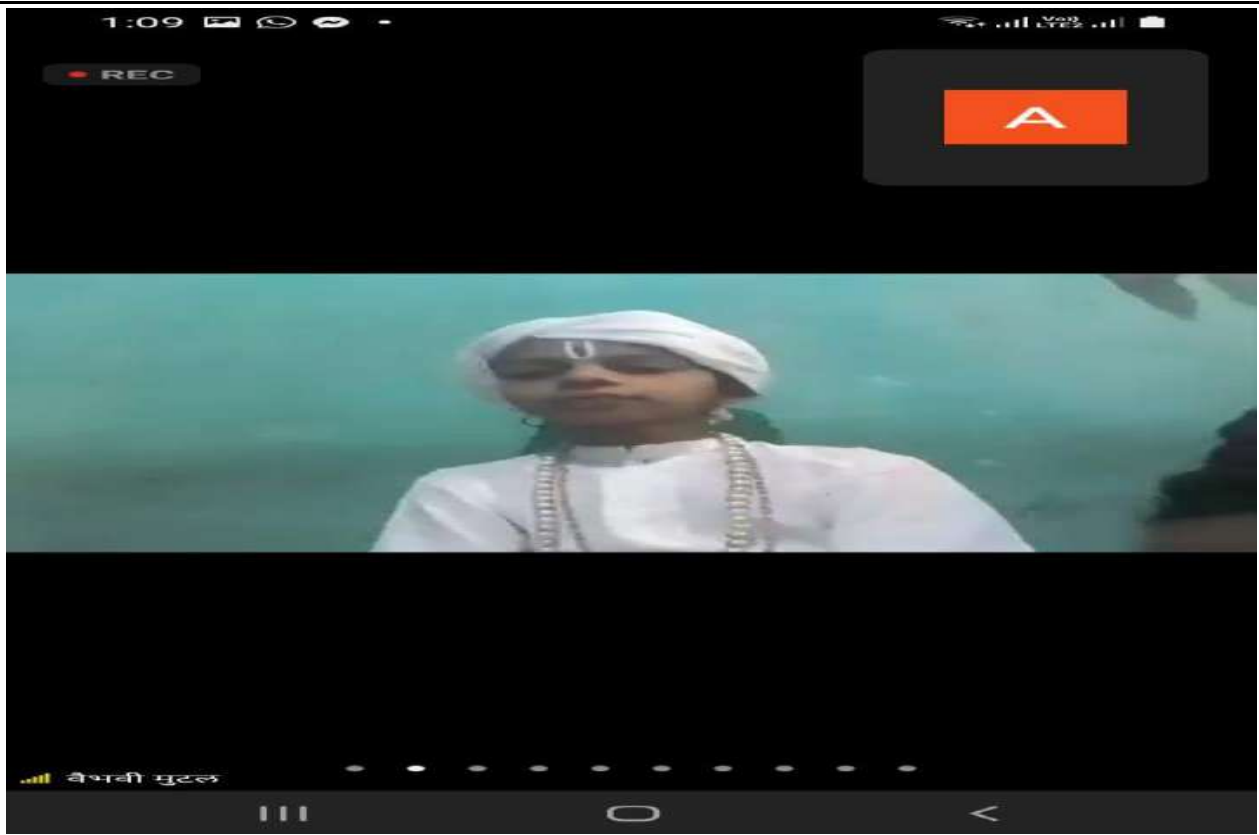
मुख्याध्यापिका

सन्मा.श्रीम.उज्वला शशिकांत सांडभोर

School Activity / शालेय उपक्रम

Name of the Student-Teacher

विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव : अनुजा शरद भाडीवाल्ले.

Roll No.

हजेरी क्र.: 24

Date / दिनांक : 22/06/2022.

Name of the activity

शालेय उपक्रमाचे नाव : ओडिशाचा रत्नगुल्ला दिन

अ) Introduction / प्रास्ताविक :

मातोश्री विद्यामंदिर, प्राथमिक विभाग, देवनार या शब्दामध्ये 'एक भारत श्रेष्ठ भारत' या उपक्रमांतर्गत शनिवार दिनांक 22/06/2022 रोजी दुपारी १२:३० वाजता इयत्ता १ ली ते ४ थी साठी ऑनलाईन झूम मिटिंगद्वारे ओडिशाचा रत्नगुल्ला दिन या सहशालेय उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सन्माननीय, श्रीमती मोना मोहंती यांनी या कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथीपद भूषविले. तर संस्था अध्यक्षा सन्माननीय श्रीमती कफलाताई पाटिलसाहिबा ह्यांच्या विशेष उपस्थितीने कार्यक्रमाची शोभा वाढविली.

ब) Objectives of the activity / उपक्रमाची उद्दिष्टे :

- १) राष्ट्रीय एकतात्मतेचे मूल्य विद्यार्थ्यांमध्ये रुजविणे.
- २) ओडिशाच्या खाद्यसंस्कृतीची विद्यार्थ्यांना ओळख करून देणे.
- ३) ओडिशाच्या परंपरा आणि समाजजीवनाची ओळख होणे.
- ४) विद्यार्थ्यांमध्ये भाषिक कौशल्याचा विकास करणे.

क) Implementation of the activity / Participation / शालेय उपक्रमाची कार्यवाही / सहभाग :

- १) प्रस्तुत कार्यक्रमाचे सूत्रसंयोजन सौ. चतुरा रावेश म्हात्रे मंडमनी केले.
- २) ओडिशाची खाद्यसंस्कृती ही इतर राज्यांपेक्षा वेगळी आहे. पुरीमधील जगन्नाथ देवाला ५३ पदार्थांचा नैवेद्य दाखविला जातो. त्यांपैकी रत्नगुल्ला, दालमा, चकुली पिठा, छेना जलेबी यांसारखे पदार्थ विद्यार्थ्यांनी धरी बसवून 'तुमाको भेटि भाला लागिना' असे इडिया भाषेत अभिवादन केले.
- ३) नंतर चतुरा म्हात्रे मंडमनी आमंत्रण प्रदर्शन केले.
- ४) त्याआधी मोना मोहंती मंडमनी त्यांचे मनोगत ल्यवत केले.

ड) Outcomes / उपक्रमांची फलनिष्पत्ती :

- १) 'एक भारत श्रेष्ठ भारत' या उपक्रमांतर्गत आयिल्या ध्या कार्यक्रमानून ओडिशाच्या व्याघ्रसंस्कृतीची ओळख झाली
- २) ओडिशातील लोकांची पारंपरिक वेशभूषा शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी वेळ्यामुळे तेथील समाजजीवन व पारंपरांची ओळख झाली. तसेच तेथील बोली भाषेत संवाद साधल्याने विद्यार्थ्यांच्या भाषिक विकासात आत्मा. यानून राष्ट्रीय प्रवृत्ती मूल्य विद्यार्थ्यांमध्ये रुजविले गेले.

इ) Conclusions / निष्कर्ष :

- १) कार्यक्रम ठरलेल्या वेळेत कोणतीही तांत्रिक अडचण न येता पार पडला.
- २) ओडिशातील विविध व्याघ्रपदार्थ विद्यार्थ्यांनी घरी तयार केल्याने त्यांच्यातील पाककृती कौशल्याला प्रोत्साहन मिळाले.
- ३) 'एक भारत श्रेष्ठ भारत' या अभियानांतर्गत महाराष्ट्र आणि ओडिशा राज्यांमध्ये सांस्कृतिक देवाणघेवाण झाली.

ई) Reflection / विमर्श चिंतन :

शिक्षण म्हणजे केवळ ज्ञान आणि माहिती. यांचे संकलन नव्हे तर आपले आवकलन वाढवून समाजाकडे साकल्याने पाहण्याची, मुक्तपणे अभिव्यक्त होण्याची दृष्टी या कार्यक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांना मिळाली. आंतरराज्यीय संस्कृतिवद्दान विद्यार्थ्यांना अवलंबल्या जिज्ञासेची पूर्ती या कार्यक्रमाद्वारे झाली.

Signature of In-charge of the
School Activity

श्रीमती ठमाबाई गणपत पाटील शिक्षणसंस्थेचे
मातोश्री विद्यामंदिर

प्राथमिक विभाग, देवनार, मुंबई - ८८

ओडिशाचा

ऑनलाईन

रसगुल्ला दिन

शनिवार दि. २८ ऑगस्ट २०२१

वेळ : दुपारी १२.३० वाजता

प्रमुख अतिथी **◆ सन्मा. श्रीम. मोना मोहंती**

विशेष उपस्थिती **◆ सन्मा. श्रीम. करुणाताई पाटीलसाहिबा** (संस्था अध्यक्षा)

प्रमुख उपस्थिती **सन्मा. श्रीम. उज्वला शशिकांत सांडभोर (मुख्याध्यापिका)**

Chatura Rakesh Mhatre's screen

12:36

12:58

REC

Chatura Rakesh Mhatre

Mona Mohanty

12:49

VoLTE

12:52

VoLTE

REC

A

REC

A

Atharv Ghagre... 🇮🇳 9999 🇮🇳

Ujwala Sandbhor

School Activity / शालेय उपक्रम

Name of the Student-Teacher

विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव : अनुजा शरद माडीवाले.

Roll No.

हजेरी क्र.: २४

Date / दिनांक : ३०/०८/२०२१

Name of the activity

शालेय उपक्रमाचे नाव : श्रीकृष्ण जन्मोत्सव - गोपाळकाला.

अ) Introduction / प्रास्ताविक :

मानोश्री विद्यामंदिर, प्राथमिक विभाग, देवनार, शाळेतर्फे सोमवार दिनांक - ३०/०८/२०२१ रोजी दु. ४ वाजता इयत्ता १ली ते ४ थी शाही ऑनलाईन झूम मिटींगद्वारे 'श्रीकृष्ण जन्मोत्सव - गोपाळकाला' या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सन्माननीय. श्री. प्रन. प्रस. साबळे (मुख्याध्यापक, शिक्षकमित्र संस्थापक, लुलढाणा) यांनी कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथीपद भूषविले. सन्माननीय श्रीमती. वरुणाताई पाटील (अध्यक्षा: संस्था आणि शाळा व्यवस्थापन समिती) ह्यांची विशेष उपस्थिती होती.

ब) Objectives of the activity / उपक्रमाची उद्दिष्टे :

- १) भारतान्या सांस्कृतिक वारसा जपणे.
- २) विद्यार्थ्यांना भारतीय सणांचे महत्त्व पटवून देणे.
- ३) श्रीकृष्णाने सांगितलेले समानतेचे तत्व विद्यार्थ्यांमध्ये रुजवणे.
- ४) विद्यार्थ्यांमधील कलागुणांना प्रोत्साहन देणे.

क) Implementation of the activity / Participation / शालेय उपक्रमाची कार्यवाही / सहभाग :

- १) श्री. रविश भट्टे सरांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन करताना गोपाळ-कालाचे महत्त्व विशद केले.
- २) त्यानंतर शिक्षिकांनी श्रीकृष्णाच्या जन्माच्या पळणा म्हटला.
- ३) श्रीकृष्ण जन्मालाठी पळणा फुलांच्या, माळा, फुगे इ. साहित्याने सजविला होता. त्यानंतर विद्यार्थिनी वैभवी मुदल हिने गद्येचा पोशाख करून श्रीकृष्णाच्या जीवनावरील गणघावर मृत्याविस्कार सादर केला. नंतर श्रीकृष्णाच्या वेशातील फळा विद्यार्थ्यांने नारळा-ने दहीहंडी पोंडली. त्यानंतर श्री. प्रन. प्रस. साबळे सरांनी त्यांचे मनोगत व्यक्त केले. व त्यांना कार्यक्रम अतिशय आवडल्याचे नमूद केले. त्यानंतर श्री. वरुणा पाटील यांनी सर्व विद्यार्थी शिक्षकांचे कौमुक केले. व आभारप्रदर्शनानंतर कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

ह) Outcomes / उपक्रमांची फलनिष्पत्ती :

- १) भारतानु सजरे होणारे सण हे भारतीय संस्कृतीचे अविभाज्य घटक आहेत. त्यामुळे भारतानु सांस्कृतिक वारसा जतन केला गेला. विद्यार्थ्यांना सणांचे महत्त्व पटले.
- २) पहीहंडीमुळे विद्यार्थ्यांमधे श्रीकृष्णाने सांगितलेले प्रकात्मतेचे मूल्य रुजविले गेले.
- ३) विद्यार्थ्यांनी सादर केलेल्या गीत गायनानुन आणि नृत्य-अविष्कारानुन विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना प्रोत्साहन मिळाले.

इ) Conclusions / निष्कर्ष :

- १) विद्यार्थ्यांना उत्साह आणि जल्लोष अवर्णनीय होता.
- २) विद्यार्थ्यांबरोबरच शिक्षकांनीही पारंपारिक पोशाख धारण करुन उत्साहाने प्रदर्शन केले.
- ३) उंच उंच मनोरंन लावून पहीहंडी या खेळातुन जिवधेण्या स्पर्धेचे स्वरुप आले आहे परंतु या कार्यक्रमात श्रीकृष्ण त्याच्या लहानपणी शिक्यावरुने लोणी खाण्यासाठी जसा मिठांच्या पाठीवर चढायच्या त्याच पद्धतीने पहीहंडी प्कोडून आदर्श पद्धतीने उत्सव साजरा केला गेला.

ई) Reflection / विमर्षी चिंतन :

श्रीकृष्णाने आपल्या आचरणात, गरीब-श्रीमंत, खेळ-कनिष्ठ, उंच-नीच या भेदभावातुन कधीच भारा दिला नाही तर सहभोजनाच्या / गोपाळकात्याच्या माध्यमातुन सामाजिक प्रकात्मतेचे सूत्र ५ हजार वर्षांपूर्वीच सांगितले आहे. ह्या प्रकात्मतेच्या धागा, विचार ह्या कार्यक्रमातुन दिलून आला. कार्यक्रम थरथरवी होण्यासाठी विद्यार्थी - शिक्षक - पालक यांनी घेतलेले परिश्रम दिसून आले.

Signature of In-charge of the
School Activity

श्रीमती ठमाबाई गणपत पाटील शिक्षणसंस्थेचे
मातोश्री विद्यामंदिर प्राथमिक विभाग, देवनार, मुंबई - ८८

शैक्षणिक वर्ष : सन २०२१-२२

सादर सन्मार्ग्य संस्था पुस्तकृत

श्रीकृष्ण जन्मोत्सव

सोमवार दि. ३० ऑगस्ट २०२१
वेळ : दु. ०४.०० वाजता

गोपाळकाला

प्रमुख अतिथी: सन्मा.श्री.एन.एस.साबळे
मुख्याध्यापक, शिक्षकमित्र संस्थापक, बुलटाणा

विशेष अतिथी: सन्मा.श्रीम.करुणाताई पाटील
अध्यक्षा : संस्था आणि शाळा व्यवस्थापन समिती

ऑनलाईन झूम मिटिंग आयडी : 79089616477
पासवर्ड : Zt92qf

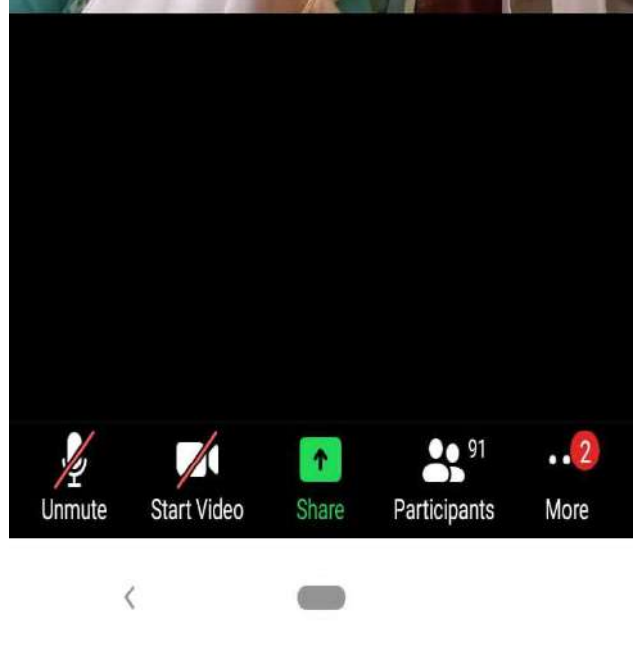
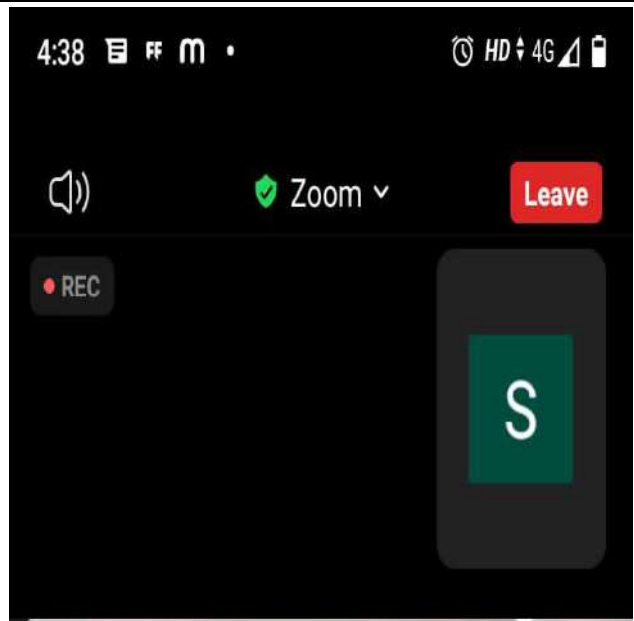
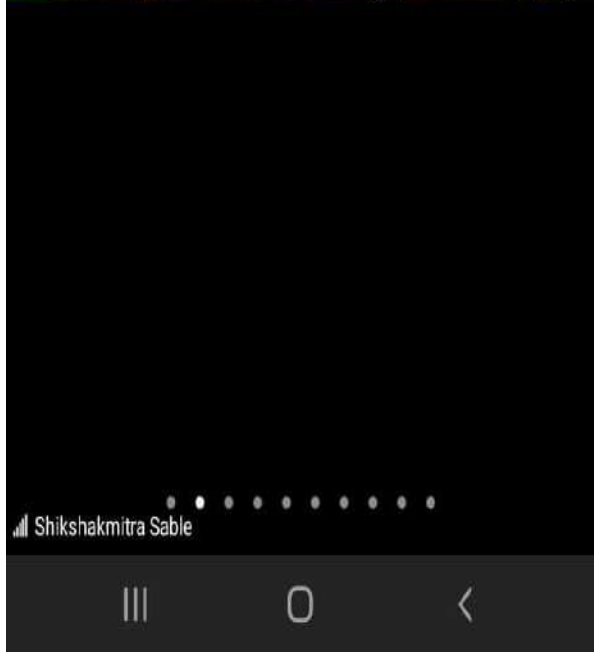
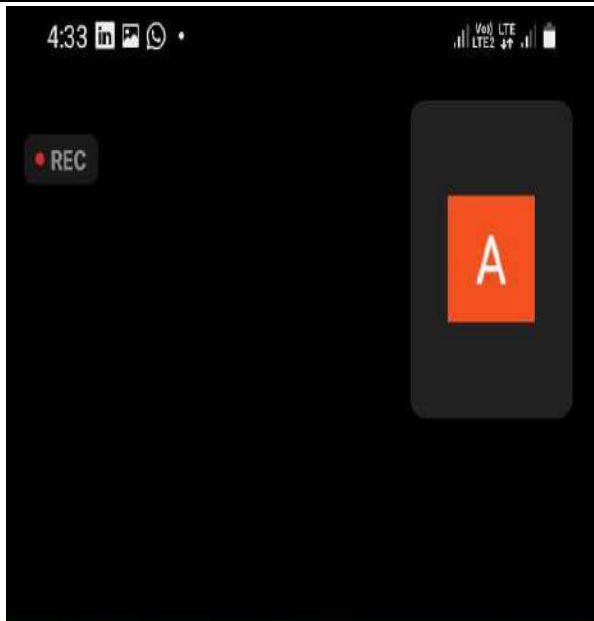
आयोजक : श्रीम.उज्वला सांडभोर बर्गशिक्षक, इ. तिसरी गुलाब
श्री. राकेश म्हात्रे बर्गशिक्षक, इ. तिसरी मोगरा

मुख्याध्यापिका
सन्मा.श्रीम.उज्वला शशिकांत सांडभोर

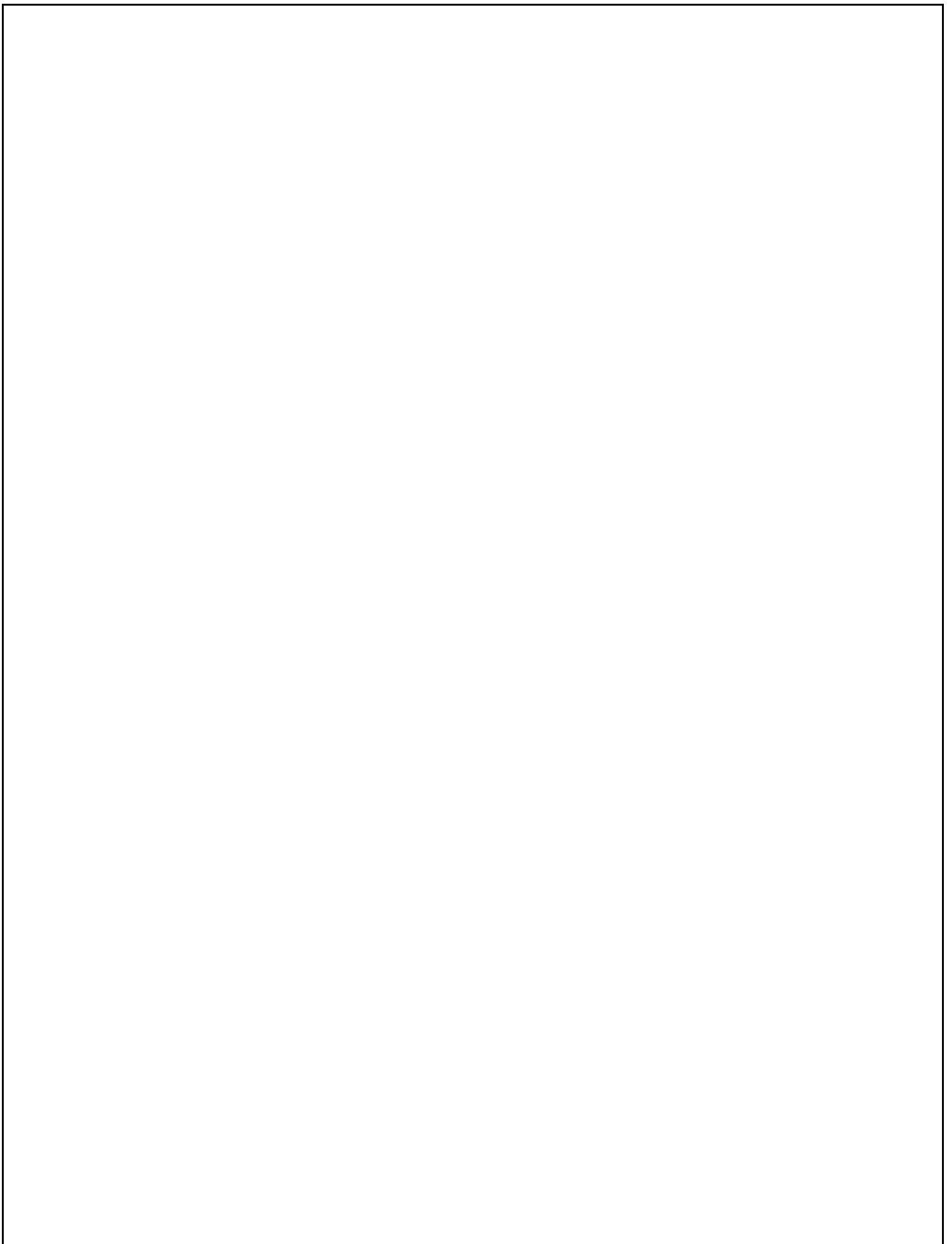

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Maintaining and observation internship school records

दफ्तर व्यवस्थेची पाहणी

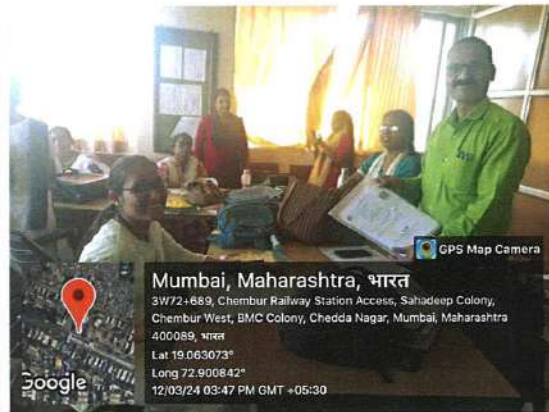

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

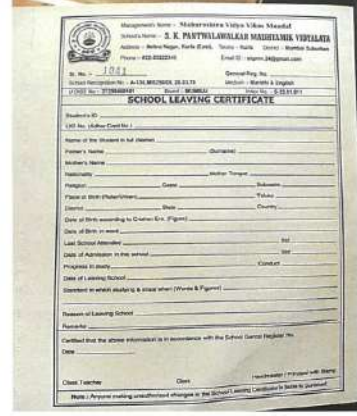
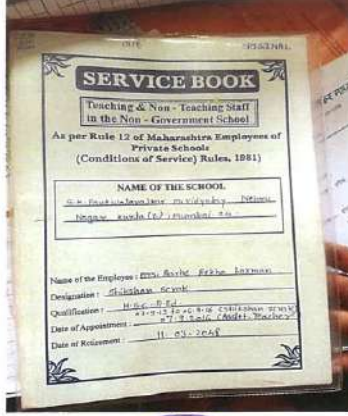

Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

शालेय अभिलेख निरीक्षण 15/03/2024

(Signature)
Principal
Chembur Sarvankesh Shikshanshastri
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.